

Lőrincz L. László: Az aranygyapjú

Hajnalban, valamivel napfelkelte előtt, amikor a repülőtéri ügyeletes ingerülten megrázta a vállát, Raf csak homályosan emlékezett vissza az előző estére. Felült az ágyán, és igyekezett lelket verni magába. Kinyitotta a szemét, s meglehetősen bamba mosollyal bámult a fáradt arcú ügyeletesre.

- Köszönöm, Rett - morogta, és megvakarta a feje búbját. - Szóval itt az idő?

Az ügyeletes tiszt megcsóválta a fejét.

- Egyszer még leültetnek miattatok - mondta, és nagyot sóhajtott. - Ha, krszagolja valaki, hogy felengedlek benneteket, egy ilyen éjszaka után mehetek utcát söpörni...

A közben kissé magához tért Raf megveregette a vállát.

- Ne izgulj, öcsi - mondta, s a vaságy peremére akasztott törülköző után tapogatózkodott. - A söprés is hasznos munka...

- Eredj a fenébe! - mondta az ügyeletes, és cigarettára gyújtott. Megvárta, amíg a pilóta átcammog a fürdőszobába, s amikor meghallotta a zuhanyrózsából lefelé vágódó vízcseppek suhogását és a tompa koppanásokat, amelyeket Raf meztelen talpa vert a farácson, szorosan az ajtó mellé állt.

- És... jó buli volt? - kérdezte kíváncsian. - Mit mondasz? - hallotta a pilóta hangját a vízcsobogáson keresztül.

- Hát hogy jó buli volt-e? Legalább egy fél üveggel felküldhettek volna...

- Hogyne - mondta Raf, és vigyorogva kidugta a fejét az ajtónyíláson. - Hova lennénk, ha nemcsak a pilóták, hanem az irányítószemélyzet is megszívna magát...

- Mesélj már valamit, ne marhászkodj! - mondta a másik, amikor Raf visszahúzta a fejét.

- Mit meséljek? - hallotta az ügyeletes tiszt a pilóta dörögését. - Nem volt rossz buli... Csak azt sajnálom, hogy éppen Niar ment férjhez... Az ember kiszúr magának valakit, az meg fogja magát, és se szó, se beszéd, egyszerűen férjhez megy... Hát nem szemtelenség?

- Csak nem te akartad elvenni? - kérdezte az ügyeletes, és arcán szétterült a kárörvendő mosoly.

Raf elzárta a zuhanyt, és derekára tekert törülközővel visszajött a szobába.

- Elvenni azért nem - mondta, és a másikra kacsintott. - Ez olyan kezelőszemélyzet-féle megjegyzés volt, mi? Ti rohantok mindenkivel egyből esküvőre, nem?

- Hagyd már ezt a marhaságot - mondta Rett, és kedvetlenül elnyomta a cigarettáját. - Inkább azt mondd, hogy mi a fészkes fenét ordítóztatok reggelig... Már azt hittem, hogy a rendészetten fogtok kikötni, ti idioták...

Raf félig komolyan, félig kissé rájátszva, tanácstalan grimaszt vágott.

- Ki tudja azt már? Alighanem éjfél felé járhatott az idő, amikor platty! és elszakadt a film...

Ha azt mondom, hogy semmire sem emlékszem, alighanem közel járok az igazsághoz. De se baj, odafenn kialszom magam!

Az ügyeletes tiszt újra megcsóválta a fejét.

- Egyszer még ráfizetsz erre, Raf... Te is meg a haverjaid is. És az a szomorú, hogy én is. Igazság szerint jelentenem kellene, hogy...

- Jelentsd - mondta Raf, és nagyot ásítva öltözködni kezdett. - Jelentsd csak, pajtás...

Különben mennyi időm van még a startig?

- Egyen meg a fene! - morogta az ügyeletes, és ellökte magát a faltól. - Majd csengetek - s ezzel bevágta maga mögött az ajtót.

Raf felöltözött, végighevert az ágyon, és behunyta a szemét. Való igaz, meglehetősen homályos és zavaros emlékei maradtak csak az elmúlt éjszakáról... Az a rohadt, fene tudja, miből készült pálinka, amit a vőlegény hozott, ki tudja, melyik objektumról, alaposan megdolgozta az agysejtjeit. Utána meg a pezsgő! Brr! Összerántotta a vállát, és villámsebessen felült, amikor érezte, hogy lassan körbe fordul vele az ágy.

Kinyitotta a szemét, és megvárta, míg fekvőhelye ismét elfoglalja eredeti helyzetét; akkor feltornázta magát, és az asztal szélébe kapaszkodott. Homlokán izzadságcseppek bukkantak elő, s végigfolytak az arcán.

- Egye meg a fene azt a rohadt pálinkát! - dühnyögte, és megpróbálta visszanyerni erejét. S amikor úgy-ahogy teljes menetkészültségben állt a talpán, megszólalt a figyelmeztető csengő.

- Mit nem adnék, ha most alaposan kialhatnám magam - morogta, és becsapta maga mögött az ajtót. - Ilyen pechem is csak nekem van! Lakodalom hajnalán fel az égbe... El kellett volna

valakivel cserélnem a szolgálatot. Ei, hogy a fene egye meg!

A kijáratnál már ott várta a kocsit Rett. S amikor felkapaszkodott a lépcsőn az ügyeletes tiszt mellé, egyre erősebben érezte, hogy az ég egyadta világon semmi kedve felszállni és a világűrben röpködni hetekig. Legalábbis ilyen állapotban. Ha legalább...

- Nos? - kérdezte Rett, és aggodalmasan nézegette. - Rendben? Nem nézel ki valami...

Raf óvatosan az ajkára tette az ujját, nehogy a gépkocsivezető meghalljon valamit.

- Minden rendben, Rett - mondta, és igyekezett, hogy könnyedén és felelőtlenül csengjen a hangja, mint máskor. - A legnagyobb rendben...

- Hát csak vigyázz, Raf - mondta az ügyeletes, és a pilóta érezte, hogy bátorítóan megszorítja a karját. - Szerencsés repülést!

- Köszönöm, Rett - emelte tisztelegésre a kezét, amikor a járgány az űrhajó lépcsőjéhez ért. - Köszönöm, pajtás! - bólintott a vezető felé is.

A járgány pilótája megbiccentette a fejét, és a főépület irányába bámult: nyilván már a következő utasok szállításán törte a fejét.

S amikor a lift ajtaja becsukódott Raf mögött, a kalicka oldalának támaszkodott, mert érezte, hogy a talaj himbálózni kezd alatta, mint a hajóhinta vagy mint az ágya odalent.

- Hát ha ezt megúszom - dörmögte halálra váltan, és nagyokat lélegzett.

- Legközelebb akárki is marháskodikék férjhezmenetellel, csak kakaót iszom... - s csüggedten ki-botorkált a folyosóra, amikor az automata kinyitotta a felvonó ajtaját.

Az irányítófülkében már mintha sokkal jobban érezte volna magát, mint a felvonóban. Az elkövetkező órát teljes egészében lefoglalta a műszerek és a hajtóművek ellenőrzése, s nem volt ideje, hogy magával törődjék. Persze azért néha nagyokat ásított, és belenyögött a gégemikrofonba. Gondoljanak azok ott lenni, amit akarnak...

Amikor másodpernyi pontossággal letelt az előkészületekre szánt idő, a rádió hangszórójába belerecegett Rett hangja:

- Itt az idő, Raf - mondta. - Ha minden rendben, megadom az engedélyt a felszállásra...

"De sietsz, de sietsz - gondolta magában Raf, és elmosolyodott.

- Szeretnél minél gyorsabban megszabadulni tőlem, mi? Nehogy elkapjon az ellenőrzés velem együtt...

- Minden rendben, ügyeletes - mondta azért a szabályoknak megfelelően. - Az ellenőrzést elvégeztem. Repülésre kész vagyok...

- Akkor hát szerencsés repülést! Az engedélyt megadom. Vizontlátásra, Raf!

- Köszönöm, ügyeletes... értettem. A vizontlátásra!

Megdörzsölte a halántékát, és beszíjazta magát az irányítópult előtti karosszékbe. Aztán elcsavarta az indítókart, és várta a ránehezedő nyomást.

Alig juthatott el a C-2-es légkörének a széléig, amikor orvul és meglepetésszerűen ismét rátört a rosszullét. Kapkodva szabadította ki magát a szíjak közül, és nagyokat nyelt; megpróbálta megállni, hogy lehányja az irányítópultot. Nagyokat öklendezve tapogatódzott a mosdó felé, s az elkövetkező félórát félig ájultan töltötte a vécé falának támaszkodva.

- Dögöljek meg, ha még egyszer egy rohadt korty is lemegy a torkomon! - zihálta, ki tudja, hányadszor, könnyben úszó szemmel.

A reaktorok kitartó és monoton zümmögése mintha egyetértő muzsikát dalolt volna.

"Még egyszer ellenőrizni mindent! A légkörből való kilépés előtt még egyszer ellenőrizni mindent!" doboltak fülében az akadémián, ki tudja, hány százszor vagy ezerszer elhangzott szavak, a reaktorok zümmögése azonban lassú, mély álomba ringatta. "Még egyszer... el... lenőriz... ni... min... dent" - hallotta az egyre erősödő zümmögésen át saját, józan hangját, aztán ráborult a sötétség, és ott is maradt elnyúlva a mosdóhelyiség előtti szőnyegen.

Az űrhajó közben kilépett a légkörből, maga mögött hagyta azt az övezetet, ahonnan még rádióösszeköttetésbe léphetett volna a C-2-vel, s iszonyatos sebességgel száguldott a világűrben. Remegve dohogó reaktorai felett mély álomba merülve hevert az ember, aki hivatott lett volna irányítani a fémkolosszust. Arcán elégedett és boldog mosoly játszott; talán éppen valakinek az egészségére koccintotta pezsgőspoharát.

Raf már jó ideje hallotta a riasztó sípolást, mielőtt végleg kiszakadt volna az álom karjaiból.

Először kávéfőzőnek hitte, aztán valamiféle mérkőzés játékvezetői sípszavának, és talán egyéb is megfordult volna a fejében, ha hirtelen ki nem tisztul a feje.

Ahogy aztán eltépte a szemhéjait fogva tartó kötelékeket, izmai összehúzódtak, és gondolatait

messze megelőzve a levegőbe repítették. S amikor már a folyosón rohant az irányítópult felé, akkor tudatosult csak benne, hogy a riasztócsengő vijjog vészterhesen.

Halálra vált arccal rontott be az irányítóterembe, ahol hirtelenjében semmi különösét nem tudott felfedezni. Gyors mozdulattal felkattintotta az űrhajó "szemét", de a széles képernyőn sem látszott semmi, ami alkalmat adhatott volna az automatának a riasztásra. Akkor elfordította a kamerát, s végigvizsgálta a hajótestet. A szürke, szivar alakú űrhajó békés mozdulatlansággal hevert az űrben. Úgy tűnt, hogy kellemesen ringatózik valamiféle fekete víz hullámain, és csak a farka alól kicsapó lángcsóvák mutatták, hogy a hajtóanyag termelte erő iszonyatos sebességgel taszítja előre a végtelen országúton.

Tudta, hogy reménytelen, amit csinál, mégis megkísérelt kapcsolatot teremteni a C-2-vel. S csak amikor hívásaira halvány recsegésen kívül semmi válasz nem érkezett, tett le róla, hogy a központtól kérjen felvilágosítást. A rádióhullámok elvesztek mögötte, valahol az űr hideg magányában.

A vészcsengő idegszagatóan vijjogott, amíg csak ki nem tépte a csatlakozót a falból. Bekapcsolta az automatát, s nyugalmat erőltetve magára, lassan, érthető artikulációval tette fel kérdéseit.

- Automata... Miért szól a vészcsengő?
- Vészhelyzet van. Vészhelyzet van mondta fakó géphangon az automata.
- Hol van vészhelyzet?
- Vészhelyzet van. Vészhelyzet van ismételte nyugodtan a gép.

Raf fordított a kérdésen.

- Reaktorok?
- Reaktorok rendben - mondta az automata. - Ajtók?
- Ajtók csukva - mondta az automata.
- Idegen objektum?
- Nincs - mondta tömören az automata.
- Irányítás?
- Program hibás. Program hibás - kezdte ismételtetni a gép, s Rafnak úgy tűnt, mintha örülne, hogy gazdája kitalálta gondolatait.
- Hogyhogy hibás?
- Program hibás.
- Rossz a program?
- Program jó. Program hibás.
- Hogy a fészkes fenébe lehet, hogy jó is, meg hibás is, mi? - kérdezte Raf ingerülten, és érezte, hogy gyötrő szomjúság kínozza. Nyelve a szájpadlásához tapadt, és mit nem adott volna néhány korty hideg víziért...

Az automata hallgatott; nyilván ilyesfajta kérdésre nem volt előre elkészített válasza.

- Tehát a program jó? kérdezte Raf, és igyekezett megfelekedezni a víziről.
- Program jó. - És hibás?
- Program hibás.

Raf lázasan törte a fejét. Mi a nyavalyát takarhat ez a látszólagos ellentmondás? Úgy tűnt, egyelőre nagyobb veszéllyel nem kell számolnia, hiszen a reaktorok zavartalanul duruzsoltak, és semmi nem látszott igazolni az automata vészjelzését.

Rafban akkor hirtelen homályosan felötlött valami.

- Útirány a Z-7-es objektum. Elérem a kitűzött úticélt?
- Nem - mondta az automata.
- Miért?
- Program hibás - felelte a gép.

Raf érezte, hogy a félelem láthatatlan kezével megragadja a torkát.

- Elrontották a programot?
- Program jó. Program hibás.

A félelem szorított egyet Raf torkán.

- Tehát - kezdte, és kiverte a hideg verejték - azt mondd, hogy... rossz szalagot fűztek az irányító automatába? Rossz szalagot?
- Program jó. Program hibás - mondta a gép szenvtelenül. Raf egyszerre megértett mindent.
- Az ördögbe is... Csak nem azt mondd, hogy elcserélték a szalagot, és másik hajóét tették az

automatámba? De hát hogy lehet, hogy észrevetted? Ezt nekem kellett volna ellenőriznem...

A gép néma maradt. Ezekre a kérdésekre nem tudott válaszolni.

- Ide figyelj! - mondta Raf remegve, és egyszerre megfélekedezett mindenről, szomjúságról, részegségről, lakodalomról. - ide figyelj! Tudod a program célját?

A gép hallgatott.

Raf felsóhajtott. Természetes, hogy a gép erre nem tud mit mondani. Csak talán akkor, ha egyenesen feltenné neki a kérdést... De hát körülbelül húszezer olyan objektum van, amely egy hasonló típusú űrhajó célja lehet. Ha csak vaktában nem talál bele a közepébe... - H-5?

- Nem.

- K-14?

- Nem.

Raf sóhajtott és feladta. Ezzel nem megy semmire. Másképpen kell kicsalni a választ az automatából.

- Messze van a program célja? - kérdezte, és feszülten bámulta az automata hangszóróját.

- Relatív - mondta a gép.

- Tudsz távolságot adni? - kérdezte Raf.

- Nem - felelte az automata.

- Tehát rájöttél, hogy a program rossz. Ez pedig csak úgy lehetett, hogy összevetted a cél távolságát az üzemanyaggal. Ebből kiderült, hogy az üzemanyag nem elég, és erre leadtad a vészjeleket... Tehát az új program céljának a távolsága messzebb van, mint az én eredetileg tervezett programomé... Ha hagyom a hajót a program szerint futni, útközben leállok. Elfogy a kakaó, és kész. S ha csak nem szed fel valaki, szépen éhen halok... Na, ide figyelj! A program céljának eléréséhez nem elég az üzemanyag, mi?

- Üzemanyag nem elég - mondta a gép.

- Le tudom állítani a programot? - kérdezte, és visszafojtotta még a lélegzetét is, hiszen talán ettől a választól függött az élete.

- Le - mondta az automata.

- Vissza tudok fordulni, ha kikapcsolom a programot? - kérdezte Raf.

- Nem.

Az űrhajós érezte, hogy ismét kiveri a verejték a homlokát.

- Tehát ez azt jelenti, hogy... szóval, hogy csak akkor tudom leállítani a kijelölt programot, ha átkapcsolok azonnal a vészprogramra... ez törli az előbbit. Igaz?

- Vészprogram törli a programot - mondta beleegyezően az automata.

Raf az irányítópultra könyökölt, és tenyerébe temette az arcát. Ezt aztán jól megcsinálta...

Sokba kerülhet még az a tegnap esti lakodalom... Elfelejtette ellenőriztetni az automatával a programot, s valamelyik hülye egy másik gép szalagját fűzte be az irányítószerkezetbe. S ahogy az automata elmondta, vagy éhen hal, mert leáll a verkli, vagy pedig átkapcsol vészprogramra, akkor viszont az automata irányítószerkezet maga keres leszállóhelyet... És ez sem veszélytelenebb, mint az előbbi lehetőség... Mert mi történhet? Vagy taláznak ilyen helyet vagy nem... Ha nem, ugyanúgy éhen hal, mintha megkísérli elérni az ismeretlen program végcélját.

Elhatározta, hogy tesz még egy kétségbeesett kísérletet az automatával.

- Te melyik lehetőséget választanád a kettő közül? - kérdezte sóhajtva, mert nagyjából biztos volt benne, hogy az automata nem tud válaszolni a kérdésre. S maga is meglepődött, amikor a gép rövid hallgatás után, szinte habozva, ezt mondta:

- A vészprogramot!

Raf gyengéden végigsimította az automata oldalát.

- Legyen neked igazad, öreg... Sokkal okosabbat én sem tudnék kitalálni - s ezzel kikapcsolta a masinát.

Raf első osztályú űrhajós ekkor munkához látott. A vészhelyzetben használatos fiókból kivette a vészhelyzet programtekercsét, és bekattintotta az irányító automata meghatározott fiókocskájába. Tudta, hogy a szalagon a C-2 légkörének legfontosabb adatai vannak, és amint átkapcsol az új szalagra, az automata törli az előző programot, majd szimatolni kezd a világűrben. S addig szimatol, jár összevissza, amíg csak a C-2-höz hasonló légkörű objektumot nem talál, ahol leteheti utasát. Közben pedig szórja a vészjeleket, mint a kutya a bolhát... S ha útközben találkoznak valakivel, aki hajlandó segíteni, és a biztonságos

távolságon belülre hozza a hajóját, az új veszélyhelyzetre való tekintettel az automata megállítja a gépet. Akkor azok átjöhetnek hozzá, és kihúzzhatják a bajból... Ha egyáltalán nem csak halála után száz évvel bukkan rá majd valaki a még mindig kóválygó hajóra, rajta Raf úrhajós porladó csontjaival. Mégis. Talán valaki felfogja a vészjeleket... Talán maga jön majd, és a jeleket leadja a C-2-nek... Akkor aztán indulhatnak menteni a haverok. Mindegy. Nincs más megoldás. Jöhet a vészprogram!

S Raf úrhajós bekapcsolta az új programot. A reaktorok mintha erpteljesebb zümmögésbe kezdtek volna, de az is lehet, hogy csak a fáradságtól és az orvul rátört veszély tudatától befolyásolt érzékszervei játszottak vele.

Azt mindenesetre tudta, hogy életfunkcióit minimálisra kell csökkentenie. A vészhelyzetben használatos eszközök közül kibányászta hát a tablettákat, amelyek hosszú álomba küldik majd, olyasmibe, mint az állatoké télen... Persze azért ebből is van ébredés, és ilyenkor enni és inni kell, pótolni az álomban vesztett kalóriát. Aztán újra aludni, és ismét enni... S ha még így is elfogy az élelem, mielőtt felfedeznék, hát akkor vége. Raf úrhajóst kihúzzák a bérjegyzékből.

Kezébe vette a tablettás fiolát, és töltött magának egy pohár vizet.

- Egészségedre, öcsi! - mondta, és az irányító automatára emelte poharát. - Nem gondoltam volna tegnap este, hogy legközelebb véled iszom... Hát csak igyekezz összehozni valamit! Ha megúszom, kapsz egy új hangszórót... Olyan lesz a hangod, mint egy kislányé - s egyetlen nyeléssel leküldte a ronda nagy tablettát, és utánaöntötte a vizet. Letette a poharát, betakarta magát egy kockás pléddel, és bár érezte, hogy az ismeretlentől való rettegés szorongatja a szívét, mégis igyekezett összeszedni magát.

- Pápá! - intett az automata felé. - Ébresztő ibolyanyíláskor... - s a mennyezetre fordítva arcát, várta a téli álmot.

Amikor első ízben ébredt fel álmából, nem érzett különösebben kínzó éhséget. Sokkal inkább megviselte az egyre erősödő fejfájás, amely feltehetőleg az álomban is együtt élt vele, kínozta anélkül, hogy tudott volna róla.

Keserves mozdulatokkal feltápáskodott fekhelyéről, és magába erőltetett néhány falat ételt. Úgy érezte, mintha hosszú, kimerítő betegség verte volna le a lábáról, és a hosszú láz elvette volna az étvágyát.

Furcsa módon azonban nem tartott sokáig ez az étvágytalan, erős másnapossághoz hasonló állapot. Az első harapások után mintha megnyíltak volna gyomra zsilipjei, s éhes fogával mardosni kezdte a sav a gyomorfalát. Minden újabb harapásnál egyre nagyobb éhséget érzett, és később erőszakkal kellett visszatartania magát, mert szinte megrettent attól az irdatlan ételmennyiségtől, amelyet viszonylag rövid idő alatt magába tömött.

A reaktorok békésen dohogtak a lába alatt; a bekapcsolt keresőernyőn távoli, mozdulatlan fényforrások gombostűfejei látszottak csupán. A világűr mozdulatlaná dermedt, míg ő téli álmát aludta.

Nagyot sóhajtott, kinyújtotta a karját, hogy megtornáztassa magát. Leguggolt, fekvőtámaszokat csinált, aztán visszaruskadt székébe, s letörölgette a homlokán gyöngyöző verejtéket.

- Vajon mi értelme ennek az egésznek? kérdezte magától, és egészen komolyan azzal a gondolattal kezdett kacérkodni, hogy valamennyi tablettát, ami csak a fiolában van, beveszi egyszerre, sőt még a többi fiola valamennyi tablettáját is, ami csak a tartalékfiókban van. Így legalább egyszerre véget vet az egésznek. Alszik egy igazi, tartalmas téli álmot, egészen addig, ameddig valamilyen szuperértelmes lények fel nem robbantják az univerzumot... Egyelőre azért elhalasztotta az öngyilkosságot. A tablettákat akkor is ráér bekapkodni, ha végleg elfogy az ennivaló. Addig meg...

Felállt, odament az automatához, s mint régi barátához illik, megsimogatta az oldalát. Aztán bekapcsolta, és nagyot ásítva belemordult a hangszóróba:

- Szevasz, öcsi! Na, mi újság?

Az automata barátságosan brummogott, de válaszolni nem tudott a kérdésre.

Raf megpaskolta a gép oldalát, aztán gondosan tagolva a szavakat, megkérdezte:

- Történt-e rendkívüli esemény utolsó beszélgetésünk óta?

- Rendkívüli esemény nem történt - mondta a gép.

- Ha rendkívüli esemény történe, riasztást kérek - mondta Raf, majd még egyszer

megismételte: - Rendkívüli esemény esetén riasztást kérek!

- Rendkívüli esemény... riasztok - válaszolta az automata készségesen.

Raf kikapcsolta a gépet, behanyatlott a székbe, bevette a kikészített tablettát, és várta a jótékony álmot. S amíg csak álomba nem merült, egyre azon gondolkodott, hogy vajon mennyi idő múlhatott el a C-2-n azóta, hogy itt bolyong ebben az óriási tintapacniban, amit világűrnek neveznek.

A vészcsengő türelmetlen és makacs vijjogása tépte ki az álom ölelő karjaiból. Fogalma sem volt, mennyi időt tölthetett a második álomban, a vijjogó hang azonban egyértelműen közölte vele, hogy nem a tableta által okozott természetes ébredésről, hanem arról a bizonyos rendkívüli eseményről lehet szó, amelyet elalvás előtt megtanácskozott a bölcs automatával. Bár meglehetősen kábultnak érezte magát, kikecmergett a székéből, és az automatához indult. Útközben futó pillantást vetett a képernyőre, ahol azonban a mozdulatlan gombostűfejekon kívül nem látszott semmi.

Bekapcsolta a gépet, aztán szorosan a mikrofonhoz hajolt.

- Automata, válaszolj! - mondta, és meg sem lepődött, hogy egyszerre milyen hivatalossá vált a hangja. - Automata, válaszolj!

A gép meghökkenhetett a hangulatváltozás miatt, vagy talán már annyira megszokta az egyszerű "öcsit", hogy lázasan kutatnia kellett memóriaegységében, míg végre megtalálta a megfelelő hivatalos választ.

- Itt automata - mondta. - Várom a kérdéseit!

- Vészjelzést adtál... Vészhelyzet van?

- Nincs vészhelyzet - mondta az automata.

- Tehát figyelmeztető jelzés?

- Figyelmeztető jelzés - egyezett bele a gép.

- A legutolsó információknak, vagyis feladatközlésnek megfelelően?

- A legutolsó feladatnak megfelelően - mondta az automata.

- Közöld az eredményt! - kérte feszülten figyelve Raf.

- Kereső program átalakul célprogrammá - mondta a gép, és mintha öröm bujkált volna a hangjában.

Raf érezte, hogy megfordul körülötte a világ. A kereső automata tehát a betáplált adatoknak megfelelően valamiféle objektumot talált, amely legalábbis a legszükségesebb életfeltételeket tekintve, hasonlít a C-2-höz. Ha nem maga a C-2 a keresett objektum... Hiszen hányszor hallotta már tapasztaltabb űrhajósok elbeszéléseiből, hogy veszélyprogram esetén az automata kereső addig szaglászott és hordozta körbe utasait a végtelen űrben, amíg a legközelebbi megfelelő objektumnak az indítóállomás mutatkozott. Bárcsak a C-2-t találta volna meg a kereső automata!

Szinte remegve tette fel a kérdést:

- A célprogram végállomása azonos az indítóállomással? A gép memóriaegységére hatalmas nyomás nehezedhetett, mert a pilóta érezte, hogy a masina minden ízében megremeg. Óriási erőfeszítéssel vethette egybe az emberi agy számára végtelennek tűnő számoszlopokat, s végezte el a szükséges számításokat.

- Azonos vagy nem? - kérdezte türelmetlenül Raf. Akkor a gép végre recsegni kezdett, s az űrhajós bőrével érzekelte a masinából kisugárzó hőenergiát.

- A célprogram végállomása nem azonos az indítóállomással - mondta a gép.

- Van mód rá, hogy megváltoztassam az útirányt? - kérdezte inkább kíváncsian, mint komolyan Raf.

Az automata rövid ideig habozni látszott, s Raf tudta, hogy az okos szerkezet néma tanácskozásba kezdett az irányító automatával.

- Útirány megváltoztatására nincs mód - mondta a gép.

- Végcél létfeltételei azonosak a C-2-vel? - kérdezte, és érezte, hogy a kérdésre adott választól függ esetleges öngyilkossága.

- Nem jó a kérdés - mondta az automata.

- Célprogram végállomásáról van színeképelemzés? - kérdezte sóhajtván.

- Van.

- Kérem a célprogram végállomásának az adatait!

S amíg a recsegő hangszóróból kiáradó kémiai elemek indexszámait hallgatta, egyre inkább

megnyugodott. Bár fogalma sem volt, hogy hova érkezik, annyi bizonyosnak látszott, hogy a kereső automata nem végzett rossz munkát. A keresett objektum feltételei szinte azonosak voltak a C-2-vel. Ha egyáltalán le tud szállni épségben az objektum felszínére, nincs félnivalója, legalábbis ami a legszükségesebb életfeltételeket illeti. A többi aztán majd kiderül ott...

- Utolsó kérésem - mondta az automatának. - Add meg a végcélobjektum regiszterszámát...

Az automata hallgatott, majd csüggedten mondta:

- Keresett objektumnak nincs regiszterszáma... Kívül esik a regisztrált övezeten...

- A fenébe is... de messzire hoztatok - morogta Raf, és már kevésbé gyengéden oldalba csapta az irányító automatát. - Nem tudtál egy regisztrált objektumra kirakni?

Sok vacakolásra és töprengésre azonban már nem volt idő. Tudta, hogy a vészjelzés leadásának kezdetétől nem sok ideje maradt a cselekvésre. S bár a keresőernyőn még nem látszott a kiválasztott objektum, rengeteg dolgot kellett még elintéznie, hogy amennyire lehet, biztonságossá tegye leszállását.

Először is bekapcsolta a nyomjelzőt. Amikor a sárgán csillogó kart maga felé rántotta, lelki szemeivel szinte látta, hogy valahol a szivar alakú hajótest hátulján kinyílik egy apró ajtó, és vékony ezüstcsíkok százerei vagy milliói repülnek ki a végtelen sötétbe, hogy ott is maradjanak mozdulatlanul. Egészen addig, ameddig a mentőexpedíció jelzésük nyomán a keresett objektumhoz ér.

Mert hogy keresni fogják, és hogy mindent megtesznek a megmentése érdekében, abban Raf biztos volt. A C-2 szigorú törvényei szavatolták valamennyi állampolgára számára a társadalom minden irányú gondoskodását. Ez a csík majd elvezeti a mentőket a célhoz.

Azután a mentőládához ment, és kivette belőle a vészkommunikátort. Nagyot sóhajtott, mert semmit sem utált jobban, mint ha nem odavaló tárgyat kell beépítenie a testébe. Azt is tudta azonban, hogy a minikomputer és az egész szerkezet nélkül halálos veszélynek tenné ki magát, ha egyáltalán élve megússza a leszállást. Hiszen amennyiben az objektum lakott, és értelmes lények lakják, csak a kommunikátoron keresztül veheti fel velük a kapcsolatot. Ha...

És innen már csupa ha volt az egész. Ha a komputer képes megfejteni az ottaniak kommunikációs rendszerét, képes visszaadni vagy reprodukálni, és képes lefordítani az ő nyelvére... Mert hiszen számtalanszor előfordult, hogy a komputer csődöt mondott. És sajnos arra is volt már példa, hogy a komputer tökéletlensége a pilóta életébe került.

Kicsomagolta hát a komputert, elkészítette a fájdalomcsillapító oldatot, és az egészet bevitte a mosdóba. Ott aztán nagyot lélegezve gargalizálni kezdett a folyadékkal. S addig bámulta magát a mosdó feletti tükörben, amíg csak el nem zsibbadt a torka...

Akkor óvatosan megfogta az egész szerkezetet, a komputert, a mikrofont és a hangszórót, kitéapta a torkát, s az előírásnak megfelelően lenyelte. Homályosan érezte, hogy a szerkenyű pontosan úgy, ahogyan bölcs kitalálója annak idején elképzelte, a gégjéhez tapad.

Megsimogatta a torkát, s amikor ujjai hegyével megérezte a tapadókorong szélét, elégedetten felsóhajtott. A nehezen már túl volt.

Ezután a saját nyomjelző felszerelése következett. Még a tükör előtt állva újra kitéapta a száját, s az egészen apró kis készüléket becsavározta a szájába, a legutolsó foga mögé. Tudta, hogy a miniatűr nyomjelző egészen addig adja le a jelzéseit, ameddig csak erőszakos módon meg nem semmisítik. Tekintettel viszont arra, hogy ott van, ahol van, ha megsemmisül, hordozójának sem lesz már többé szüksége rá, hogy bárki is rábukkanjon a C-2 kutatói közül...

A többi, elsősorban biztonsági intézkedések megtétele még sok idejébe került. S amikor végérvényesen elkészült munkájával, és elégedetten hátradőlt a karosszékben, a képernyőn kezdett feltűnni a keresett objektum. Akkor feltápáskodott, és az irányító automatához ballagott.

- Szia, öcsi! - mondta. - Hát eljött az idő. Okos fiú voltál... Remélem, nem válunk el véglegesen egymástól... Mindenesetre kösz, hogy kihúztál a legnagyobb bajból... Van megjegyzésed?

- Megjegyzés... nincs - mondta az automata.

- Hát akkor... szevasz, öreg! - morogta Raf, és elfordította a kapcsolókart.

Az űrhajó rettenetes sivítással vágódott be a mocsárba. A becsapódás nyomán fekete iszapsugár repült a magasba, egészen a lápot szegélyező fák csúcsáig. Vékony törzseket

roppantott ketté a légnyomás iszonyatos ereje, és a levegőben röpködő gallyak, letépett levelek és sűrű iszapzuhatok elfedték az égen örökös déli napot.

A fekete hajú, fehér vászonnadrágba és foltos lepelbe öltözött legény földre vágta magát rémületében, és azzal sem törődött, hogy birkái szanaszét szaladnak. A felcsapódó iszap nyálkás réteggel vonta be leplét, s a szeme közé is odavágott egy jókora darabot.

Igyekezett a fűbe fújni magát, és félig vakon az iszaptól, süketen az ismeretlen sűrűtől, reszketve, mint a kocsonya, várta, hogy mi fog történni. Arcát a gazba szorította, s hosszú percekig eszébe sem jutott, hogy körülnézzen.

Az úrhajós, ahogy a hajó bevágódott a mocsárba, kidugta a szondát. Szinte pillanatokra volt csak szüksége az ellenőrzéshez.

- Okos masina vagy - morogta, majd nekilátott, hogy kinyissa az ajtót is amikor csikorogva feltárlt előtte a szabadulás útja, óriásit lélegzett a beáramló levegőből. Mintha csak a C-2-n lenne. Az elemzés tehát tökéletesen sikerült...

A valahonnan alulról fel-felhangzó ismeretlen eredetű bugyogás azonban nyugtalansággal töltötte el.

- Csak a baleseti csomagot viszem magammal, semmi egyebet... - motyogta, s már-már visszafordult az irányítóterembe készített csomagért, amikor megbillent alatta a talaj, és a hajó lassan, nyugodtan az oldalára dőlt.

Raf előbb megdermedt a rémülettől, aztán egyetlen ugrással az egyre magasabbra emelkedő ajtónál termett. Rápatant a legutolsó lépcsőfokra, s mielőtt még végiggondolta volna, mit is tesz, a nyitott ajtón keresztül a levegőbe vetette magát. Repülés közben ugyan eszébe jutott a baleseti csomag meg a sugárpisztoly, töprengeni azonban már nem sok ideje maradt. Nekivágódott a hajó oldalának, majd a fémfelületen végigcsúszva belezútyant valami lágy, nyúlós és bűdös közegbe.

Esése közben századmásodpercekre még látta a fákat, a zöld fűvet és a napot az égen, bár fejével lefelé csúszva nem nagyon szokott hozzá a megfigyeléshez. Azért ahogy tudott, megjegyzett mindent, mielőtt még elnyelte volna a sötét.

Amikor a lágy és bűdös anyag körülfonta, becsukta a száját és olyan mozdulatokat tett, mint otthon az uszodában. Egészen természetesnek tartotta aztán, amikor később a bűdösség felszínére került. Látni ugyan nem látott semmit, de érezte, hogy levegő áramlik a tüdejébe. Egyik kezével kitörölte szeméből az iszapot, s amennyire tudta, a fák felé kormányozta magát. Kapálódzó keze hamarosan szilárd támaszba akadt, s ennek segítségével kivonszolta magát a szilárd talajra.

Ki tudná megmondani, meddig feküdt lihegve a fűvön, anélkül hogy körülnézett volna.

Mintha most tört volna ki rajta az elmúlt, szinte végtelenségig tartó utazás minden izgalma, csak feküdt, feküdt gondolatlan.

Egyszerre azonban elröppent a fáradtsága.

- A sugárpisztoly... és a csomag. Vissza kell szerezni legalább a sugárpisztolyt! Ki tudja, miféle veszélyek fenyegetik ezen az ismeretlen objektumon? Pisztoly nélkül pedig védtelen, mint a házát vesztett csiga...

Felemelkedett a földről, és kidörzsölte szeméből az iszap maradékát. Hunyorogva a hajót kereste, amely elhozta a C-2-ről, ha nem is jószántából, ide, feltehetően a világ végére...

A hajó azonban akkor már békésen nyugodott valahol az iszap feneketlen mélyén. S Raf úrhajós tágra nyitott szeme nem tudott mást felfedezni a mocsár közepén, mint néhány búcsúzóul küldött buborékot, amelyek csak nőttek-nőttek, majd elpattantak és eltűntek a semmiben.

- Hát akkor... ég áldjon, öcsi! - intett a mocsár felé s körülnézett, hogy megkíséreljen tisztába jönni helyzetével. S amit megpillantott, szinte megállította a szívverését.

Alig ötven-hatvan, lépésnyire tőle, közvetlenül a fák szomszédságában, egy ember állt, egészen biztosan ember, hiszen pontosan olyan volt, mint ő, a keze, lába, feje és a többi... Szokatlan fehér ruhát viselt, és egyre csak őt bámulta mozdulatlanul, kiguvadt szemmel...

- A fene egye meg a hülyeségemet - gondolta az úrhajós. - Itt állok pisztoly nélkül. Ha ez a bennszülött rám ront, és ki akarja tömi a nyakam... Hányszor hívtak önvédelmet tanulni, de hányszor! De ki a fészkes fene gondolta, hogy egyszer még pusztá kézzel állok szemben egy másvilági csodalénnyel... Igaz, teljesen embernek látszik...

S már-már azon volt, hogy odakiált neki valamit, de még idejében meggondolta a dolgot.

Hogysne! Előbb az ő kommunikátor-komputerének kell anyagot gyűjteni az itteni kommunikációs formákról... Ha ő kezdi a beszélgetést, a kommunikátor tehetetlen. Csak a saját nyelvén közvetíti mondanivalóját, ez meg itt aligha értené meg.

Attól azért óvakodott, hogy közeledjék hozzá. Mindenesetre kinyitotta a tenyerét, és feltartotta mindkét kezét. Hadd lássa az ismeretlen csodalény, hogy fegyvertelen.

A felemelt kézre az ismeretlen letérdelt, és homlokával a fűvet érintette. Aztán felemelkedett és egészen közel jött. Aztán ismét letérdelt, és kitérte a karját. Szája mozogni kezdett, majd egy szó hagyta el az ajkát:

- Zeusz...

Raf tudta, hogy ez édeskevés a komputernek, ezért leengedte a karját, és rámosolygott az ismeretlenre. A fehér ruhából ekkor ömleni kezdett a szó. A tisztelettől szinte megmerevedett arcát Raf felé fordította, és csak beszélt, beszélt.

"Jól van, pajtás - gondolta Raf. - Csak nyomd a szöveget! Te meg dolgozz!" - ezt az utóbbi mondatot már a komputerhez intézte gondolatban.

Hosszú ideig álltak így, egymással szemben, s akkor egyszerre csak feltűnt valami az űrhajósnak a csodaember beszédében. Pontosan úgy hangzottak a szavai, mintha verset mondott volna. A ki - és belézés közti időtartamok megközelítően azonosak voltak, és Raf esküdni, mert volna, hogy az ismeretlen kötött szöveget mond... Valamiféle irodalmi alkotást.

S akkor az űrhajósnak szempillantás alatt fény gyulladt az agyában. Ha kötött szöveg, akkor... Igen. Ez az ismeretlen csodabogár valószínűleg imádkozik, vagy üdvözlő, beszédet mond, amelyet nem ő talált ki, hanem tanult valakitől. Csak mondd, pajtás, mondd!

Amikor az ismeretlen befejezte beszédét, a kommunikációs központ enyhe rázkódása mutatta, hogy az agy elkészült az elemzéssel. Raf nagyot nyelt, hogy működésbe hozza a készüléket.

- Óh, Zeusz! - hallotta immár saját nyelvén a csodabogár szavait. - Gödölyét áldozok neked...

Óh, Zeusz!

S Raf már-már szóra nyitotta a száját, hogy válaszoljon, amikor az ismeretlen hirtelen megfordult, s mielőtt még megakadályozhatta volna, eltűnt a parti fák között.

- A fene egyen meg! - dühöngött Raf. - Te sem tudtál korábban elkészülni! Ha előbb kielemezted ezt a madárnyelvet, megértem, hogy mit mond ez a csodabogár. Most meg eltűnik itt nekem... Mindenesetre jó lesz innen elpucolni. Ha idehossa a barátait, még kikészítenek... Csak tudnám, hogy mi az ördögöt beszélt itt nekem ilyen hosszú ideig...

A vízpartra ballagott, amely zölden csillogott a napfényben. A felkavart iszap lassan leülepedett, s a talajt borító vékony vízréteg átlátszó közegében apró halacszkák fürödtek gondtalanul.

"Éppen úgy, mint a C-2-n" - gondolta Raf és belebámult a vízbe. Ám amit látott, a helyzet tragikuma ellenére is röhögésre kényszerítette. Fekete, iszappal borított képű pasas nézett vele farkasszemet, feje búbján nádból font koszorút mintáztak az összeakadt nádszálak.

- Még jó, hogy nem kapott szívbajt - morogta a csodabogárra gondolva, és gyorsan lekapkodta ruháit, összegöngyölte és erőteljes mozdulattal a mocsár közepébe dobta őket.

Megvárta, míg a gombolyag eltűnik a fortyogó lekvárban, akkor lehúzta a cipőit, és egyenként azokat is utána hajította. Ott állt a parton egyetlen, térdig érő fehér alsónadrágba öltözve, hátát kellemesen cirógatták a napsugarak, s fenn a fák ágain madarak énekeltek.

Raf, a O2-es objektum első osztályú űrhajósa nem tudta, hogy mitévő legyen. Fegyvere nincs, a gyomra korog, és abban sem volt biztos, hogy visszatér-e a csodabogár egyáltalán. Egy azonban kétségtelen: az objektum lakott. S neki, ha életben akar maradni, alkalmazkodnia kell az itteni feltételekhez, amíg csak a C-2-ről utána nem jönnek. Mert hogy megkeresik, abban biztos volt.

Leült a vízpartra, és felhúzott térdére hajtotta a fejét. Várjon itt, vagy induljon megkeresni a csodabogár társait? Úgy látszik, a kommunikátor többé-kevésbé megtanulta az itteni nyelvet... Persze előfordulhat, hogy mielőtt még egyetlen hangot is kiejt a száján, a csodabogár és társai örökre elhallgattatják.

Egyszerre furcsa túsúrások futottak végig a hátán. Raf felemelte a fejét, és önkéntelenül a bokrok irányába nézett. Az alacsony, zöld levelű bokrocskák szélénél, ott, ahol a csodabogár bevetette magát a fák közé, fehér, soha nem látott lények álltak és lehajtott fejjel őt bámulták.

Az űrhajós felemelkedett, és egészen feléjük fordult, hogy legalább a hátát megvédje az

esetleges támadástól. Azok azonban, ott a bokrok alján alig-alig mozdultak, csak lehajtották a fejüket, és mereven bámultak a tó felé.

Raf elhatározta, lesz, ami lesz, magához ragadja a kezdeményezést. A fehér élőlények fejüket ingatva figyelték, amint feléjük közeledik, és mintha csak a legkisebbikük bújna volna szorosabban egy nagyobb mellé. Rafnak azonban kevés ideje maradt a fehér valamik viselkedését tanulmányozni, minden erejét lekötötte a cél, hogy békésnek és ártalmatlannak igyekezzék mutatkozni.

S amikor már a fehér lényektől elválasztó távolság felére ért, megállt, kezét az ég felé nyújtotta, majd lehajolt a földre, és tenyerét a fűre fektette. Aztán azt mondta, amit a csodabogártól hallott:

- Zeusz... gödölyét áldozok neked...

A fehér valamiken nem látszott, hogy túlságosan meglepődtek volna. Ellenkezőleg. Többen a zöld fűbe mélyesztették fogaikat, s harapásuk nyomán élesen hersentek a fűszálak.

- Zeusz... - kezdte volna újra Raf, de akkor egy, a többiekhez képest nagy testű lény, aki ráadásul két hegyes, előreálló valamit, talán jelvényt is viselt a fején, hirtelen sajátságos, az úrhajós számára teljességgel érthetetlen nyelven szólalt meg. Ez a kommunikációs rendszer érezhetően különbözött attól, amit a csodabogár használt, s amit a komputer remélhetőleg megfejtett és meg is tanult.

- Beee - mondta a jelvényes, és előrenyújtotta a nyakát.

- Beee - mondták a többiek is, és abbahagyták a fű tépkedését.

Raf érezte a torkában bujkáló remegősekből, hogy a komputer lázas sebességgel munkához lát. Gégéjén alig érzékelhető hőhullámok futottak végig, s valami halvány zúgás támadt a fülében, ahogy az érzékelők dolgozni kezdtek.

A fehér lények meglehetősen beszédeseknek mutatkoztak. Pillanatra sem hagyták abba szövegüket, amely az úrhajós számára teljesen egyhangúnak tűnt. Mindegyre ugyanazt a hangsort ismételték, ugyanazokkal a hangokkal. Beeee... Mi a fene lehet ez a beeee... ? "Megfejtetted, pajtás?" - kérdezte gondolatban a komputert, és nagyot nyelt, hogy beindítsa a masinát. S a nyelés után közvetlen közlőre ismét a fülébe csapott a "beeee"...

Raf meghökkent. A komputer tehát feladta... Egyszerűen továbbítja az ismeretlenek hangját, s kísérletet sem tesz a fordításra. Ez pedig csak kettőt jelenthet... Vagy nem tud megbirkózni a feladattal, vagy pedig ennek a kommunikációs formának nincs is semmi értelme.

Félrebillentette a fejét, és elgondolkozva nézte a fehér lényeket, amint újra kinyitották a szájukat, és tépkedni kezdték a fűvet. Hátha valamiféle primitív teremtmények, amelyeknek nyelvük sincs? Ez a beee meg valamiféle egyszerű jelzés, bonyolultabb gondolattartalom nélkül...

Mielőtt azonban alaposabban végiggondolhatta volna a dolgot, a fehér lények meglódultak és odaballagtak a vízhez. A hegyes-koszorús vagy jelvényes vezette őket; egymás nyomában lépkedtek, s egyre csak ismételték ezt a beeeei. A komputer meg közvetítette ugyanezt Rafnak...

A lények a vízhez csalinkáztak, és nekiláttak az ivásnak. Hangosan szürcsölték a folyadékot, azután lassan, kényelmesen lehevertek a partra, és hangosan böfögni kezdtek.

S ebbeo a pillanatban Raf, a C-2 úrhajósa halálosan biztos lett benne, hogy ezek a fehér valamik nem értelmes lények...

Lassan, nyugodtságot erőltetve magára, lépésről lépésre közeledett hozzájuk, nehogy elriassza őket. S alig haladt a nap (vagy hogy hívják errefelé?) egy hüvelyknyit az égen, ott feküdt mellettük, és a legkisebb hátát simogatta. Az meg csak egyre mondta, hogy beee, és láthatóan jól érezte magát.

Amíg ott feküdt mellettük, és igyekezett elnyerni a barátságukat, pillanatra sem pihentek el gondolatai a fejében. Feltételezte, hogy valamiféle kapcsolat van a lények meg az elmenekült csodabogár között. Talán a csodabogár őrizte őket, vagy ki tudja, mit csinált velük, s amikor az úrhajó beleesett a mocsárba, első rémületében mindent feledve elrohant. Ha feltételezése nem csal, a csodabogár visszajön értük, s talán akkor szót tud érteni vele... Vagy okosabb lenne nekiindulni a nagyvilágnak?

Addig töprengett, amíg az óriási, fényes objektum lefelé hanyatlott az égen, s a fénytörés következtében rőt színt öltött. A fény sugarak csökkenése miatt mindenütt megnövekedtek az árnyékok, s az úrhajós tudta, hogy hamarosan besötétedik.

Az árnyékok hosszabbá válásával együtt a fehér lények is nyugtalanná váltak. Felálltak a parton, elkezdtek körbejárni, s fejüket a bokrok felé fordították. Szájukon pillanatra sem halt el a monoton bégetés.

Raf egyre türelmetlenül várt, de a bokrok levelei mozdulatlanul hívták a lassan beköszöntő éjszakát. Már-már arra gondolt, hogy óvatosan a bokrok felé kerül és mögójük néz, hátha a csodabogár ott lapul valahol és nem mer előjönni.

Ekkor azonban váratlan dolog történt. Az addig értelmetlennek tartott lények, a jelvényesnek egy eddigieknél jóval erőteljesebb bégetésére meglódultak, s egymás nyomába lépkedve elindultak az erdő felé.

- Hohó! Várjatok csak! - szisszent fel az úrhajós, és felpattant a parti fűről. Az est hűvöse kellemetlenül borzolta bőrét, s bánatosan gondolt vissza iszapsírban nyugvó ruháira. Tudta azonban, hogy helyesen cselekedett, úgy, ahogy azt a szabályzat, hasonló esetben előírja. Igyekeznie kell elkerülni mindent, ami az objektum lakóiban nyugtalanságot kelthet... S ilyen lehet erre felé szokatlan öltözéke is.

A fehér lények eközben eltűnedezték a bokrok között. S amikor az utolsó mögött is csaknem összecsaptak az ágak, hátrafordította a fejét, és feléje bégetett. Mintha csak hívta volna.

- Jövök, kicsim, jövök... - mondta Raf, és bánatos pillantást vetett a mocsárra, amelynek mélyén hajója aludta örök álmát, benne az okos kis komputerrel...

- Hát akkor szia, öcsi! - mondta és meglengette a kezét. - Jó pajtás voltál... Azt a marhát meg szétverem, aki átejtett a programmal...

Aztán meglendítette a lábát, és a fehérek után iramodott.

Amikor az ágak összecsaptak mögötte, sötétség fogadta, csak az előtte haladó lények hátulsó fele világított úgy-ahogy. Óvatosan széthajtotta maga előtt az ágakat, s igyekezett nem elbotlani a szerteszt heverő fadarabokban. Később már nem is emlékezett rá, hogy a hosszú, embernél is magasabb husáng mikor akadt a kezébe. Talán tudat alatt arra gondolt, hogy megvédheti magát vele valaki ellen?

Elég sokáig bandukolt már a fehér lények nyomán, de még mindig nem találkozott senkivel.

Átmentek az erdőn, felkapaszkodtak egy domboldalon, s lágyan csörgedező patak partján kocogtak, ki tudja, hova. A sötétség körülölelte, éppúgy, mint nem is sokkal azelőtt a világűr végtelenje, de itt mégis valahogy elveszettebbnek érezte magát... Ki a fene tudja, mi vár rá ezen az ismeretlen objektumon? Azok ott fenn, a C-2-n, már bizonyára észrevették a hiányát. Na, persze, ha nem tartanak újra lakodalmat a repülőtéren...

A fényforrás olyan hirtelen bukkant elő a sötétebből, hogy éppen csak arca elé tudta kapni a kezét. Aprócska láng világított a feketeségben, halvány udvara valamilyen lénynek a körvonalait mutatta, úgy tűnt, egy emberét, olyanét, mint ő, meg a csodabogár, aki elmenekült előle. Nagyot nyelt és beindította a kommunikátort. A gép készen a fordításra zümmögni kezdett.

A lény akkor magasabbra emelte a lángot, és lágy, talán a félelemtől vibráló hangon megszólalt:

- Daphnisz, te vagy az?

Raf megdöbbenve hőkölt hátra. Hiszen ez egy nő! Ugyanolyan, mint Niar, vagy mint a többiek ott fenn a C-2-n. Ahogy a láng gyér fényénél ki tudta venni, fehér lepel borította testét, s mikor visszahullott magasra emelt, lámpát tartó karjáról, Raf orrát megcsapta bőrének kellemes illata.

- Én - mondta saját nyelvén, de egészen mást hallott, hiszen a komputer megkezdte munkáját. Igyekezett a lány közelébe kerülni, mert az éjszakát mindenképpen emberek között akarta tölteni, hiszen fogalma sem volt róla, meddig tart a sötét ezen az objektumon. Azonkívül éhes is volt, meg szomjas is.

Arca elé emelte a kezét, mintha zavarná a mécses fénye. A lány, mintha csak a gondolataiban olvasott volna, elfújta a lámpát.

- Így - mondta nyugodtan. - Nehogy meglássák az öregek... Tudod, hogy elengedtek?

Raf nagyot nyelt. Mi az ördögöt válaszoljon?

A lány akkor melléje lépett, és furcsa kurjantással gyorsabb mozgásra készítette az állatokat. Ő maga Raf karjába fűzte a karját, s meleg testével az oldalához simult.

- Nem történt bajod? - kérdezte aggodalmasan.

- Miért történt volna? - kérdezte óvatosan Raf.

- Azt mondják, hogy Zeusz villámnyilával lesújtott a tóra... Métisz mondta... Azt mondta, hogy a víz felcsapódott egészen az Olümposzig... A fák törzse eltörött, s magát Arészt is arra látták ólálkodni. Már aggódtam, hogy bajod esett... Hogy láttad az isteneket, akik halandónak nem mutathatják arcukat...

Raf egyelőre nem sokat értett az egészből, mindenesetre annyit felfogott, hogy az úrhajó leszállása nem történt feltűnés nélkül. De hogy azok az előbb említettek kicsodák? Ennek a Zeusznak a nevét már a másiktól is hallotta... Vajon ő lehet errefelé a parancsnok... vagy valami főnökféle?

- Hát igen - mondta. - A fák kettétörtek... Én is megijedtem.

A lány megsimogatta az arcát.

- Szegény Daphniszom... - Majd hangosan felkiáltott. - Zeuszra! Hol a lepled? - S Raf érezte, hogy a lány meleg tenyere végigsimítja a hátát.

- Ott - mutatott tanácstalanul a háta mögé.

- Ó, istenek... - mondta a lány, és remegni kezdett a hangja. - Szegény Daphniszom... És a tested is csupa seb... Hiába is tagadod... bátor Daphniszom! Ott lehattál egészen közel, amikor lesújtott villámnyilával a Mennydörgő!

Raf eddig észre sem vette, hogy a sötétben a bokrok tüskés ágai összekarmolták meztelen testét, s talán a hajóból való menekülés is hagyott rajta egy-két nyomot.

- Hát... - mondta sokat sejtetően.

A lány hozzáhajolt, és gyengéden megcsókolta a vállát.

- Szegény Daphniszom... Majd a te Khloéd ápol téged. Lefektetlek a gallyakra, és hozzád simulok... Testemmel gyógyítom a testedet!

Az úrhajósban megállt az ütő. Atyavilág! Még csak ez hiányzott. Alighogy kilépett egy ismeretlen világba, máris beleesett valaki... Jobban mondva nem is őbelé, hanem abba a bizonyos Daphniszba, akiről gyanítani kezdte, hogy alighanem az a pasas, aki a tó partján elmenekült előle. Ha itt valami történik... és a pasas előkerül... S ahogy a lány a vallanak dőlve csókolgatni kezdte a nyakát meg a hátát, ezen a napon már ki tudja, hányadszor, kiverte homlokát a veríték.

- A fák tényleg kettétörtek - mondta gyorsan, és érezte, hogy egyre inkább elgyengül. - Az iszap meg felcsapott... egészen... majdnem az Olümposzig... és... a fák... kettétörtek.

Szerencsére a lány hirtelen abbahagyta a csókolgatást, amikor valami sötét épülethez hasonló tárgy bukkant fel előttük az éjszakában.

A lány ajkához emelte az ujját.

- Csitt! Behajtom őket a karámba... azok már alszanak... - s valahova a sötétségbe mutatott. -

Azt hiszik, hogy a birkákat már régen behajtottuk. Mióta az öregnek fáj a lába, annyira bízik bennem, hogy meg sem nézi őket... - s elégedetten kuncogni kezdett. - Így hát miénk az éjszaka! Téged úgysem keresnek... azt hiszik, hogy a tavasz meg-bolondított, s az éjszakai madarak csivitelését hallgatod. Én meg még sohasem látogattam annyit a nénikémet, mint mostanában... Szerencsémre, vénségére összekeveri a napokat... Egy holdforduló alatt legalább kétszer azért el kell mennem hozzá, nehogy gyanút fogjanak.

Az úrhajós egyedül maradt a sötétben. S lelke mélyén megszólalt egy óvatos hang, hogy talán jobb lenne még idejében kereket oldani, de az éjszaka sötétje elnyomta benne ezt a hangot is. Hirtelen közeli csattanást hallott, majd halk bégetést, s a lány visszatért hozzá. Megfogta a kezét, és húzni kezdte maga után.

- Gyere, Daphniszom... - mondta türelmetlenül. - A tavaszi éjszakák rövidek... Gyere, szerelmem!

Az úrhajós nagyot sóhajtott, és megadóan engedte vonszolni magát. Végtére is mindegy, hogy ki vonszolja. A végzet a világűr végtelenjében, vagy egy lány egy távoli objektum ismeretlen éjszakájában. Így is, úgy is csak eljut valahova az ember...

Ahova végül is Raf a lány nyomában eljutott, gallyakból épített kunyhó volt, vastag törzsű, odvas fák tövében, padlóját illatozó széna borította, s a szénára, puha báránybundát terítettek gondos kezek. A lány behúzta maga után a pilótát, s elreteszelte a kunyhó aajtáját. Úgy látszik, nem akart lámpát gyújtani, mert esze ágában sem volt, hogy közelebről megvizsgálja az úrhajós sebeit. Ahogy felfedezte őket, nyilván azonnal el is felejtette.

- Édes Daphniszom... Csakhogy újra veled lehetek, egész éjszakára hozzád simulhatok...

Az úrhajósnak fogalma sem volt, hogy hasonló esetben miképpen szoktak viselkedni ezen az

objektumon; mindenesetre a másik lény elmenekülése óvatosságra intette. Abban ugyanis biztos volt, hogy a lány a sötétben összetéveszti valakivel...

A lány mintha megérezte volna tartózkodását.

- Mi történt veled, Daphniszom? Csaknem érintett Zeusz nyila, vagy csak nem pillantottad meg a halhatatlan istenekeket? Jaj, Zeusz, segíts!

A lány hangjában annyi őszinte rémület érződött, hogy az úrhajós megsajnálta.

- Nincs semmi bajom - mondta. - Egyszerűen éhes vagyok.

- Éhes? - kérdezte elhűlve a lány.

- Az - mondta Raf, aki pokoli éhséget érzett. Csak a komputer tudná megmondani az iszap alatt, mennyi időt töltött téli álomban a fedélzeten, leszállás közben meg mikor evett volna? Már lassan el is felejtí az ételek ízét...

- A túró meg a sajt, amit reggel készítettem? - kérdezte hitetlenül a lány. Az úrhajós valami hihető hazugságon törte a fejét.

- Megették az istenek - mondta aztán mégis meggondolatlanul.

A lány megrázkódott a rémülettől.

- Hányszor kértelek, hogy ne gúnyolódj az istenekkel - mondta riadtan, és a kunyhó sarkába guggolt. - Van itt egy kis sajt még...

Az úrhajós úgy érezte, hogy életében nem evett olyan finomat, mint azt a néhány falatot, amit a lány a kezébe nyomott. S bár közel sem verte el éhét, megértette, hogy a kunyhó nem lakomák számára készült. "Majd reggel" - biztatta magát, és igyekezett nem gondolni az elkövetkezőkre.

- A lepled is elvesztetted - mondta enyhe szemrehányással a hangjában a lány. - Most majd lophatok Métisztól egyet. Csak azt ne mondd, hogy azt is az istenek... - s mint aki megretten saját vakmerőségétől, elhallgatott.

Az úrhajós gondterhelten ült a bőrökön, és a jövődőt latolgatta egészen addig, míg a lány melléje nem térdelt, és ismét csókolgatni nem kezdte az arcát és a hátát.

Raf igyekezett valamiféle halvány elhárító mozdulatot tenni, amit a lány alighanem bártortalan ölelésnek vélt. Akkor gyorsan felállt, ellépett Raf mellől és föléje magasodott. A hold ebben a pillanatban bukkant elő a fák koronája vagy törzsei közül, s bevilágított a kunyhó résein keresztül a szobába.

S az úrhajós káprázó szemmel látta, hogy a lány lecsúsztatja leplét, s ott áll felette ragyogó szépségében, anyaszült meztelenül. Úgy érezte, hogy megáll a szívverése. Khloé alakjának tökéletes szépsége a besűtő holdvilág ezüstös fényében olyan gyönyört keltett benne, amelyet csak igen régi mesterek festményei láttán szokott érezni. Szinte a lélegzetét is visszafojtotta, hogy olyan sokáig tartson a pillanat, mint az örökkévalóság.

A lány azonban megmozdult, keresztüllépett rajta, melléfeküdt, s meztelen testével szorosan hozzásimult.

- Csókolj, Daphnisz... ahogy szoktál - mondta követelődzve, s Raf, elsőosztályú pilóta a C-2-ről, egyszerre tökéletesen elfelejtett mindent; azt a marhát, aki kicserélte a programtekercset, szegény kis komputer öcsit az iszap mélyén, a kelekótya csodabogarat, azt a Daphniszt, aki holnap valószínűleg szétveri majd a fejét - egyszóval mindent az égvilágon.

Amikor magához tért, hallotta, hogy a lány csendesen sír mellette. Feje Raf karján nyugodott, s meleg könnyei rácsöpögtek a férfi mellére.

- Ó, Daphniszom - suttozta a lány, és a férfi érezte, hogy keze fejével letörli a könnyeit. - Mennyire szeretlek... Ennyi szerelmet csak az istenek adhatnak! De miért nem mondtad eddig, hogy ez az igazi szerelem? Hány napot és hány órát fecséreltünk el, amíg egymás mellett feküdtünk... És miért éppen most? És eddig miért nem? Csak nem Aphrodité talált rád a tó partján, s tanított meg a szerelemre? Jaj, csak nehogy a szépséges és kegyetlen istennő elragadjon tőlem! Mire gondolsz, kedvesem?

S a gyönyörű Khloé alighanem igencsak meglepődött volna, ha olvasni tud Raf gondolataiban, vagy az úrhajós őszinte válaszra méltatta volna kérdését. Az első osztályú úrpilóta ugyanis már hosszú percek óta azt forgatta a fejében, hogy vajon ezen az ismeretlen objektumon, az enyhítő körülményeket is figyelembe véve, hány évet szóhatnak a nyakába liliomtiprásért?

Amikor másodszor ébredt fel, a lány már nem volt mellette. A hajnali nap sugarai belopakodtak a nyitott ajtón és a kunyhó falának résein, megvilágítva az addig sötét sarkokat

is. Raf elégedetten nyújtózott a puha, meleg bárányszőnyeg alatt. Igazán nem mondhatja, hogy kellemetlen fogadtatásra talált ezen az ismeretlen objektumon. Éppenséggel olyan lényekre is akadhatott volna, akik pillanatok alatt fasírozottat csinálnak belőle.

Aztán egyszerre csak elfogta a nyugtalanság.

"Jó lesz vigyázni! - lopkodott elő az óvatosságra intő gondolat. - A lány lelépett...

Valószínűleg felfedezte a reggeli fénynél, hogy mégsem én vagyok a fiúja, az a Daphnisz, vagy kicsoda, aki különben meglehetősen mulya fickó lehet. Persze kérdés, ahhoz is elég mulya-e, hogy alkalomadtán az oldalamba mártson valami hegyesebb szerszámot... Ha nem tévedek, a lány már lóhalálában lohol a barátjához, hogy a nyakamra hozza. - Gyors mozdulattal felhúzta egyetlen ruhadarabját, a fehér gatyát, és fázósan dörzsölgetve a vállait, kilesett a reggelbe.

A látottak nyomán azonban kénytelen volt megváltoztatni véleményét, amelyet, úgy látszik, elhamarkodottan alkotott a lányról. Khloé a kunyhó előtt elterülő erdei tisztás végében ült, halkan csörgedező patak partján, s háta meg-megrázkódott a keserves sírástól.

A síró lány láttán az úrhajós egyszerre megmagyarázhatatlan lelkifurdalást érzett.

"Mit tehetek az egészről? - dühöngött magában, és igyekezett a lányra hárítani a felelősséget.

- Én itt idegen vagyok... Hogy vallhattam volna be, hogy nem én vagyok az az ütődött, akit keres? Nem maradhattam vaktában az éjszakában, hiszen azt sem tudtam, hogy meddig tart. Örültem, hogy lekecmergetem onnan fentről, és dehogyis akartam én..." - aztán csak elkieseredetten legyintett, és nagyot fújva odaoldalgott a lány mögé, a patak partjára. Úgy érezte magát, mint egy kiadós házasságtörés után. Most következik a lelkizés, meg hogy most mit gondolsz rólam...?

A lány hátrafordult, amikor meghallotta maga mögött Raf lépteit. Karja megrándult, mintha csak el akarná takarni a szemét, aztán csüggedten hagyta, hogy tovább is ott heverjen a térdén, mint elfáradt, beteg madár.

Az úrhajós hosszú másodperceig álldogált nagy kínban a lány mögött, míg végül melléje telepedett... "Csak tudnám, hogy mi a fenével szokták itt kezdeni a beszélgetést egy ilyen éjszaka után..." - töprengett, és le nem vette tekintetét a lányról.

Végre Khloé ráemelte kisírt szemét, és remegő hangon csak ennyit mondott:

Te nem Daphnisz vagy...

"Bravó - gondolta az úrhajós. - Csodálatos megfigyelés! Kétségkívül értelmes lények objektumára bukkantam..." - Aztán ismét csak elszégyellte magát, és szinte félénken mondta: - Nem.

A lány egészen feléje fordult, és abba hagyta a sírást.

Halandó vagy? - kérdezte komolyan. Bár a kommunikátor hűségesebben fordított, Raf nem értette egész pontosan a kérdést.

- Milyennek látszom? tért ki végül is óvatosan a felelet elől.

- Istennek... mondta a lány, leplezetlen csodálattal a hangjában.

Raf ugyan nem volt egészen biztos benne, hogy mi lehet az az isten, mégis ösztönösen megérezte, hogy a lány többi, hasonló társa fölé helyezi. Elégedetten húzta szorosra derekán a gatyát, és kidüllesztette a mellét. "Első osztályú úrhajós vagyok, vagy mi a fene..." - gondolta.

- Isten vagy? - sürgette a lány.

Raf elgondolkozott. Nem volt tisztában a fogalom lényegével, tehát nem szabad azonosítania magát olyannal, amit nem ismer. Ez is az egyik szabálya a C-2-n kívüli civilizációkkal való érintkezésnek.

- Messziről jöttem - mondta az igazságnak kétségkívül megfelelően.

- Kitől tanultad a szerelmet? - kérdezte a lány, és úgy ellágyult a hangja, hogy az úrhajós kénytelen volt visszaemlékezni az éjszakára. Aztán egyszerre csak felbukkant előtte a repülőter radarkezelőjének, Hard kisasszonynak szeplős, fitos orrú arca, aki a szerelem terén kétségkívül kiváló pedagógusnak bizonyult...

- Az istennőtől? - sürgette a lány, és mintha féltékenység bujkált volna a hangjában.

"Egye meg a fene az egészet! - káromkodott magában Raf. - Csupa olyan kérdés, amelyre nem tudok válaszolni. A végén még mit tudom én, mit hisz..."

- Tőle - mondta végül is habozva. A lány rémülten hátrahőkölt.

- Te láttad az istennő testét?

Raf lelki szeme előtt megjelent a tegnapi esti holdfényben fölője magasodó meztelen női test

látványa.

- Láttam - mondta határozottan.

- És miért nem égtél el a karjaiban a szerelem mindent elhamvasztó tüzében? - kérdezte szinte szemrehányón a lány.

- Az istennő valószínűleg nem akarta... - mondta Raf. - De... miért?

- Mert... mert azt akarta, hogy másokat is megtanítsak rá. Például téged.

- Dicsőség az istennőnek - mondta komolyan a lány, és áhítattal a följük magasodó kék égre nézett.

Az úrhajós beleegyezően bólintott.

- Tehát az istennő egyenesen... hozzám küldött? - kérdezte mohón Khloé.

- Mondjuk - mondta Raf.

- És Daphnisznak szabad tudni róla?

- Eszedbe ne jusson elmondani! - mondta sietve az úrhajós. - Az istennő kimondhatatlan bosszút állna! Szigorúan megparancsolta, hogy tartsd titokban a dolgot... Főleg Daphnisz előtt!

- Legyen meg az istennő akarata! - mondta szinte suttogva a lány.

Majd ismét az úrhajóshoz fordult.

- Mi a neved, istennő küldötte?

- Raf - válaszolta az úrhajós meggondolatlanul, még mielőtt mérlegelte volna a következményeket. Amikor kimondta a szót, ijedten kapta szája elé a kezét. A lány azonban nem látszott meglepődni.

- Szóval Rafosz - mondta elgondolkozva. - Nagy tisztesség ez számomra, Rafosz... Hiszen általad tudatta az istennő, hogy szándéka van velem. Mit kezdjek hát frissen szerzet tudományommal?

Az úrhajós előtt ismét felrémlt a holdfényben följe magasodó szoborszerű női test, érezte, hogy elgyengülnek az izmai, s legszívesebben teljesen egyértelmű parancsot adott volna a lánynak. Aztán szigorú önfegyelemmel mégiscsak maga fölé kerekedett, és sóhajtva kérdezte:

- Szereted ezt a Daphniszot? '

- Szeretem, uram - mondta a lány.

Rafnak nem tetszett ez az uram, de megérezte, hogy a lány ezzel is a kettejük közé telepedett távolságot kívánja érzékeltetni.

- Ő a vőlegényem - mondta a lány.

- Hát... akkor tanítsd meg rá a vőlegényedet - parancsolta nagy erőfeszítéssel Raf. - És ha kérdezi, szigorúan őrizd a titkodat...

- És te? - kérdezte a lány. - Visszamegy az istennőhöz? Raf szomorúan megrázta a fejét.

- Itt kell maradnom - mondta savanyúan mosolyogva. - Az a sorsom, hogy itt maradjak...

köztetek. Amíg csak nem jönnek értem. Amíg csak el nem szólítanak... Ki tudja, mikor... Néhány nappal később a fehér lepelbe burkolódzott Raf Daphnisszal üldögélt a patakparton, míg Khloé valahol a zöldellő réteken a birkákat legeltette. Mindketten szárított túrót rágcsáltak, és friss patakvizet ittak hozzá.

- Amikor megláttalak leszállni az égből, nem tagadom, rettenetesen megijedtem. Futásnak eredtem, és a juhokat is magukra hagytam. Tudtam, hogy Zeusz nyila vágott a mocsárba, és hogy egy isten ereszkedett közénk. Ha sejtettem volna, hogy te vagy, Rafosz, nem futok el. Csak hát az istenek olyan kiszámíthatatlanok...

- Miért? Miket csinálnak? - kérdezte őszinte kíváncsisággal az úrhajós.

- Hát... sok mindent. Például a nőknek nem lehet nyugta tőlük. Mármint a szebbjének... Az olyanoknak, mint Khloé - és szeretetteljes féltéssel a szemében abba az irányba nézett, amerre a vezérkos csengője csilingelt.

Raf nagyot nyelt, és elfordította az arcát.

- Tudod - folytatta a pásztor -, néha már az az érzésem, hogy az istenek mást sem csinálnak, csak lányokra vadásznak.

Aztán hirtelen ráeszmélt, hogy mit is mondott, és szája elé kapta a kezét.

- Bocsáss meg, uram!

- Rafosz! - mondta szigorúan az úrhajós.

- Persze, persze, Rafosz... Bocsáss meg!

- Tudod, hogy nem vagyok isten!

- Mégis. Az istenek küldöttek...

- Nem vagyok árulkodós - mondta sértetlen az úrhajós.

- Előttem nyugodtan beszélhetsz...

- Hát... szóval az istenekben nincs mindig köszönet. Néha segítenek is, az igaz, de sokszor csak bajt csinálnak. És nagyon sokan vannak. Tele van velük az Olümposz. De ez még mind semmi. Minden bokorban, fa mögött is, ott lapulnak... Néha az az érzésem, hogyha az erdőben megyek, mintha népgyűlésen lennék. Mindenünnen szemek, figyelő szemek merednek rám. Az úrhajós megsajnálta a pásztort.

- Láttál már egyet is közülük?

- Szerencsére nem - mondta összeborzongva Daphnisz. - Bár Pán szagát már éreztem...

- Pán? Kiaz Pán? A pástor csodálkozva nézett rá.

- Az istenek küldtek, és nem tudod, hogy ki az a Pán?

- Dehogynem - mondta sietve az úrhajós. - De láttad-e?

- Látni nem láttam... csak a szagát éreztem. És mintha a patája is kikandikált volna a fa mögül. És fújta a sípját... és éreztem a szagát.

- Milyen volt?

- Büdös - mondta a pástor. - Rettenetesen büdös. Azért örülök, hogy itt vagy közöttünk. Jó az, ha van valaki, aki szót tud érteni az istenekkel... Jósolni tudsz?

Raf tanácstalanul megvonta a vállát. A pástor, igenlésnek vehette a mozdulatot, mert elégedetten felnevetett.

- Kitűnő... Áldom az istennőt, hogy elküldött hozzánk, Rafosz... És miből jósolsz?

- Hogyhogy miből? - kérdezte idegesen az úrhajós.

- Hát... állatok beléből, vagy madarak röptéből, vagy régi tekercekből... vagy esetleg jósbárlangból. Hiszen ezerféléből lehet...

- Az az én dolgom...

- Persze, persze - mondta sietve és békülékenyen Daphnisz. - Hiszen végül is valóban a te dolgod. Az a fontos, hogy beteljesüljenek, nem igaz?

"Micsoda jós lehetnék én köztetek, ha a holmimat nem nyeli el a mocsár - gondolta bánatosan Raf. - Ha belegondolok, hogy a komputer mi mindent tudna mondani nektek..."

- Egyszóval az a szándékom, hogy letelepedj közöttünk? - kérdezte Daphnisz, és kettéosztotta a túró maradékát. - Majd összeadjuk a juhokat! Jövőre már egészen szép kis nyájad lehet... Addig meg csak bízd ránk magad! Khloé máris úgy szeret, mintha a testvére lennél...

Raf elpirult, és nagyot kortyolt a patak vizéből.

Raf, a C-2 első osztályú úrpilótája, második évét töltötte már Peliasz király alattvalói között, és nem mondhatta magáról, hogy különösebben boldogtalan. Nyája, amelyet a szomszédok adtak össze, valóban szépen szaporodott, ételre-italra nem volt gondja, a hosszú téli esték unalmát pedig az összegyülekezett szomszédok vidám csevegéssel úzték el. Lassan megszokta a tétlen heverészést is a napon, s azt a kevés időt, amit jóslásra kellett fordítania, igazán el tudta viselni... S bár néha igyekezett megszabadulni szemfényvesztő hivatalától, a többiek egyszerűen nem engedték. Ha bevallja, hogy nem ért a jóvendőmondáshoz, talán el is úzték volna... Megértette, hogy a közösségnek jósra van szüksége, és csak nekik árt vele, ha valamiféle furcsán értelmezett tisztességből bevallja, hogy annyira lát csak a jövőbe, mint a többiek... így aztán kellenül bár, de folytatta szent hivatását. Jóslatainak egy része kétségtelenül bevált, többnyire az időjárással vagy egyes személyek sorsával kapcsolatban. Ami meg nem, azt senki sem dörzsölte az orra alá. Tudomásul vették, hogy a jós sem tudhat mindent, ahogy még maguk az istenek sem. Mert ha mindent tudnának előre, nem járnának annyian pórul közülük. Még Zeust is alaposan jégre vitték néha az Olümposz csalfa asszonyai...

Nem is lett volna hát különösebben baj ittlétével, s gondtalanul megvárhatta volna, amíg érte küldik a mentőexpedíciót, ha nem válik be különösen jól egy jóslata, mégpedig azzal az eszeveszett háborúval kapcsolatban...

Történt egy délután, hogy elégedett álmát aludta valamelyik fa árnyékában; nyája békésen legelészett, s még attól sem kellett tartania, hogy elkóborolnak, hiszen tudta, hogy a mindig gondos Khloé úgyszólván visszahajtja őket. Álmában valahol a fC-14-es objektum tájékán bolyonghatott, legalábbis az úrhajó szemén át olyasféle tájat vélt felfedezni. A reaktorok elégedetten duruzsoltak alatta, s ő ismét Raf volt, első osztályú úrpilóta. Jóleső érzéssel

gondolt a kis szeplős, fitos orrú radarosra, akinél az előző éjszakát töltötte. A neve azonban valahogy kiesett az emlékezetéből. Igen. Mintha Khloénak mondta volna magát... Vagy talán mégsem? S valahonnan emlékezete mélyéből előbukkant egy ismeretlen istennő tökéletes alakja, amint föléje magasodik, és bőrét beezüstözi a ráömlő holdfény.

Arra ébredt, hogy valaki gyengéden rázogattja a vállát. Kinyitotta a szemét, és először azt hitte, hogy valóban a K-14-es objektumon van. Csak amikor meglátta maga fölött Daphnisz mosolygó arcát, tért vissza az emlékezete. Sóhajtott, és nagyot nyögve felemelkedett. Azon aztán már meg sem lepődött, hogy kisebb csődületet talált maga körül; fehér lepelbe burkolódzott, nagy szakállú öregeket, s fiatal harcosokat is - legalábbis ezt mutatta az oldalukra erősített rövid kard.

- Ébredj, Rafosz - mondta gyengéden Daphnisz. - Emberek jöttek messze vidékről, hogy meghallgassanak...

Raf már lassan kezdte megszokni, hogy messzi földről is eljönnek, hogy szívükbe vessék igen bölcsnek tűnő jóslatait. Igyekezett is olyan kétértelmű bölcsességeket mondani, amelyeket aztán ki-ki úgy értett, ahogy akart. Most azonban nem érzett semmi kedvet hozzá, hogy badarságokat mondjon ezeknek a tiszteletreméltó öregeknek.

- Tanácsodért jöttünk, Rafosz - mondta az egyik nagy szakállú, és tisztelettel meghajolt az úrhajós előtt. - Messziről jöttünk, hogy meghallgassuk jóslatodat!

- Beszélj, öreg - mondta Raf kelleetlenül s egyszersmind nagyvonalúan.

- Mükénéből jövök, uram... Uralkodóm, Horkosz király küldött. Jóslatodra kíváncsi, uram!

- Folytasd csak - mondta Raf, és hátát kényelmesen a fatörzsnek döntötte.

- Királyom hadat üzent Deukalosz királynak. Már két hadjáratot indítottunk ellene, de mindkettőben vereséget szenvedtünk. Most készülünk a harmadikra... S királyom szeretné tudni, hogy ezúttal sikeres lesz-e a harc? Mit tanácsolnak az istenek?

- Miért vertek meg benneteket kétszer is egymás után? - kérdezte Raf.

- Zephürosz nem volt kegyes hozzánk... s a tengeri istenek sem. Szétszórták hajóhadunkat, s Mükéné fiainak színevirága ott pusztult a hullámok között... Még partra sem szállhattunk Deukalosz király országában...

- Értem - bólintott Raf. - És-mit csinált az a király, hogy is hívják, na, Deukalosz?

- Kiröhögött bennünket - mondta fejét lehajtva az öreg. - Csak azt tudnám, melyik isten segítette?

- Mikor indultatok, mely időszakban?

- Összel, Rafosz - mondta az öreg.

- És miért éppen ősszel? - kérdezte az úrhajós, majd magában még hozzátette: "Amikor a legviharosabb a tenger?"

- Mert megjósolták - mondta az öreg, és enyhén elpirult.

- Aha. A konkurrencia - gondolta Raf, és úgy tett, mintha gondolkodna. - Gyertek vissza estefelé! Addig majd meglátom, mit tudok tenni értetek...

Az öreg meghajolt, s nyomában a többiekkel elballagott arrafelé, ahol bárkáikat hagyták a tengerparton.

Este aztán, amikor az öreg és kísérete visszajött, Rafosz már kész volt a jóslattal. Hanyagul a fa törzsének döntötte a hátát, mintha dél óta el sem mozdult volna...

- Hallgatom a jóslatodat, uram - mondta az öreg.

- Mondd meg a királyodnak - kezdte Raf -, hogy tüstént indítsa el a hajóit. Menjetek, amilyen gyorsan csak tudtok! Ha azonnal indultok, az istenek garantálják a győzelmet...

- De hát, uram - mondta az öreg tanácstalanul, és a többiek felé fordult. - De hát...

- Mi az a de hát?

- Ilyenkor háborúskodni? A háborúhoz, uram, tele magtárák kellene... és hús kell. És bor is kell. Meg kell várnunk, uram, az aratást, meg kell várnunk, amíg megellenek a juhok és a kecskék, amíg leszüreteljük a szőlőt, kitapossuk, és amíg kiforrja magát a must. Csak akkor indulhatunk.

- Ez már a ti dolgotok - mondta Raf. - Ha nem hisztek nekem, miért fordultatok hozzám?

Miért nem azokhoz, akik az előző két hadjárat sikerét megjósolták? Amit mondtam, megmondtam. Cselekedjete úgy, ahogy jónak látjátok...

Akkor egy másik, az öregnél jóval fiatalabb férfi furakodott előre a többiek háta mögül.

Katonaember lehetett, mivel tenyérművi vastag kard lógott a derekáról.

- Uram - mondta a katona. - Még soha senki nem indult ilyenkor hadjáratba! Főleg a tengeren át... Hiszen ilyenkor nincsenek is szelek! Zephürosz valahol az Olümposz csúcsa körül csintalankodik. Állnak ilyenkor a hajók, uram!

- Hát akkor evezetek!

A katona arcára kiült a megdöbbenés.

- Mi, uram?

- Ti hát.

- Ez lehetetlen - mondta a kardos. - Mi katonák vagyunk...

- Na és? - kérdezte Raf.

- A katona harcol, de nem evez... Talán a rabszolgák vagy a rabok.

- Akkor evezzenek a rabszolgák vagy a rabok... De evezzen valaki. És végre döntsétek el, hogy szüretelni akartok, meg bárányokat nevelni vagy háborúskodni. És ha eldöntöttétek, akkor cselekedjétek úgy, ahogy jónak tartjátok ... Az ajándékba hozott gödölyéket pedig adjátok neki - s Daphniszra mutatót.

Amikor az idegenek eltávoztak, és a szomszédok is szétszéledtek, Daphnisz rajongva függesztette szemét Rafru.

- Nagy ember vagy, uram - mondta áhítattal.

"Csak rá ne fizessenek egyszer ezekre a marhaságokra" - gondolta magában az úrpilóta, és valamiért kényelmetlenül érezte magát. Talán megsejtette, hogy jóslatainak egyszer majd nem lesz jó vége.

Raf már azon töprengett, amikor beköszöntött a nyár, hogy kerít magának valahonnan egy feleséget. Egyre gyakrabban kapta rajta magát ugyanis, hogy egyáltalán nem testvéri gondolatokat melengetve legelteti Khloén a szemét, amint fehér szoknyáját feltúrva edényeit mossa a patakban. S magányos éjszakáin egyre gyakrabban kísértett annak a holdfényes estének az emléke. Tudta, hogy csak egyféle módon győzheti le a kísértést; ha a kutyaharapást szőrével igyekszik gyógyítani.

Azt is tudta azonban, hogy a C-2 kódexe szerint minden ilyesféle kapcsolat a C-2 Főtanácsának engedélye nélkül egyszerűen büntettnek minősül. Büntettnek a természet rendje és a világmindenség ellen. Hiszen ki tudja, hogy az ilyesfajta kapcsolat és az ezekből származó utódok nem jelentenek-e veszélyes mutációt, s jelentkezésükkel nem veszi-e kezdetét valamiféle katasztrófális folyamat, amely végső soron felboríthatja a mindenség szigorú rendjét.

S bár a C-2 tudománya korántsem volt abban a helyzetben, hogy birtokában lett volna a világegyetemet mozgató törvények, erők és okok tudásának, mindenesetre bölcs - előrelátással igyekezett megakadályozni, hogy a repkedő úrpilóták összeűzzák a köcsögöket a természet csodálatos porcelánboltjában.

S Raf első osztályú úrpilóta addig küzdött természetes vágyai ellen, amíg végül is katasztrófális vereséget szenvedett. Egy álmatlanul töltött, végighánykolódott forró éjszaka után úgy döntött, hogy fűtül a C-2 és az óvatosság minden törvényére, s keres valakit, aki megosztja vele a várakozás idejét. Egyébként is, az egyre szaporodó nyáj ellátása is kezdett komoly gondot okozni...

A véletlen azonban megóvta Rafot, hogy ellenszegüljön a C-2 és a világmindenség biztonságát célzó törvényeknek.

Ezen a reggelen ugyanis olyan események zajlottak le, amelyek jó időre elvették a kedvét a nőszüléstől.

Éppen végigtörölte testét a fehér gyolcslepedővel, amely Daphnisz és Khloé ajándéka volt, amikor éles szeme idegen alakokat pillantott meg, amint felfelé kapaszkodtak a domboldalon. Mire elégedett mormogással belebújt az ugyancsak Khloé által tisztára mosott köpenyébe, az ismeretlenek már alig néhány száz méterre lehettek csak tőle. S csak amikor összefutott a patak partján a település apraja-nagyja, és a jövevények is egészen a közelébe értek, ismerte fel az öregot meg a katonát, oldalán a rövid karddal: Horkosz király emberei voltak Mükénéből.

A falu izgatott mormogással fogadta a jövevényeket, főleg amikor kiderült, hogy a küldöttség nyomán rabok és szolgák tömege áramlik a patak felé, hátukon súlyos csomagokat cipelve. Rafnak éppen annyi ideje maradt csak, hogy elfoglalja helyét a nagy fa törzse mellett, amikor a küldöttek a szolgáktól és a falu egész lakosságától kísérve melléje értek. A nagy szakállú,

aki tavasszal is a műkénéiek vezetője volt, térdet hajtott Raf előtt, majd örömtől csillogó szemmel a háta mögé mutatott.

- Uram, Horkosz király hódolatát küldi, és ezt a csekély ajándékot. Kéri, fogadd szívesen! - s intésére, a pilóta beclése szerint, legalább két-három közepes nagyságú szállító-úrhajónyi teher hullott a földre, s a felbomló csomagokból fegyverek, selymek, edények tömege gurult az ámuló falu lábai elé. A pásztorok felszisszentek és megmeredtek a csodálattól. Legtöbbjük még életében nem látott ennyi gazdagságot.

- Legyőztük ellenségeinket, uram - mondta az öreg, és a kardos katona buzgó bólogatásától kísérve hadonászni kezdett.

- Hazamentünk innen... és megvallom, nem hittünk igazán neked, Rafosz. Mert tavasszal, ugye, nem egyszerű dolog hadjáratot szervezni... Ezért aztán nem is javasoltuk a királynak. Horkosz azonban, áldassék a neve, bölcsebbnek bizonyult mindahányunknál. S ebben segítettek az istenek is. Mert uralkodónk álmodt látott még azon az éjszakán. Artemisz jelent meg előtte, s haragvó arccal ellenségeink országának irányába mutatott. S ajkán ilyesféle keserű szavak fakadtak: "Kedvencem voltál, Horkosz - mondta az isten. - Szerettelek és támogattalak... Te azonban gyáva vagy, és nem vagy méltó a szeretetemre. Megkaptad a jóslatot, és nem élsz vele? Ha maradt még benned egy cseppnyi tisztesség és bátorság, Horkosz, akkor azt teszed, amit Rafosz jövendölt néked!

S reggel, amikor Horkosz király felébredt, erősen megfogadta, hogy eszerint cselekszik. Néhány nap múlva aztán felszereltük hajóinkat, és útnak indultunk. Nem szántottuk fel földjeinket, nem vetettünk bele sárguló magot, nem vártuk be a szüretet, s míg a must kiforrja magát tüzes borrá... Evezőt nyomtunk a szolgák és a rabok kezébe, ám amikor a tengerre értünk, le is teheték a lapátokat. Zephürosz lágy szelet küldött, megduzzasztotta vitorláinkat, s a tarajos hullámok hátán ellenségeink földjére fújt bennünket. Mondhatom, uram, hogy szinte ellenállás nélkül foglaltuk el országukat... Ezért Horkosz király parancsára három éven át minden reggel harosnások és kikiáltók kürtölik világgá a nagy jövendőmondó, Rafosz nevét, akinek jóslataival talán még Delphoi sem vetekedhet. Dicsőség az isteneknek!

Raf kegyesen elfogadta az ajándékokat, és szétosztotta a pásztorok között. Aztán nagyot sóhajtott, elbocsátotta a győzelem eufóriájában lebegő küldöttséget, s körülbelül biztos volt benne, hogy örökre vége szakadt annak a szent nyugalomnak, amelyben itt volt része, a világmindenségnek ezen a távoli, nem regisztrált pontján... Ha ez az ütődött király elhíreszteli, hogy kinek köszönheti győzelmét, a küldöttségek elárasztják majd a falucskát, mint a tenger a parti köveket, ha megérkezik a dagály... Az ilyen szerephez viszont nincs semmi kedve. S bár megszerette Khloét és Daphniszt meg a többieket is, úgy eltűnik innen, mint az őszi pára, ha felkel a nap... Szerencsére sikerült annyira elsajátítania az itteni szokásokat, hogy másutt is könnyedén elboldogul.

Még ugyanazon a délutánon küldöttek érkeztek Peliasz király udvarából. S bár nem érzett különösebb vágyat, hogy megismerkedjék annak az országnak az uralkodójával, ahol két itteni évet töltött, nem mondhatott ellent a szívélyes invitálásnak, már csak azért sem, mivel az előrelátó király öt lándzsás férfiúval küldte üzenetét, akik szemmel láthatóan el voltak szánva, hogy még a meghívott ellenállása esetén is érvényt szereznek uralkodójuk akarátának. Rafnak éppen annyi ideje maradt csak, hogy végigölelje a falut - Khloé mintha szenvedélyesebben bújt volna a mellére, mint a többiek - aztán a lándzsások kíséretében elindult a király városa felé. S valahányszor csak hátrafordult, fehér kendők lobogása búcsúztatta a távolból.

Peliasz király nem volt kellemetlen jelenség, bár Raf szinte már találkozásuk első percében felismerte, hogy nem egészen normális. Mindennek ellenére barátságosan viselkedett, és esze ágában sem volt, hogy a jóst fenyegetse, vagy akár kellemetlen kérdésekkel zaklassa. Raf már egy egész hetet töltött Peliasz királynál, minden este nehéz húsokkal és még nehezebb számoszi borokkal terhelve a gyomrát, de még mindig a leghalványabb fogalma sem volt róla, hogy a király mit akar tőle egyáltalán. Már-már az a gyanú is megfordult a fejében, hogy Peliasz hallgatólagosan besorozta udvaroncai közé, s ezután az idők végtelenségéig azzal telik majd az élete, hogy telezabálja magát esténként a kelekótya király társaságában.

Az úrpilóta azonban most is csalódott a jövendőt illetően: Peliasz királynak komoly szándéka volt vele, csak az uralkodó nem merte előadni kívánságát. Ki tudja, hátha a jós is az ellenséges istenek vagy emberek megbízottja... S a király a véget nem érő lakomák során le

nem vette szemét az úrhajósról. Figyelte mozdulatait, gesztusait, arcának rándulásait, szavainak csengését, s igyekezett levonni belőlük a megfelelő következtetést. S egy hét elmúltával aztán a király megnyugodott: a jós nem látszott ellenséges ügynöknek. Egy különösen kiadós és bágyasztó ebéd után, amikor az úrpilóta már majd lefordult széles karosszékéről, a király egy intéssel kiküldte a szolgálkat és még azt az őrszemet is, aki éjjelnappal kivont karddal vigyázta biztonságát. Mire Raf valamennyire magához tért, egyedül maradt Peliasszal, aki a nehéz ebéd ellenére fűgén futkározott ide-oda Raf karosszéke előtt. Az úrhajós meglepődött, majd megérezte, hogy elérkezett a döntő beszélgetés ideje. Igyekezett hát nyitva tartani ólomsúlyú szempilláit, és udvariasan rámosolygott az uralkodóra.

- Rafosz - kezdte a király. - Segítesz nekem?
- Amiben csak akarod - mondta bágyadtan a pilóta.
- Ellenségeim az életemre törnek... Minden kétséget kizáróan az életemre törnek!
"Teljesen világos a dolog - gondolta az úrhajós -, pszichopata. Üldözési mánia, depresszió, amit akartok. Különbem nem is csodálom... Ebben az iszonyatos zabálásban elhülyül az ember..."
- üldöznek... És előbb-utóbb, tudom, hogy elvesztem a trónusomat. Letaszítanak róla. A sárba taszítanak - nyögdecsele a király, és váratlanul Raf karosszéke elé térdelt.
- Segíts nekem, Rafosz... Segíts nekem! Raf nagyot ásított.
- Mit tehetek érted?
- Mondd meg, hogy ki az!.. Hogy ki lesz az, aki a trónomra tör! Tudnom kell! Érted? Tudnom kell! - ezzel felpattant, zavaros szemekkel megragadta Raf nyakán a leplet, összecsavarta, s vad erővel rázni kezdte, hogy az úrhajósban bennszorult a levegő. Raf óriási erőfeszítéseket tett, hogy elkerülje a megfulladást, az őrüit király ereje azonban felülmúlta az övét: a vasmarkok egyre több levegőt préseltek ki belőle, s szeme előtt fekete karikák kezdtek ugrádozni.
S az első osztályú úrpilóta a C-2-ről azt hitte, elérkezett az utolsó órája. Még egy végső, kétségbeesett mozdulattal megpróbálta lerázni magáról az őrjöngőt; s kísérlete meglepő módon sikerrel járt. A király eleresztette, és zavaros szemekkel a levegőbe meredt. Raf köhögött, levegő után kapkodott, és a nyakát tapogatta. A király pedig még mindig ott térdelt előtte; szája mozgott, mintha imádkozna.
Az úrhajós lecsusszant székéről, és óvatosan megkísérelt kiosonni a szobából. A király hangja azonban megállította.
- Állj meg, Rafosz - mondta motyogva az uralkodó. - Még nem válaszoltál... Megkeresed őt? Rafban hirtelen feltámadt a méreg.
"Ki a fenét keresek meg neked, te skizofrén marha?" - kérdezte magában, de aztán legyűrte felháborodását. Ha sokat ugrál, ez a hibbant király még megöleti... Jobb hát, ha megpróbál rájönni, végül is pontosan mit akar tőle...
- Megkeresem hát - mondta még mindig dühösen. - Kire gyanakszol?
- Nem tudom - motyogta a király. - Nem tudom...
- Akkor meg honnan veszed, hogy a trónodra törnek?
- Minden királynak a trónjára törnek...
"Ez alighanem bölcs megállapítás - tűnődött Raf, és még mindig a nyakát tapogatta. - Nem is jósolok nagy jövőt neked..."
- Egyszer álmodtam - mondta a király, és beleült Raf karosszékebe. - Láttam azt az embert, aki lelökött a trónról.
- Aha... És hogy nézett ki?
- Nem volt arca... - Hogyhogy?
- Valami köd takarta el előlem. De idegen volt, más városból érkezett. Pedig a nevét is mondta, de arra sem emlékezem... Nem emlékezem...
Raf töprengett.
- Végül is mit kívánsz tőlem? Keressem meg azt az embert... De hát ki tudja, honnan jön és mikor. Lehet, hogy csak húsz év múlva.... "Amikor én már javában a C-2-n leszek" - tette hozzá magában.
- Adjál jelet - mondta a király. - Miféle jelet?
- Jelet, hogy felismerjem!
Raf csak most kezdte érteni a dolgot. Peliasz tehát azért hozatta ide, jósolja meg, miről

ismerheti majd fel, valamikor a közeli vagy távoli jövőben, azt az embert, akiről megálmodta, hogy lelőki trónjáról... A kis ravasz... De hát mi a fenét jósoljon neki? Ha olyasmit mond, ami általában az emberekre jellemző, ez a pszichopata még képes, és időről időre vérfürdőt rendez a jövevények között. Valami olyat kellene jósolni, ami úgysem fog bekövetkezni... Olyan jelet, amely nincs és nem is lesz.

- Majd megjósolom - mondta, és széttárta a karját.

- Most! - mondta nyomatékkal a király.

- A jósláshoz idő kell...

- Most! - ismételte a király, és Raf látta hogy a szemei újra kezdenek elborulni.

"Nekem fog esni píljanatokon belül" - szisszent fel, és sietve felpattant az alacsony lócáról, ahova korábban lerokadt.

- Hallgasd hát, király, a jóslatom! A hegyek tövéen fekete madarak repülnek...

- Fekete madarak... motyogta a király, és a levegőbe meredt.

- De jaj, kiválik közülük egy, kopasz a nyaka, mint a dögkeselyűé, és országod felé tart...

- Kopasz... mint a dögkeselyű...

- Aztán a város falain túl leereszkedik. Megrázza a tollat, és férfi lesz belőle, vitéz dalia...

- Megrázza a tollát...

- Lándzsát ragad, és átkel patakokon, dombokon, és csak jön, jön a városod felé...

- Csak jön... csak jön...

- Aztán ideér. Feljön a palotádba... És te felismered, ó, király, mert ez az az ember, aki megkísérel letaszítani trónusodról, ez az a vakmerő...

- Folytasd - követelte rekedten Peliasz.

- Nincs tovább - mondta Raf. - Felismered, börtönbe veted, és maradsz a trónusodon. Néped öröme.

- De hát miről ismerem fel?! - hördült fel a király. "Miről a fenéről is? - töprengett kétségbeesve Raf, és a földre meresztette a szemét. Mit mondjon, hogy ez az örült ne, végeztesse ki sorra az ártatlan jövevényeket? S ahogy segílyt kérőn az égetett keramit kockákon ugrált a tekintete, rátévedt Peliasz lábára, majd sarujára, amely szorosra kötött szíjjal volt ráerősítve az uralkodó lábára.

- A saru - mondta lassan, mintha csak a jóslat értelmén töprengene. - A saru... Arról ráismerhetsz...

- Saru? Miféle saru? - kérdezte a király, és arca eltorzult a feszült figyelemtől.

- Az az ember, aki hozzád érkezik... Csak egyik lábán lesz saru. A másik lábán nem lesz semmi... Az egyik saru, a másik mezítláb. Világos?

- Hihetetlen... - motyogta a király. - Egyszerűen hihetetlen... Egyiken saru, a másik mezítláb...

- Márpedig így van - mondta Raf magához térve. - De ha nem hiszed? - és sértődötten széttárta a karját.

- Dehogynem hiszem, kedves Rafoszom... Dehogynem hiszem - motyogta békülékenyen és sietve a király. - De hát még sohasem hallottam ilyesmiről. Egy ember, akinek az egyik lábán saru van, a másikon meg semmi... Hihetetlen!

- Pedig ezt mondják az istenek!

- Jól van, Rafoszom... Jól van! - dörzsölgette tenyerét Peliasz. - Majd kiadom a parancsot. Két őrt állítok a városkapuhoz, akik csak azt figyelik, hogy mikor jön az az ember. Egyik lábán saru, a másik mezítláb! Megjutalmazlak, Rafoszom. Gazdagon megjutalmazlak... Nem is sejtetted, mekkora jót tettél velem! Nem is sejtetted!

S másnap, amikor gazdag ajándékokkal elbocsátotta a jóst, Rafot két súlyos gond nyomasztotta. Az egyik, hogy merre vegye az útját, a másik meg, hogy mindenféle kommunikációs eszköz híján hogyan értesítse az ország népét jóslatáról. Hogy nehogy eszébe jusson valakinek is egyetlen saruban ott kószálni a városkapu közelében... Mert akkor aztán megnézheti magát...

Füstszagú reggel volt, amikor Raf búcsút mondott Peliasz király városának. A fület harmat ülte meg, s lenn a dombok lábainál loccsanva csapódtak a sziklás parthoz a tenger hullámai. Távoli kontinensről érkezett hűvös szél borzolta a fák leveleit, s Rafrá olyan honvágó tört rá, amelyet eddig még sohasem érzett. Szinte a könnyek is kicsordultak a szeméből, ahogy a repülőtérré gondolt, az úrhajóra, komputer öcsire s mindenre, ami az életet jelentette. Elege volt már ebből az ismeretlen világból, a mindennapi komédiából, ebből az ostoba Rafosz

névből és mindenből... Torkig volt a nem regisztrált objektummal. Kétségbeesetten nézett fel a bárányfelhős égre, s találgatni próbálta, hogy merre lehet a C-2... Ekkor égre függesztett arccal szinte belebotlott az óriás természetű férfiba, aki karvastagságnyi bottal a kezében egy kötömbön üldögélt, s rezzenyészen tekintettel a tenger hullámain bámulta.

- Adjanak az istenek boldog napot! - mondta illedelmesen Raf, és igyekezett elhúzódni a dorong ütőtávolságából.

Az óriás ráemelte bánattól fátyolos tekintetét, s úgy látszott, észre sem veszi a jövevényt; keresztülnéz rajta, mint a pergamenpapíron. Aztán mégiscsak megszólalt, mély, kongó hangon, mintha kútból jönne.

- Boldog napot neked is!

Raf egyik lábáról a másikra állt. Legszívesebben tovább sietett volna, az óriás szemében ülő szomorúság azonban vonzotta, s valami ismeretlen sajnálattal töltötte el.

"Mi a fene van velem? - kérdezte magától, és igyekezett elfojtani a feltámadó új érzést. - Csak nem érdeklődöm a dolgaik iránt? Mit törődöm vele, hogy kinek van bánata és kinek öröme?"

Én a C-2 törvényei alapján élek. Ha valakinek bánatra van oka, akkor én vagyok az! Intézzék csak a saját ügyeiket... Én meg majd kihúzom valahogy a mentő-expedícióig."

- Idegen vagy errefelé? - kérdezte aztán, valami ellenállhatatlan kényszernek engedelmessé. Engedelmeskedve.

A másik bólintott.

- Most járok erre először - mondta mély kút-hangján. - Csak tegnap érkeztem...

- Aha - mondta Raf. - Bizonyára kereskedő vagy... - s már indult is volna tovább.

- Héraklész vagyok mondta az óriás.

Raf illendőnek érezte, hogy maga is bemutatkozzék. Rafosz...

- Nem hallottál még rólam? - kérdezte némi érdeklődéssel Héraklész.

Raf szégyenkezve felhúzta a vállát.

- Magam is idegenféle vagyok errefelé. Eddig egy kis faluban éltem, és... hát, pásztorkodtam. Keveset tudok a világról...

- Azt látom - bólintott az óriás. - Engem mindenki ismer...

Ki a fene lehet ez az emeletes? - töprengett Raf, és korholni kezdte magát. Szó nélkül el kellett volna sietnem mellette! Egy ekkora emberhegy társasága ugyan nem mindig rossz, de lehet, hogy a király hóhéra vagy hasonló... Csak óvatosan, óvatosan!

- Én még nem hallottam soha rólam - mondta újra. Az óriás ismét a tengerre meresztette a szemét.

- Bűnös vagyok - mondta egyszerűen. - És nincs elég eszem...

"Tudatlanságunk felismerése a bölcsesség kezdete" - idézhette volna Raf, de aztán meggondolta magát.

- Mit kellene tudnom rólad? - kérdezte kíváncsian.

- Üldöznek az emberek - mondta az óriás.

- Hogyhogy üldöznek? Mit követtél el? - s óvatosan újra hátrébb húzódt.

Az óriás szomorúan elmosolyodott.

- Én? Nem ártok én a légynek sem... Legalábbis szándékosan nem. De hát az emberek nem tudják megbocsátani, hogy az vagyok, aki vagyok...

- Miért? Ki vagy te valójában? - kérdezte most már valóban kíváncsian Raf.

Az óriás közelebb hajolt.

- Azt tartják rólam, hogy félisten vagyok, suttogta az úrhajós felé.

Rafnak egyszeriben az a kellemetlen érzése támadt, hogy az óriás is bolond. Akárcsak Peliasz király vagy mások, akiket ez idáig megismert...

- És... tényleg az vagy? - kérdezte, és igyekezett nem csúfolódni.

- Mit tudom én mondta az óriás, és felvonta a vállát. - Néha már én is azt hiszem... Addig mondják, amíg az ember maga is elhiszi. Csak kellemetlen, nagyon kellemetlen...

- Aha - mondta az úrhajós bölcsen. - Hogyan keveredtél ebbe a kétes hírbe?

Az óriás a földre dobta a botját, kinyújtózta a lábát, s arcát a nap felé fordította. Aztán kinyitotta a szemét, és gondosan végigvizsgálta Rafot.

- Nem is tudom, hogy mi a fenének állok le beszélgetni veled... Bár az arcodban van valami, ami felkelti az emberek érdeklődését. Nos, hát figyelj ide! Nem szívesen beszélek magamról, de néha úgy érzem, ha nem nyitom ki a számat, a gondolatok kövekké válnak bennem, és

lehúznak a földre. Legalább kíváncsi vágta történetemre?

- Persze - mondta Raf az igazságnak megfelelően. Az óriás ekkor még közelebb hajolt a pilótához.

- Azt mondják, hogy az apám... maga Zeusz volt. Hiszed?

Raf kikerekítette a szemét, és elhúzta a száját, amit az óriás egyaránt vehetett csodálatnak és hitetlenkedésnek.

- Nahát. Az anyámat Alkménének hívták... S egyszer csak nőni kezdett a hasa, hipp-hopp.

- Megecsik az ilyesmi - mondta az úrhajós.

- Csakhogy a férje éppen hadjáratban volt... Már egy évnél is több, hogy elment. S azóta nem is jött vissza. Valami martalócokat kergetett, akik lecsaptak a szigetekről a partokra, és elhajtották a nyájukat. A szüzeket meg...

- Hipp-hopp - mondta az úrhajós.

- Úgy hát. Ő meg rájuk rontott és űzte őket. Mert katonaember volt... az volt a dolga. Tehát, akárhogy is forgatjuk a kérdést, aligha lehetett az apám.

Az úrhajós nem tett megjegyzést. Gyanította, hogy az óriás lelkét beburkolja a származása körüli köd, s nem szeretne volna vigyázatlanul felingerelni. Földre sütötte hát a szemét, és bölcsen hallgatott.

- Aztán, amint mondtam, anyám teherbe esett... S mivel alig egy évvel azelőtt városunknál kötöttek ki a mükénéi hajósok, azok meg mind ilyen szép szál legények, akár egy... hm... mükénéi lehetett volna az apám... Nem?

Az úrhajós továbbra is mélyen hallgatott.

- De nem. A városban elterjedt a hír, hogy maga Zeusz szállta meg anyámat, és tette magáévá. Erre különben anyám is emlékezett. Valamiféle zavaros álomban történt az egész. Zeusztól persze minden kitelik... Azt aztán, hogy Zeusz fia vagyok, mindenki elhitte, különösen később, amikor jött néhány furcsa dolog. Az első például, hogy ekkora lettem és borzasztó erős. Elhiszed?

- El én, el... - mondta sietve Raf.

- A népek a csodámra jártak... Egy rendes csecsemő számára csinált bölcsőbe bele se fértem volna. A dadámnak meg egyszer úgy megnyomtam a szemét, hogy menten kifolyt. Mit szólsz ehhez? - Elképesztő...

- Hát a népek is elképedtek... Addig csak suttoztak anyámról meg erről-arról, de aztán abbahagyták. A mükénéiek is elmentek közben... Én meg lassacskán felcseperedtem, s attól kezdve már a népek suttogni sem mertek.

- Hát, ezt nem is csodálom...

- Várj csak, idegen, várj... Hallgasd csak tovább! Aztán megjött az apám. S képzeld, ő is elhitte! Már mint a Zeusztörténetet. Még büszke is volt rá, hogy az ő felesége Zeusznak is kellett. Jó, mi?

- Az. De bocsáss meg: milyen volt az anyád? Már úgy értem, hogy szép és kedves... bizonyára...

- Szép volt - mondta elgondolkozva az óriás. - És volt benne valami méltóság. Csak hát engem nem szeretett...

- Nem? Miért nem? - kérdezte őszinte csodálkozással Raf. Az óriás szomorúan végigmutatott önmagán.

- Hát lehet egy ekkora barmot szeretni? Már a bölcsőben baj volt velem. Azzal a két rohadt kígyóval...

- Kígyóval?

- Ahogy mondom... Persze, a történetet másoktól hallottam, én nem tudok rá visszaemlékezni. Csecsemő voltam, vagy tízhónapos, amikor állítólag valaki - ki a fene ismeri ki magát a gazdagabb családok cselszövényeiben? - két kígyót csempészett a bölcsőmbe. Szerencsére nem mérges kígyók voltak, de elég erősek ahhoz, hogy még nagyobb gyerekek is összetörjék a csontjait... Képzeld csak el! Egy csecsemő meg két kígyó...

- Borzalmas gaztett! - mondta felháborodva Raf.

- Ne izgulj - csillapította az óriás -, azért megúsztam. Az ördög se emlékszik már rá! Biztosan azt hittem, hogy ezekkel is játszanom kell, mint a kutyakölykökkel meg a kisbárányokkal.

Csakhogy, amíg azok hagyták magukat simogatni, ezek a nyomorult férgek mindegyre igyekeztek kicsúszni a kezeim közül. Legalábbis azt hiszem, így történhetett. Hát erre én egy

kicsit megszorogattam őket... Reggel aztán ott találták a két kígyót elnyújtóva a bölcsőm mellett. Képzelheted, hogy emelte a híremet az eset... Kétkelked-hetett-e ezután már épeszű ember, hogy valóban Zeusz gyermeke vagyok?

- Aligha...

- Nem is kétkelkedett senki. És én is, marha fejfel, elhittem, és még büszke is voltam rá. Mert ha Zeusz fia vagyok, akkor ugyebár félisten... És egy félistennek sokkal többet szabad, mint egy egyszerű halandónak.

- És most? - kérdezte halkán az úrhajós. - Most mit hiszel?

Az óriás szelíd szemével a tenger hullámaint figyelte.

- Azt hiszem - mondta lassan -, hogy mégiscsak a műkénéi tengerészek lehettek. Ha Zeusz lett volna, és én félisten lennék, megérezném. Tudnék róla. De én ember vagyok... Egészen biztos, hogy ember.

- És a többiek? A többi ember? Az óriás nagyot sóhajtott.

- Hát ez az... Ez az, amit korábban mondtam. Az emberek üldöznek. Azt akarják, hogy minden ügyes-bajos dolgukat én intézzem el. Ha valami nem megy egy csapásra, csak felkerekednek, kijönnek az erdőbe, és üvöltöznek: Héraklész, Héraklész!... Én meg hiába bujkálok előlük, még mindig könnyebb engem megtalálniuk, mint elvégezni a munkát... Lustaságuk meg a tuncságuk hajtja őket. Naponta változtatom a búvóhelyem, nehogy azonnal rám akadjanak. De nem tudok elbújni előlük. Nem és nem! Meg különben is belefáradtam a bujkálásba. Inkább megcsinálom, amire kérnek. Mint most is...

- És... mikre kérnek?

- Hajaj! Elsorolni is sok... De ha kíváncsi vagy, néhányat elmondhatok. Figyelj csak ide: Először a nemeiaiak jöttek hozzám, hogy a városuk körül kószál egy oroszlán, amelynek nem fogja fegyver a bőrét... Ez a város különben a tenger túlsó oldalán van. De mégis mennem kellett, mert az ottaniak már lefizették saját városom királyát, hogy engedjen át nekik, oroszlán vadászatra. Mit volt mit tennem? Elmentem egy rozoga hajóval a túlpartra, és megkerestem azt az oroszlánt... Egy barlangban tanyázott, nem messze a várostól. Én ostoba, nem is vittem a fegyvert, hiszen a nemeiaiak megesküdték rá, hogy hasztalan. Bemásztam hát a barlangjába, és pusztá kézzel elkaptam. Nem mondom, szép munka volt. Úgy a karomba harapott, hogy kínomban az olümposzi isteneket láttam... Azért végül is csak kitortem a nyakát... Hát akkor látom csak, hogy a bőre tele van beletörött nyílhegyekkel meg lándzsa végekkel. És egyszerre megértettem mindent. Ezek a gyáva férgek olyan messziről nyilaztak rá, hogy alig-alig ütötték át a bőrét a nyílhegyek. Persze hogy nem döglött bele... Aztán elterjesztették, hogy az oroszlán sebezhetetlen, és futás Héraklészért... Kényelmes megoldás, mi?

- Kétségtelenül...

- Aztán ugyanez tovább. Beszélhetnék még a hidráról, amit úgyszintén a gyávák helyett ütöttem agyon. Erről azt terjesztették, hogy ha levágják a fejét, újra kinő... Hahaha! A nyomorultak! Mielőtt még egyet is leütöttek volna belőlük, már tudták, hogy ki fog nőni!

- Na és?

- Ugyan! Egy feje volt csak, és sok lába... Mint a póknak. A lábai meg nem nőttek ki... Amit én egyszer levágok, garantálom, hogy többé nem nő ki! Öltöm én már vadkant, szarvast és bikát. Voltam madáríjlesztő... Ették a szőlőt a seregélyek, erre elterjesztették, hogy a madaraknak rézcsőrük van, és senki sem bír velük, csak Héraklész... Érted már? Aztán legyőztem Hippolütét, az amazonok királynőjét... Na, nem mondom, ez már kellemesebb feladat volt... De azért itt is jól megjártam...

- Hogyhogy?

- A nyomomban lopakodók kifosztották az amazonokat. Elvitték a kincseket, engem meg otthagytak a királynővel. Ha hiszed, ha nem, még az övét is ellopták. Én meg mit kezdhettem volna egy nővel, akinek nincs semmije, még ruhája, meg öve sem, és ráadásul amazon? Elengedtem Zeusz nevében... Hát ez vagyok én. Kikiáltottak félistennek, és most aztán már úgy is kell viselkednem. Ha tetszik, ha nem... Kutya sem kérdezi, hogy tehetségem meg kedvem van-e hozzá...

- Akkor meg miért csinálod? Csak mert a neved kötelez? Vagy a híred?

Az óriás szomorúan megcsóválta a fejét.

- Köpök én a híre meg a névre... Különben is biztos vagyok benne, hogy az apámat a

mükénéi hajósok között kell keresni, és nem az Olümposzon... De hát nem tehetek sem- mit az anyám miatt. így büszke félisten fiára. Úgy meg szégyellnie kellene magát egy műveletlen mükénéi zabigyereke miatt. Nem?

- De igen morogta Raf.

- Hanem az előbb azt kérdezted, hogy miért csinálom? Megmondom én neked, idegen... Meg én! Azért, mert egyszerűen sajnálom őket. Mert tényleg volt oroszlán, amely felfalta nyájaikat, gyerekeiket és magukat is, mégha nem is volt sebezhetetlen. És volt hidra is, ha nem is nőtt ki a feje, és ha nem is hidra volt... De ott volt az a dög a mocsárban, és fenyegette őket. És a madarak megették a szőlőjüket, ha nem is réz-, hát csontcsőrükkel... De megették! És én mindezekről megszabadítottam őket. És láttad volna az örömlüket, amikor a lábuk elé vettem az oroszlánt! Táncoltak és énekeltek, és a gyerekeik a dög fülét huzigálták. Megszabadítottam őket a félelemtől. Hidd el, érdemes volt... Csak hát nehéz, nagyon nehéz mindig újra kezdeni.

- De te megteszed!

- Sajnos... Megteszem, ha először feneketlen dühbe.is gurulok. Mert tudom, hogy szükségük van rám!

- Miért nem segítenek nekik az istenek? - kérdezte kíváncsian Raf.

Az óriás felkacagott. Mintha hordó mélye kongott volna.

- Istenek... Hahaha... Láttál egyet is közülük? Én nem..., de...

- Semmi de - mondta határozottan Héraklész. - Istenek nincsenek. Csak a gyávák, a lusták és az ostobák hiszik. Akik szeretik, ha a munkát mások végzik el helyettük. Akár az istenek, akár Héraklész. De istenek nincsenek! Nincsenek, nincsenek, nincsenek! - Felemelte botját, és indulatosan a földre vágott vele. - Ha lennének, magam is láttam volna őket. De senki sem, látott még egyetlenegy sem közülük! Hát nem érted? Az embereknek támaszra van szükségük az oroszlán, a hidra, az amazonok, meg ki tudja, még mi ellen. S ha én nem vagyok, ott vannak az istenek... Segíteni ugyan nem segítenek, de legalább rájuk lehet fogni sok mindent.

S az a szerencséd, hogy itt vagyok én. Én legalább elintézem az ügyeiket.

- És most? Most merre tartasz? - kérdezte Raf mosolyogva az óriást.

- A legmocskosabb munkára, amit csak el tudsz képzelni - mondta Héraklész, és nem mosolygott vissza.

- Oroszlán vagy újabb... micsoda is?... hidra?

- Gané - mondta az óriás tömören.

- Micsoda? - döbbsent meg az úrhajós.

- Ahogy mondom... De figyelj csak ide! Ha a többi elmondtam, elmondom ezt is. Annál is inkább, mivel azt hiszem, ez lesz az utolsó hőstetem...

- Csak nem félsz?

Az óriás ingerülten megrázta a fejét.

- Ugyan... Félni? Én még sohasem féltém! Nem tudom, mi az a félelem. Hanem ebbe bele fogok rokkanni. Hallottál már Augeiász királyról?

Az úrhajós megrázta a fejét.

- Nahát, ez az Augeiász az én királyom. Az ő városában nőttem fel. Tudja rólam, hogy milyen erős vagyok, és nem egyszer megpróbálta már, hogy testőrévé tegyen. Csak hát annyira fősvény, hogy még az ételt is sajnálta tőlem, az itálról nem is beszélve. El is bocsátott hamarosan... Azt mondta, többet eszem, mint száz más testőr együttvéve. Így aztán maradtak az alkalmi feladatok. Szóval ez az Augeiász király nagy disznó, én mondom neked, idegen... Rohadt zsamok! Egyszer még majd valaki kést vág az oldalába. Nekem elhiheted! Tehát Augeiász szemet vetett mindenki gulyájára... Érted?

Raf elfintorította az orrát.

- Várj csak, majd elmagyarázom. A királynak volt egy csomó marhája meg ökre. Sok száz vagy talán még ezer is. Ezeket szétosztotta a parasztok között ötösével. Mondjuk, nekem volt öt saját marhám, ehhez jött még Augeiasztól öt, az összesen tíz. A király barjnairól is nekünk kellett gondoskodnunk; etetni, itatni, s a szaporulat is a királyt illette. Legalábbis először csak a saját öt barma után... Érted, idegen?

Raf bólintott.

- Namámost - folytatta Héraklész -, mindennap vagy másnap el kellett vinnünk a királyhoz az

öt tehen után a tejet, vaját, a túrói meg a sajtot. Nem volt öröm, de kibírtuk. Tettük, amit a király követelt tőlünk. Hanem aztán ez az Augeiasz gondolt valamit, egy akkora disznóságot, hogy elborzadsz, ha elmesélem. A fejébe vette, hogy nemcsak az a szaporulat az övé, amit nőtény állatai, azaz a tehenek ellenek, hanem az is, amit a bikái nemzenek. S tudod, ez mit jelent? Hát azt, hogy szinte valamennyi állat, ahány csak létezik az országban, mind az övé, hiszen ki tudja bizonyítani, hogy melyik borjúnak melyik bika az apja...

- A király se tudja - mondta Raf.

- Csakhogy a királynak nincs szüksége bizonyítékra. A király szava maga az igazság. Aztán úgy is cselekedett. Mérhetetlen mohóságában összehajtatta az összes marhát, tehenet, bikát és ökröt az egész országból. A parasztnak annyi se maradt, hogy a gyerekek megkaphassák mindennapi tejüket. S amilyen ravasz, már régen készülődött rá... Titokban építtetett egy istállót, sok ezer barom számára. Óriási istállót, majdhogynem akkorát, mint az Olümposz hegye. Ebbe aztán behajtatta az összes marhát, és elégedetten dörzsölte a kezét. A parasztnak gyerekei meg sírtak a tej után. A marhák pedig ott bögték Augeiasz király istállójában.

- Ez közönséges rablás - mondta Raf.

- Nevezd, ahogy akarod - hagyta rá az óriás. - Mindenesetre a király is pórul járt...

- Hogyan? Miért járt volna pórul?

- Mert arra már nem gondolt, hogy a töméntelen állatot etetni is kell. Erre még csak-csak talált embert, de hogy a trágyát is ki kellene hordani az állatok alól, arra nem gondolt senki. Csak akkor, amikor a barmok már térdig álltak a mocsokban. Már nem lehetett megfejni őket a trágyától. Akkor aztán a király megrémült, hogy megdöglének, s parancsot adott a parasztnak, takarítsák ki az istállót. Ami pedig már szinte lehetetlen...

- Miért lenne lehetetlen?

- Mert a trágya összeszáradt, idegen... Olyan száraz, mint a kőszikla. Hegyekben áll a trágya abban az istállóban. Nem fogja ásó, sőt még a legélesebb harci kard sem. Ide tényleg isten kellene, vagy egy szörnyállat, amely kénköves leheletével olvasztaná meg az egészet. Így azonban a marhák is beleszáradtak, és jó néhány közülük már bele is döglött a trágyába. Foszladozó és bűzlő tetemeiket sem lehet már kiszabadítani. Dögletes bűz lengi körül az istállót, idegen. Nincs ember, aki ott tisztaságot tudna teremteni. Pedig a király addig nem adja vissza a barmaikat, amíg rendbe nem rakták az istállót.

- Ne is folytasd tovább - mondta Raf, és felemelte az ujját. - A többi már kitaláltam.

- Nem nehéz kitalálni, idegen - mondta szomorúan az óriás. - Mind rendesen, most is hozzám fordultak. S most már ajándékot sem hoztak. Igaz, nem is nagyon lenne miből, de nem is strapálták magukat, hogy keressenek. Tulajdonképpen megfenyegettek. Na nem úgy, ahogy gondold... Azt mondták: "Nézd, Héraklész! Ez a feladat rád vár! Ha nem csinálod meg, a lelkesed szárad, ha meghalnak a gyermekeink, ha mi magunk is éhen halunk, sőt, te magad is, hiszen neked is gyakorta adunk ajándékot... Menj, és söpörd ki azt az istállót! Te, aki megölted a hidrát meg az oroszlánt, csak ki tudsz pucolni egy nyomorult istállót! Láss neki, mi meg addig imádkozunk az istenekhez... Hát így állunk.

- Jól be akarnak csapni! - mondta a pilóta.

- Tudom én azt jól - tárta szét karját az óriás. - De te mit tennél a helyemben? Mi?

Kétségkívül megtehetném, hogy odébbállok... De akkor a gyerekek tényleg meghalnak, és én ezt valóban nem tudnám elviselni. Ha úgy kenték is rám a felelősséget, mégiscsak rám kenték... Most már valóban felelős vagyok a dolgokért!

- És ha a parasztnak is veled tartanának? - kérdezte Raf. Az óriás felriadt a hullámok bámulásából.

- Mit mondasz, idegen?

- Ha a parasztnak is veled tartanának... Ha mindenki ásót, kapát ragadna... És közösen takarítanának?

- Nem jönnek - mondta az óriás. - Mert nem hisznek a sikerben... Vagy mert lusták.

- És te? Te mondtad nekik, hogy próbáljátok meg közösen? Hogy ők is tegyenek valamit önmagukért? Mondtad? - Héraklész felvonta a vállát.

- Miért mondtam volna? Ismerem őket, mint a tenyeremet... Ők már megtették a magukét. Szereztek valakit, akire ráhárították a felelősséget. És ha nekem nem megy, még mindig ott vannak az istenek, akikhez imádkozni lehet!

Az úrhajós is a tenger hullámainak játékát nézte, majd egyszerre csak érezte, hogy valami,

már régen érzett düh fojtogatja a torkát. Olyasféle, mint amit otthon, a C-2-n szokott érezni, ha ostoba darabot játszottak a színházban vagy a kommunikátor képernyőjén... Ha valaki annyira hülyén viselkedett, hogy a legszívesebben ráordított volna... Olyankor érezte; hogy ez a fajta düh kaparássza a torkát, és ökölbe kényszeríti a kezét.

- Te ki fia-bornya vagy? - kérdezte hirtelen az óriás, és kíváncsian szemügyre vette Rafot.

- Mondtam már, hogy egyszerű pásztor... Peliasz király udvarában jártam. Ennyi az egész.

Az óriás fürkészve nézte Raf arcát.

- Csak nem te vagy az a... jós? Rafosz?

A pilóta úgy látta, nincs értelme, hogy letagadja hírét.

- Az vagyok.

Az óriás akkor röviden, öblösen felnevetett.

- Csoda okos találkozás - mondta. - Én Héraklész, akiről azt hiszik, hogy félisten vagyok és Zeusz fia, és te Rafosz, akit jósnak tartanak. Olyannak, aki előre látja a jövőt! Micsoda szemenszedett marhaság...

- Miért? Nem hiszed, hogy előre láthatom a jövőndöt? - kérdezte sértődötten az úrhajós.

- Ugyan, ugyan... Ne nézz ostobának. Én már kitártam előtted a lelkemet. Mondom, hogy nem hiszek az istenekben, sőt magamban sem. Persze csak, mint félistenben, az erőmben, abban igen! Hogy hihetnem hát, hogy valaki előre láthatja a jövőndöt... Még a múltat sem látjuk, idegen!

- Igazad van - mondta Raf. - Ostobaság az egész! A jövőt úgy valóban nem láthatjuk, ahogy ezek hiszik... S kétségkívül, én sem láthatom előre.

- Akkor meg miért állítod magadról?

- Amiért te, hogy félisten vagy! Mert egyszerűen nem tehetek másképpen! Mert ezek azt akarják, hogy jós legyek. És ha most kiállók a városfalra, és kikiabálom, hogy nem vagyok jövőndömondó, hogy mindenki hülye, aki ilyesmiben hisz, lerugdosnak a falról, mert azt hiszik, hogy belém szállt valami betegség... De ha megjövendölöm a város közeli pusztulását, eszük nélkül elköltöznek, és másutt alapítanak új várost. Mert tudni akarják a jövőt! Mert jó sok nélkül nem akarnak élni! És ebben hasonlítunk egymásra!

- Ugyan kik?

- Hát te meg én. Te azért vagy Héraklész, mert akarják, hogy az légy, és én is azért vagyok jós... Nincs mit egymás szemére vetnünk!

- Tetszel nekem, Rafosz! - mondta az óriás.

- Te is nekem!

- Mi lenne, ha velem jönnél? Ha segítenél abban az istállóban...

- Ugyan, hogyan? Se erős nem vagyok, sem pedig jósolni nem tudok. Seprőre meg lapátra van ott szükség, nem jósokra...

- De okos vagy - mondta az óriás.

- És mióta söpörnek trágyát ésszel?

- Nem tudom - töprengett az óriás. - Nem tudom... de érzem, hogy tudnál segíteni! Talán beszélhetnél az emberekkel. Te talán jobban tudsz szólni hozzájuk, mint én... Nekem erős a karom, de gyenge a nyelvem.

Raf elmosolyodott magában. Érezte, hogy sikerült csapdába csalni az óriást.

- Aztán mit mondhatnék nekik? Hiszen te egyedül is vállalod, hogy helyettük dolgozzál!

- Talán te megpróbálhatnád...

- De mit?

- Hogy beszélsz velük... Hogy elmondod, hogy nekik is kellene valamit tenni önmagukért...

- Gondolod, hogy sikerülne?

- Nem tudom... Neked talán igen.

Raf agyán egy pillanat töredéke alatt végigfutott ugyan a kételkedés, hogy vajon helyesen cselekszik-e? Vajon nem kellene-e inkább elvonulnia egy magányos kunyhóba, a tengerparton vagy az erdő szélén, s megvárni, amíg a C-2-ről érte jönnek... Az utóbbi időben egyre gyakrabban olyan ügyekbe üti az orrát, amelyek végül is nem tartoznak rá. Aztán a kételkedés tovatűnt, s arra eszmélt, hogy hátára lendíti vászonzsákját, amelyben Peliasz ajándékait meg szerény fehérneműjét és úti élelmét tartotta.

- Hát akkor gyerünk - mondta, és megvárta, míg az óriás is felcihelődik. - Merre van annak az Augeiasznak az országa?

- Itt, a szomszédban - mondta az óriás. - Alig kétnapi járóföldre. Tudod, hogy mekkorák itt az országok...

- Hát akkor gyerünk! Vár ránk a trágya!

- Gyerünk... - mondta jóval kisebb lelkesedéssel Héraklész is.

Az úrpilóta soha nem hitte volna, hogy ennyire nehéz olyan emberekkel megértetni valamit, akik végül is nem is akarnak megérteni semmit... Akik rábízzák magukat egy király vagy egy megváltó kényére-kedvére, s takaró alól lesik, hogy kinek a fejére hullik a felhajított kő.

Az emberek gyávák voltak és ügyefogyottak. Félték Augeiasztól, félték az istállótól, és önmaguktól is félték. Féltették feleségüket, gyermekeiket, barmaikat és talán még a trágyát is az istállóban. Azt meg végképp nem hitték, hogy Héraklész, aki megölte az oroszlánt és a hidrát, aki megleckéztette az amazonokat, nem tudja a feladatot elvégezni helyettük.

Így aztán beletellett vagy két hétbe, amíg az óriással össze tudott szedni vagy ötven embert, akik hosszas rábeszélésre végre hajlandók voltak a saját érdekükben tenni valamit. S egy nyári hajnalon a kis csapat seprűkkel és lapátokkal felszerelve megérkezett Augeiasz király istállójához. Igaz, hogy remegve a félelemtől és részben a felháborodástól is, hogy jól megérdemelt reggeli álmuk helyett dolgozni kénytelenek, de végül is tartottak Héraklésztől és ettől a Rafosztól is, a jóstól. Ugyanakkor hitték is, hiszen megjósolta, hogy elvégzik a munkát, és visszakapják a marháikat. Csak hát mégis, félelmetesnek tűnt Augeiasz király istállója. És valóban az is volt. Óriási hodály, a vége a semmibe vészett; iszonyú halmokban hevert benne a száraz és a friss trágya, az állati tetemek döglettessé tették a levegőt, s az étlenszomjan hagyott, trágyába száradt barmok panaszos bőgése pillanatnyi szünet nélkül ott zúgott a levegőben.

Raf, ahogy körülpillantott, belátta, hogy szinte lehetetlen feladatra vállalkoztak: ezt az óriási építményt ugyan ki nem takarítja senki... Sem Héraklész, sem pedig a többiek. Ha legalább a sugárpisztolya itt lenne, hogy meglazítsa a kővé dermedt trágyahegyeket... A pisztoly azonban ott pihent valahol a mocsár mélyén, s neki semmi esélye sem volt rá, hogy valaha is elő tudja halászni.

Héraklész félelmetes ordítására a csapat mégis szorgos munkához látott, és félelmüket, undorukat legyőzve megrohmozták a legelső trágyahegyet. A lapátok nyele azonban eltörött, az ásók kicsorbultak, s a csákányok vasfeje szikrát vetett a trágyán. Egyszóval reménytelen volt az egész.

Az óriás csüggedten nézett Raфра.

- Látod? Megmondtam, hogy belerokkanok. Itt lesz a sírom a trágya alatt...

Raf akkor vette csak észre, hogy egyedül maradt Héraklésszel az istállóban: az emberek egyenként kiszállingóztak az ajtón, s távolabb, az istálló mögött folydogáló patak partjára ültek.

S akkor ismét megérezte azt a tehetetlen dühöt, ami az utóbbi időben egyre gyakrabban elfogta. Felemelte csákányát, és hatalmas ordítással kirentott az ajtón. Két-három ugrással a patak partján termett, s a csákányt a feje felett forgatva, rávetette magát a békésen falatozókra.

- Ahelyett hogy segítenétek, a hasatokat tömitek? Mi meg a trágyát hányjuk helyettetek... Hát kinek a barmait vette el a király, Héraklészt és az enyémet, vagy a tiéteket?

Az emberek megrémültek, átgázoltak a patakon és letelepedtek a túlsó oldalon.

- Eh! - mondta az úrhajós némiképpen lecsillapodva, és a vízbe hajította csákányát. - Állatok vagytok és azok is maradtok!

Az emberek nyugodtan ettek tovább, csak egy nagy bajuszú öreg tette le bicskáját, és a többiekre mutatott.

- Mit akarsz tőlük, Rafosz? Magad is tudod, hogy rajtunk csak a csoda segít! Vagy Héraklész hordja ki a trágyát, vagy maga Zeusz, vagy akárki, de mi tehetetlenek vagyunk! Magad is láttad az istállót... Komolyan hiszed, hogy mi kitakaríthatjuk?

- És Héraklész... meg én?

- Nézd, uram... Héraklésznek meg neked vagy meggy nélkülünk is, vagy velünk sem... Mi itt feleslegesek vagyunk. Csak zavarnánk titeket a munkában...

- Az én lapátom eltörött... - mondta valaki.

- Nekem meg a csákányom...

- Nekem sérvem van...

- Nekem beteg a feleségem...

Az úrhajós tenyerébe temette az arcát.

- Ne szidd őket, Rafosz! - hallotta maga mögött az óriás dörmögő hangját. - Hiszen igazuk van. Nem elég erősek hozzá...

Akkor az úrhajóst újra keserű indulat öntötte el.

- Nem igaz! Ezek már úgy jöttek ide, hogy feladták. Hit nélkül nem lehet...

- Nem ismerik a győzelem örömét - mondta komoran az óriás.

Raf megdöbbsent.

- Mit mondasz?

- Sokat gondolkodtam azon, amit mondtál - dörmögte Héraklész, és ő is leguggolt a patak partjára. - Amikor először találkoztunk, ott, a hegyoldalban. És rájöttem valamire...

Tulajdonképpen én rontottam el őket. Azzal, hogy mindent megcsináltam helyettük. Már látom, hogy nem kellett volna... Már nem hisznek önmagukban, csak énbennem. Én vagyok hát a hibás! De ha valaki visszaadhatná a hitet... érted, Rafosz, a saját erejükbe vetett hitet, ha megismernék a győzelem örömét, nem lenne szükségük többé istenekre. És rám se meg rád se! Ez a feladat azonban meghaladja az erőnket. Nézz végig az istállón! Ha csak Zeusz nem bocsátja ide az olümposzi patakot...

Az úrhajós hirtelen úgy érezte, mintha oldalba vágták volna. A szaporán csörgedező patakra meresztette a szemét, oda, ahol a behajított csákány nyele kikandikált a vízből...

- Mit mondasz? Milyen patak?

- Csak úgy mondtam... Marhaság. Azt mondják, hogy az Olümposzon folyik egy patak. Ha azt ideirányítaná Zeusz, a víz kimoshatná a trágját. De mondom, hogy ez éppen olyan ostobaság, mint az, hogy félisten vagyok.

Egyszerre csak elakadt a hangja. Eltátotta a száját, és az úrhajósra bámult. Elsápadt és szinte megingott ültében. Aztán megmarkolta Raf karját.

Zeuszra... Csak nem gondolod? Csitt! - mondta Raf. - Nehogy meghallják! - De hát...

- Csitt... Hát nem érted? Nekik kell rájönniük... Az óriás még mindig ingadozott a meglepetéstől.

- Pokoli... - mondta rekedten. - Gondolod, hogy meg lehet csinálni?

- Csendesen! Miért ne? Ahogy az olümposzi patakot mondtad...

- Miért nem mondd meg te nekik? Hiszen...

- Gondolj arra, amit az imént mondtál... Ha elmondom, már megint helyettük oldottuk meg a feladatot... Nem érted? Te mondtad, hogy maguktól kell rászokniuk a győzelem örömére! Megérezniük a győzelem ízét... Saját erejük tudatát...

- Jgazad van, Rafosz - suttogta az óriás. De hogyan akarod megcsinálni?

- Még nem tudom. Egyelőre menjünk oda hozzájuk!

- Az emberek óvatos pislogással fogadták Héraklést és Rafot, amint átgázoltak a vízen.

Látszott rajtuk, tartanak tőle, hogy az óriás és a jós erőszakkal kényszeríti őket a munka folytatására.

- Mi akkor haza is mennénk - mondta az egyik meglett korú férfi, és hangosan összecsattantotta bicskáját. - Otthon vár a család... az asszony, meg a gyerekek...

- Nekem meg sérvem van - bizonygatta egy másik.

Raf azonban nem vett tudomást a beszélőkről. Odatelepedett az öreg mellé, akit valamennyien vezérüknek tekintettek.

- Te is úgy gondolod, hogy jobb, ha abbahagyjuk? - kérdezte.

Az öreg kényszeredetten elmosolyodott.

- Nem megy ez, Rafosz úr... Kevesen vagyunk hozzá, a trágya meg sok. Látod, megpróbáltuk... Nem mondhatjátok, hogy nem próbáltuk meg... De hát - és széttárta a karját.

- Lapáttal meg seprűvel nem megy. Valóban nem megy - egyezett bele Raf. - Héraklész azt mondja, hogy csak Zeusz segíthetne...

- Én is azt mondom - helyeselt megkönnyebbülten az öreg.

- Héraklész az olümposzi patakról beszélt... Ha Zeusz ideirányítaná a patakot, egykettőre kimosná az egész istállót. Csak a csupasz falak maradnának, meg a tiszta barmok. Mert a víz azokat is tisztára mosná...

- Vagy elragadná őket - mondta az öreg.

- De hiszen oda vannak kötve a falhoz. Egyik láncsal, a másik kötéllel...

- Persze - mondta az öreg. - Erről megfeledkeztem...

- Ha Zeus ideirányítaná a patakot, a víz bemenne az ajtón, és kifolyna az istálló végén, a másik ajtón, amerre különben az egész építmény lejt... Meglazítaná a száraz trágyát, megnedvesítené, és magával ragadná. Legfeljebb csak egy kicsit kellene segíteni neki...
- Az ám - kapcsolódott bele a beszélgetésbe egy másik pásztor.
- Csak hosszú botok vagy rudak kellenének, amelyekkel a sodrásba nyomhatnánk a trágyát...
- Fogni kellene egymás kezét is, nehogy egyet is elragadjon közülünk a víz sodra. Kitisztítaná az olümposzi patak az egészet egykettőre...

A pásztorokon egyszerre lelkesedés lett úrrá. Egymás szavába vágva ecsetelték, hogy mi lenne, ha Zeus ideküldené az olümposzi patakot... Az kiabált a leghangosabban, aki röviddel ezelőtt még a sérvére panaszkodott.

Az öreg azonban gyorsan kijózanodott, és egy csapásra lehűtötte a lelkesedést.

- De hát nincs itt az olümposzi patak! Zeus nem küldi nekünk erre...

Erre valamennyien elkomorodtak.

- Menjünk haza - mondta valamelyikük. - Vagy mutassunk be áldozatot Zeusnak! Hátha mégis erre küldi a patakot!

Raf megvárta, míg elcsendesül a hangzavar, aztán hangosan és szomorúan csak ennyit mondott:

- Milyen kár, hogy nincs errefelé semmilyen patak! - aztán szótlanul hanyatt dőlt, és az eget nézte unott mosollyal. Belül azonban izgalom rágt a gyomrát, hogy vajon ráharapnak-e a csalétekre?

Az emberek hallgattak, aztán az öreg mocomrogni kezdett, a lába előtt csobogó patakra bámult, majd Héraklészre és a fűben heverő Rafoszra. Látszott, hogy valami fúrja az oldalát.

Hosszasan küzdött magával, míg végül is a feszülten váró Rafhoz fordult.

- Uram...

Raf úgy tett, mintha nem hallaná.

- Uram - mondta még egyszer az öreg. Aztán csak annyit suttogott:

- Itt a patak...

Raf mozdulatlan maradt, és azok maradtak az emberek is. Látszott rajtuk, hogy feszülten gondolkoznak.

- Tényleg - mondta valaki. - Itt egy patak... Itt a patak!

- És? - kérdezte a fűből felemelkedve Raf.

- Semmi... semmi... - morogta bizonytalanul az öreg. Csak arra gondoltam, hogy...

- Mire?

- Hát, hogy a patak...

- Esetleg, ha az ajtón be lehetne terelni - mondta az egyik pásztor.

- És a másikon meg kiengedni... - motyogta szinte álomban egy másik.

- Esetleg a sodrás magával vihetné a trágyát...

- És tisztára moshatná a barmokat...

- Mi meg egymás kezét foghatnánk, hogy el ne ragadjon egyet is közülünk az áradat...

- Mit mondasz? - kérdezte hitetlenkedve Raf. - Hogy ez a patak... No de ilyet! De hiszen ez nem fog befolyjni az ajtón... Itt folyik az istálló mögött...

- Ezt csak bízd rám, Rafosz! - ugrott fel izgatottan az az ember, aki korábban a sérvére panaszkodott. - Én már csináltam ilyet! A múlt nyáron is... Nem volt elég víz, hát gátat csináltunk, megduzzasztottuk a patakot, aztán meg más mederbe tereltük. Gyerekjáték ez, uram! Csak néhány lapát kell hozzá... Ugye, emberek?

- Lapát az ugyan van...

- Akkor meg miért ne csinálnánk meg?

- Ki hallott még ilyet? - mondta Raf. - Elterelni egy patak folyását?

A pásztorokkal azonban már nem lehetett beszélni. Egymás szavába vágva ordítottak, és látszott rajtuk, hogy komolyan is veszik, amit mondanak. Egy csapásra megfélekeztek Héraklészről és Rafról egyaránt

- Ostobaság - mondta Raf, hogy tovább ingerelje őket. - Nem lehet megcsinálni... Lehetetlen...

Az öreg pásztor akkor egészen közel jött Rafhoz és az óriáshoz.

- Nézd, uram... - s előbb Rafhoz intézte szavait. - Lehet, hogy te rettenetes eszű ember vagy.

Az is lehet, sőt bizonyos, hogy előre látod a jövődöt. Vagyis sok mindent a jövődből...

Azonban, már megbocsáss, nem akarlak megsérteni, de nem vagy valami bölcs ember... És ne

haragudj, Héraklész, te sem! Csak úgy nekimenni egy ilyen munkának... Mosolyognom kell, uram. Ehhez a te erőd is kevés - és a homlokára ütött. - Ehhez gondolkodni kell. Most pedig hallgassátok meg a tervemet, amit mi itt közösen fundáltunk ki, amíg ti az eget bámultátok, és, áldassék a neve, Zeosztól vártátok a segítséget. Szóval, uram... Itt folyik a patak. Ha nem is olümposzi, azért ez is megteszi! Eltereljük a folyását, és más mederbe irányítjuk. Aztán bevezetjük az istállóba. A többi meg már a víz dolga. Túl fogunk jámi Augeiasz király eszén! Na, ne búsuljatok! Segíthettek nekünk, ha akartok!

S az öreg harsány biztatása és vezényszavai közepette a pásztorok nekiláttak, hogy eltorlaszolják a patak folyását. Mindenki megszállottan dolgozott; a legserényebben talán az, aki eddig a sérvére panaszkodott...

S Héraklész, aki óriási köveket emelgetett, és emberderéknyi vastag fatörzseket döntött a rohanó víz útjába, észrevétlenül Rafhoz hajolt, és a fülébe suttogetta:

- Nagy ember vagy, uram! Több eszed van, mint Zeusznak!

Délutánra a patak vize beomlott az istállóba, és a rohanó áradat - ahogy azt Raf előre megjósolta - meglágyította a csontkeményre száradt trágyahegyeket, lemosta a bűzlő falakat, tisztára sikálta a még élő barmok bőrét. A döglött marhák és ökrök tetemeit éhesen vonszolták magukkal az istálló közepén születő örvények s az embereknek ugyancsak szorosan kellett egymás kezét fogniuk, hogy el ne ragadja őket a bőszült áradat. S amikor a napszekér végigsuhant az égen, és eltűnt a kömpező dombok teteje mögött, Augeiasz király óriási istállója, amelyet ma reggel már az utolsó szolga is elhagyott, tisztán ragyogott a nap utolsó sugaraiban.

A marhák és ökrök éhesen bögtek, s a fáradt pásztorok a kigyulladó csillagok halvány fényénél nekiláttak az etetésnek és az esti fejesnek.

Amikor a nap megkezdte reggeli útját az égen, a pásztorok szorgalmasan folytatták a munkát, hogy elvégezzék, amit a tegnapi nap még hátrahagyott. A patakot visszaterelték eredeti medrébe, a vízvájta hasadékokat betömték az istálló falán, aztán csak énekeltek, vigadoztak, egyszerűen boldogok voltak.

Héraklész és Raf a patak partján ültek, egy óriási fa árnyékában, s elgondolkozva nézték a pásztorok önfeledt táncát, hallgatták munkát dicsérő énekeiket. Arcukon azonban nyomasztó gondok felhői gubbasztottak, hiszen mindketten tudták, hogy a feladatot még közel sem hajtották végre. Tisztában voltak vele, hogy az istálló kitisztítása önmagában még nem adhatja vissza a pásztorok nyugalmát és boldogságát. A küzdelemnek ezzel még nincs vége. S ezek itt, akik boldogságukban örülnek és vigadoznak, akik végre ráébredtek saját erejükre, megismerték a jól végzett munka mérhetetlen örömét, vajon rájönnek-e, hogy még előttük áll a munka nagyobbik része?

A pilóta feltápáskodott, hátára vetette zsákját, és kezét nyújtotta Héraklésznek.

- A feladatnak részéről vége. Az istálló tiszta. Éljen boldogul, Héraklész!

Az óriás azonban ülve maradt, és nem nyújtotta Raf felé a kezét.

- Itt hagysz? - kérdezte szemrehányón.

- Igen - mondta az úrpilóta. - Mi már megtettük a magunkét... Most rajtuk a sor. Elvégre nem állhatunk életünk végéig mellettük!

- Én maradok - morogta az óriás és felemelkedett. - Én még maradok...

- Miért? Talán nem bízol bennük?

- Nem tudom... Talán. De azért maradnom kell. Látni akarom a saját szememmel, amit megjósoltál. Bár nem hiszek a jóslatokban... Még a tiédben sem!

- Hát akkor az istenek, vagy az ég legyen veled, Héraklész...

Az óriás végre feléje nyújtotta a kezét.

- Kár, hogy elmész, Rafosz... Furcsa ember vagy te. Elveted a magot, de az aratást már nem várod meg. Nem értelek. Talán csak a vetés a fontos, az aratás már nem?

- Nem tudom - mondta őszintén az úrhajós. - De ahogy neked azt súgja valami, hogy várj, nekem azt suttogetja, hogy menjek... Nem is tudom, micsoda. Talán tényleg jóstehetség lakik bennem...

- Legyenek veled az istenek, Rafosz... Bár nem hiszek bennük. Ha nem lennél ilyen... furcsa, talán még barátok is lehetnénk...

Raf megveregette az óriás vállát.

- Hiszen azok vagyunk, Héraklész... És azok is maradunk mindörökre!

Mióta Augeiasz király istállójából a patak vize kimosta a trágyát, hatszor telt meg és fogyott el az a fényes korong, amelyet a pásztorok holdnak neveznek. Raf a C-2-ről lassan kezdett beletörödni, hogy itt felejtették. Hogy talán soha nem indul érte mentőexpedíció, hogy itt lesz a sírja, ezen a nem regisztrált objektumon, amikor eljön az ideje, hogy lehunyja a szemét. S ahogy tellett és fogyott a hold, egyre kevésbé tűnt számára elviselhetőnek a gondolat. Igaz, hogy éjszaka még néha-néha az űrrepülőtéren járt, barátaival vagy a komputer öcsivel társalgott; ezek az álmok azonban egyre ritkábban látogatták meg. Remetebarangja elé, amelyben az utolsó hat hónapot töltötte, háromnaponként a pásztorok lerakták tiszteletük látható és főleg ehető jeleit, s ezért nem is kívántak mást, minthogy hébe-korba meglátogathassák és eltársaloghassanak vele. S mivel Rafnak magának is jólesett a társaság, valamiféle sajátos viszony alakult ki közte és a pásztorok között. Azok eltartották, ő pedig elszórakoztatta őket.

Egy reggel aztán, amikor éppen hideg vizet töltött kecskebőrből varrott tömlőjébe a közeli patak partján, elsötétült felette az ég. Először azt hitte, hogy kóbor báránnyelű szállt a nap elé, s csak akkor emelte fel a fejét, amikor a felhő megmakacsolta magát, és semmi hajlandóságot sem mutatott, hogy elkóborogjon valamerre.

Az űrhajós felemelte a fejét, és megdöbbenve látta, hogy valóságos emberhegy magasodik föléje. A hegynek a csúcsa vidám mosollyal köszöntötte, mintha csak néhány nappal ezelőtt látta volna utoljára.

- Áldjanak meg az istenek, hogy végre megtaláltalak - mondta Héraklész, és átölelte Raf vállát. Az űrhajós úgy érezte, mintha vasabroncsot vert volna teste köré a kádárok istene, s felszisszent a fájdalomtól.

Az óriás ekkor feleszmélt örömeiből, eleresztette Rafot, és szégyenkezve mondta:

- Látod... Én még örülni is csak módjával öiülhetek. Majdhogy agyon nem lapítottalak...

Bocsáss meg, Rafosz!

Az első pillanatok meghökkenése után az űrhajós is megörült az óriásnak, hiszen az utóbbi hat hónapot magányban töltötte, leszámítva a pásztorok látogatásait. Ezekkel azonban aligha beszélhetett volna olyasmikről, ami a szívét nyomta.

- Üdvözlét, Héraklész! - s intett az óriásnak, hogy telepedjék mellé a patak partjára. - Hogy találtál rám?

- Nem volt nehéz... Mindenfelé mesélik, hogy furcsa remete bukkant fel mostanában errefelé. S valahogyan rád ismertem.

Az űrhajós sejtette, hogy Héraklész nem véletlenül vette errefelé az útját, hamar túl akart hát esni a dolgon.

- Újabb feladat? - kérdezte.

Meglepetésére azonban Héraklész tiltakozva emelte fel az ujját.

- Várj csak, Rafosz... Más kérdésed nincsen?

- De - mondta az űrhajós. - Augeiasz király? Az óriás szeme felragyogott.

- Augeiasz nincs többé... és szolgálai, sincsenek. És egyáltalán nincs király a városomban...

- Akkor hát ki uralkodik?

- A pásztorok... Ők... Vagyis mi. Valamennyien. És ezt neked köszönhetjük...

- Szamárság - mondta Raf. - Hiszen ott sem voltam.

- De a magot te ültetted el a szívünkben! És én megértettem, amit akkor mondtál... De

hallgasd csak, mi történt, amikor elhagytál bennünket! Beszélhetek, Rafosz?

- Beszélj, Héraklész!

- Hát az úgy volt, hogy délfelé már kezdtek visszaszállingózni a szolgálak. Előbb csak egy, aztán egyre többen. Azután meg a katonák. A pásztorok meg csak álltak és énekeltek... Meg végezték a munkát, amit végezniük kellett. Érted, Rafosz?

- Igen.

- Aztán meg... Egyszer csak odajött egy katona hozzám, és félrehúzott. "Te csináltad?" - kérdezte tőlem. Mondtam, hogy nem, és rájuk mutattam, hogy ők csinálták. A pásztorok, ők pucolták ki az istállót. Akkor a katona rám nevetett, és azt mondta, hogy nagy kópé vagyok, majd meg elkomorodott és megfenyegetett, hogy tartsam a szám, ha nem akarok bajba kerülni. Mert Augeiasz azt még csak-csak elviseli, hogy egy félisten pucolja ki az istállóját, akinek különben is Zeusz az apja, de hogy néhány pásztor csinálta volna, az egyszerűen lehetetlen... Egy király nem engedheti meg magának, hogy a pásztorai különbek legyenek,

mint, mondjuk, a katonái. Ezért aztán ez az ember azt ajánlotta nekem, hogy vállaljam csak magamra a munka zömét, és csak annyit tegyek hozzá, hogy ők, mármint a katonák is segítettek... S mivel addigra már a szolgák is körém sereglettek, a vezetőjük rám parancsolt, hogy őket se hagyjam ki a dologból. Mondanom sem kell, hogy haragra gerjedtem, és... hát igen... többen meg is sebesültek... Futás közben azért még visszakiabálták, hogy jaj lesz nekem... Meg ezeknek a büdös birkaszagú pásztoroknak, akik, úgy látszik, elvették az eszemet!

Tudhatod, uram, hogy nem sokat törődöm holmi fenyegetődzéssel, ezért csak megrántottam a vállam, és mentem a magam útján. Láttam, hogy a pásztorok magukkal viszik a barmaikat, amit a király elrabolt tőlük, és ők is mennek a dolgukra. Az istálló meg ott maradt tisztán, az már aztán igazán a szolgák dolga, hogy a király barmaira gondot viseljenek. Alig lehettem aztán másfél napi járőföldre az istállótól, amikor a pásztorok utolértek. Sokan véreztek közülük, ruhájuk rongyos volt, hajukat por és sár borította.

Odajöttek hozzám, és így szóltak:

- Héraklész, segíts rajtunk... Nagy bajban vagyunk...

- Bajban? Miféle bajban?

- A király emberei rajtunk ütöttek... Elrabolták jogos tulajdonunkat, s amikor azt mondtuk, hogy megdolgoztunk érte, hiszen kitisztítottuk az istállót, azt felelték, hogy szemenszedett hazugság az egész... Az istállót ők pucolták ki, s mivel ők a király szolgái, a barmok a királyt illetik. Ezzel elvették mindent, sőt még többet is... A házaikból is kiűztek bennünket, lányainkat és feleségeinket megbecstelenítették. Mit tegyünk, Héraklész?

Ekkor olyan düh tört rám, hogy megragadtam a legközelebb állót, és messzire elhajítottam.

Aztán a többire támadtam.

- Miért hagyjátok magatokat? Miért nem ütöttetek vissza?

- Hogyan tehettük volna, Héraklész? - mondták. - Hiszen ők a király emberei! Őket nem lehet megütni! Fegyvereik is vannak, és erősebbek, mint mi...

- Erősebbek? Hát már elfelejtettétek, hogy ti pucoltátok ki az istállót? Hogy saját erőtökből hajtottátok végre azt a feladatot, amit mindenki, még én is végrehajthatatlannak hitt?

Hagyjátok, hogy ez a gyáva banda elvegyen tőletek mindent? Menjete, üssétek agyon őket, és Augeiasz királyt is...

- Félünk, Héraklész - mondták. - Igaz, hogy mi tisztítottuk ki az istállót, de akkor te is ott voltál, meg Rafosz... Most meg egyedül vagyunk. Gyere velünk, és segíts nekünk!

- Már elfelejtettétek - mondtam -, hogy Rafosz is, meg én is tanácsstalanok voltunk? Hogy mi nem tudtuk volna elvégezni a munkát? Hát nem ti találtátok ki, hogy a patak vizét be kell vezetni az istállóba? Ki találta ki, én vagy ti?

- Ez igaz, Héraklész... Valóban mi.

- Akkor meg mi szükség van rám meg Rafoszra? Tudjátok ti magatok is, hogy mit kell cselekedni... Gyűljetek össze, és védjete meg magatokat meg a barmaitokat! És ha végképp nem tudjátok, hogyan kell csinálni, hívjátok össze az öregeket, és tanácskozzatok! Hányjátokvessétek meg a dolgot. És egyet ne feledjete!

- Mit, Héraklész? - kérdezték.

- Hogy rettenetesen erősek vagytok. Erősebbek, mint a király meg a katonái meg a szolgái. Ha egymásra hallgattok, legyőzhetetlenek vagytok. Erősebbek, mint én, meg Rafosz, meg az olümposzi istenek!

Ekkor azonban már alig-alig hallgattak rám. Beszélgetni kezdtek meg kiáltozni, ilyenfélétet:

- Igazsága van Héraklésznek, erősek vagyunk!

- De a katonáknak fegyverük van!

Hát majd mi is csinálunk magunknak...

- Ugyan miből?

- Majd olvastunk vasat, meg kovácsolunk! Csinálunk kardot meg lándzsát!

- Visszavesszük barmainkat és leányainkat... A szolgákon meg bosszút állunk...

- A király, Augeiasz még bűnösebb, hiszen ő küldte őket, és ő rabolta el a barmainkat!

- Hát akkor vesszen a király is!

- Úgy van! Vesszen a király!

- Le kell taszítani trónusáról!

- Ne legyen király!

- De ki legyen helyette?
- Hát... mi. Valamennyien!
- Ennyi király?
- Egyáltalán ne legyen király! Válasszunk valakit, aki vezet bennünket, de ne legyen király!
Majd mindig megbeszéljük, ha valami beszélőnk támad. Az istállót meg közösen takarítjuk... és a barmokra is felváltva vigyázunk!
- De most még ott a király!
- Hát akkor rajta! Induljunk fegyvereket kovácsolni!
- S ha hiszed, Rafosz, ha nem, úgy otthagytak, mintha levegőből lettem volna. Még csak nem is köszöntek... El voltak telve önnön erejükkel és nagyszerűségükkel. Hidd el, Rafosz, mégsem haragudtam meg rájuk...
Aztán nem sokkal később hallottam, hogy meg is tették, amit akartak: elűzték a királyt, visszavették barmukat, és közösen takarítják az istállót... És nem is hálásak érte senkinek, csak önmaguknak. Hát ez történt, Rafosz!
Raf rámosolygott az óriásra.
- És te? Te miért jöttél?
Héraklész egyszerre elkomorult, és gondterhelten megköszörülte a torkát.
- Hát... hogy is kezdjem? Nem jöttem egyedül... Az úrhajós körülpillantott.
- Nem? De hiszen...
Az óriás szájába dugta két ujját, és hangosat füttyentett. A füttyezőre megrezdültek a közeli bokrok ágai, és szomorú arcú, jókötésű fiatalember bújt ki a napfényre.
Az úrpilóta meghökken.
- Héraklész... - mondta rosszat sejtve. - Csak nem egy újabb feladat?
Az óriás szégyenlősen elmosolyodott, és az előttük hajlongó fiatalember felé bökött.
- Tőle kérdezd, uram!
- Áldjanak az istenek, Rafosz úr - mondta a fiatalember tisztelettudóan, és addig hajlongott megállás nélkül, amíg Raf helyet nem mutatott neki is a fűben.
- Megengeded, uram, hogy elmesélje a történetét? - kérdezte Héraklész.
Raf már tudta, hogy legjobban tenné, ha szó nélkül felállna és bebújna a barlangjába, de a férfi arcán annyi őszinte fájdalom tükröződött, hogy szinte önkéntelenül is megmozdult a szája.
- Beszélj!
A fiatalember abban a pillanatban beszélni is kezdett, mintha attól tartana, hogy a remete leinti.
- Laszón vagyok, uram - mondta -, Peliasz király rokona.
- Ismerem az öreget - morogta az úrhajós, de bölcsen elhallgatta, hogy miképpen kötött ismeretséget az ütődött királlyal.
- Bajt hoztak rám, uram, az istenek... Nagy bajt.
- Tán kitagadott az öreg? Vagy megszorogtatott, mint engem? Az ilyenhez nem jó közel menni. Ezt én is tanúsíthatom.
- Nagy bajba keveredtem, uram! Hát beszélj el! - intette Raf.
- Szegény rokon vagyok, uram. A király meg fűtül a rokonaira... És az ország népére. Csak eszik, meg iszik, míg a pásztoroknak betevő falat is alig jut. Rossz király ez, uram!
- Miért? Van talán jó király is?
A legény azonban válasz nélkül hagyta a kérdést.
- Szóval... Rossz volt az elmúlt év, és én megelégettem az éhezést a pásztorok között. Alig maradt valamink, hidd el, uram. A katonák naponta jöttek, és vitték, amit csak láttak. Elvitték a gödöllyéket, a juhokat, a barmokat.
Ezt ismerem - mondta az úrhajós. - De csak folytasd!
- Hát én meguntam... És mindenre elszántam magam. Elhatároztam, hogy megölöm a királyt!
- Nocsak - mondta Raf feltámadó érdeklődéssel.
- Megtehettem volna, uram... Elvégre a király rokona vagyok, és ha kérem, nem tehettem volna meg, hogy nem enged közel magához. Én meg köpenyem alá rejtettem egy kést, és elindultam, hogy megöljem. Csak így menthettem volna meg az országot...
- Na és?

- Nem sikerült, uram. Valamilyik gonosz isten megakadályozott benne...

- Hogyhogy?

- Magam sem tudom. És nem is értem... De te bölcs ember és nagy jósz vagy. Talán tudsz, nekem választ adni. Hallgasd hát meg, mi történt velem! Egyszóval megyek a város felé, köpenyem alatt a törrel, és éppen ahhoz a patakhoz értem, amelyik ott folyik el a fal tövében, amikor kétségbeesett kiáltózatot hallottam. Hát látom ám, hogy a kis fahíd, amelyen én is át akartam menni, összedőlt egy szekér súlya alatt. Valaki éppen bort szállított a király udvarába. A hordó meg úgy megnyomta a hidat, hogy összeomlott. Az ember, a hordó gazdája, meg addig rimánkodott, hogy segítsek kigurítani a borral, teli hordót a vízből, amíg megsajnáltam és kötélnek álltam. Beleugrottam az iszapba, és minden erőmet megfeszítve tolni kezdtem kifelé a borral teli nehéz hordót. Akkor történhetett a baj... Elszakadt a bocskorom szíja a nagy erőlködésben, és az egyik bocskor bent ragadt az iszapban... Megvallom, észre sem vettem abban a nagy munkában... Aztán végre sikerült kitolni a hordót; felraktuk a kocsi. S csak amikor a kavicsok szűrni kezdték a talpam, vettem észre, hogy a bocskorom valahol ott maradt az iszap fenekén. Raf elfehéredett.

- Én meg csak mentem tovább, köpenyem alatt a törrel, és arra gondoltam, hogy mindegy, miképpen ölöm meg a királyt; bocskorban vagy mezítláb... Csak hát az istenek nem így akarták.

- Uramatyám! - suttogta Raf.

- Hát ahogy megyek befelé a városkapun, egyszerre csak fegyveresek ugranak nekem, és kiáltani kezdenek, hogy itt van az az ember, akinek egyik lábán bocskor van, a másikon meg semmi. Ezzel se szó, se beszéd, elkaptak, és a király elé vontattak. Még szerencsém volt, hogy nem végeztek velem a helyszínen.

- Hogyan úszad meg végül is? - kérdezte Raf rekedten.

- Alighanem azért nem öltek meg ott nyomban, mert mégiscsak a király rokona vagyok, és még Peliasz sem végezhet csak úgy ukmukfukk egy rokonával. Erre törvények vannak... Na, szóval odavonszoltak eléje, mire Peliasz rám nézett, és ezt mondta:

- Úgy, szóval te vagy az?

- Kicsoda, uram? - válaszoltam megszeppelve.

- Ne is tagadd! - mondta a király. - Kötözzétek meg, de előbb kutassátok át! Biztos van nála valami, amivel az életemre akart törni!

Hát persze hogy azonnal megtalálták nálam a kést. Hiába magyaráztam, mentegetőztem és hazudoztam összevissza, hogy a késsel csak az útonállóknak ellen védekeztem, egy szavamat sem hitték... S tudod, miért, uram? Raf nagyot lélegzett, de néma maradt.

- Mert valamilyik isten alaposan ellátta a bajom. Úgy bemártott a királynál, hogy szinte hihetetlen! Képzeld csak el, valami jósz vagy kicsoda, azt jósolta ennek a szerencsétlen Peliasznak, hogy olyan ember fogja megdönteni a trónját, aki egyik lábán saruval érkezik, a másik lábán pedig semmi sincs! Érted már, uram? Erre jövök én, fél lábamon saruval... Naná, hogy elkaptak, és amikor a kést is megtalálták nálam... Te elhitted volna Peliasz helyében, amit összevissza hazudoztam?

- Aligha - mondta némiképpen magához térve Raf.

- Hát így történt - sóhajtotta Laszón. - Úgy a börtönbe vágta, csak úgy nyekkent... Én meg már belenyugodtam, hogy vesztettem. Nyilván valamilyik nagy hatalmú isten óvja Peliaszt. Már néhány hete a börtön legsötétebb fenekén voltam, amikor egyszer csak magához hívatott a király. Ott ült a trónuson, és eszelős mosoly ragyogott az arcán. "Na, most végeznek ki" - gondoltam, és már-már felkészültem a halálra, amikor Peliasz megkegyelmezett. Azt mondta, hogy egy módon még megmenthetem az életem. Ha elhozom neki az aranygyapjút...

- Micsodát? - kérdezte Raf.

- Az aranygyapjút.

- Az meg mi? - szaladt ki óvatlanul a száján. Az ifjú elmosolyodott.

- Tréfálsz velem, Rafosz? Te ne tudnád, hogy mi az aranygyapjút?

- Egyszerű pásztor vagyok - morogta nem nagy meggyőződéssel az úrhajós.

- Azért még tudnod kellene... Nos, ez annak az égből küldött kosznak a gyapja, amely megmentette Phrixoszt és Hellét. A hátára kapaszkodtak, úgy menekültek üldözőik elől. S ennek az égi kosznak a gyapja színaranyból volt... Később a koszt feláldozták az isteneknek, a gyapja pedig Arétész királyhoz került, aki Arész szent ligetében helyezte el, és tűzokádó

sárkányt rendelt ki a védelmére. S a sárkány szájából áramló kénköves tűz szénné éget mindenkit, aki csak az aranygyapjúhoz közeledik...

Rövid ideig tartó csend ülte meg a patak partját, majd az ifjú Rafhoz fordult, és tisztelettudóan meghajtotta a fejét.

- Kérlek, uram, gyere velem... és Héraklésszel. Segíts, hogy megölhessük a sárkányt, és elhozhassuk a gyapjút!

Az úrhajós gondolataiba mélyedt.

- Eredj vissza a bokrok közé, Laszón - mondta az óriás, és megveregette a legény vállát. - Mi majd itt meghányjuk-vetjük a dolgot...

A legény illedelmesen megfordult és eltűnt a sűrűben. Akkor Hérák lesz Rafhoz fordult.

- Nos?

- Én voltam... - mondta az úrhajós.

- Sejtettem - bólintott az óriás. - Hiszen találkoztam veled, amikor elhagytad Peliasz városát.

De... valóban láttad előre a jövőt?

- Véletlen... Hihetetlen véletlen... Éppen azért jószoltam így, hogy soha ne következzenek be! - S erre íme...

- Nem lehet, hogy mégis? Hogy talán valaki így akarja tudatni velünk az akaratát? Hogy esetleg... valamilyen jelt akar adni? Nem lehetséges?

Az úrhajós elgondolkodott. Talán a C-2-ről? Nem valószínű. Mit akarhatnának ezzel, ahelyett hogy érte jönnének? Nem. Nem lehet más, mint véletlen... Pusztán véletlen...

- Véletlen - mondta hangosan is.

- Magam is így gondolom - mondta az óriás. És most?

- Neked való feladat - mondta Raf. Az óriás lehajtotta a fejét.

- Persze... hiszen azért is fordult az ifjú hozzám. Mi az nekem... egy sárkány?

- Majd kiderül, hogy nem is sárkány az - mondta növekvő nyugtalansággal az úrhajós.

- Valami, amit ők maguk is legyőzhetnének. Vagyis ez a legény egyedül. Valami, amit csak sárkánynak hisznek... De miért kell egyáltalán elmenni azért az aranygyapjúért? - fakadt ki lelkiismeret-furdalástól gyötörve.

- Szedjétek össze a pásztorokat, készítsetek fegyvereket, mint Augeiasz országában!

Mondjátok a pásztoroknak, hogy nem a gyapjú kell ide, hanem nyíl meg lándzsa!

El kell üzni a királyt, és kész! Aztán éljeteztek úgy, mint azok ott Augeiasz istállója mellett... Ott a minta!

- Csakhogy ezek a pásztorok nem mennek - mondta az óriás.

- Azok sem akartak, és végül mégis mentek! Ezek is menni fognak! Menni fognak és kész!

Az óriás megcsóválta a fejét.

- Neked magyarázzam, Rafosz, aki a tanítómesterem vagy, hogy mekkora a különbség? Azok már megismerték saját erejüket, ezek még nem. Ezek még azt hiszik, hogy gyengék, és így valóban azok is. Hiányzik a győzelem öröme, amit még sohasem érezték... Csak akkor, ha megízlelték a győzelem ízét, csak akkor lesznek képesek fegyvert fogni. Te mondtad ezt nekem korábban, Rafosz!

Az úrhajós hallgatott.

- Pedig már kezd terjedni az istálló híre mindenfelé... Szerinte a tengerparton, meg még a szigeteken is mesélik, hogy a pásztorok kitisztították, azután meg leszámoltak a zsarnok Augeiasszal. S azóta maguk uralkodnak... Már terjed a hír, de ez még mindig kevés. Újabb hőstettek kellene és újabb példák. És nekünk segítenünk kell, Rafosz! Elmegyünk az aranygyapjúért, és megöljük a sárkányt, úgy, hogy az emberek magukat higgyék győztesnek! Ne engem és ne téged... Akkor talán Peliasz ellen fordulnak majd... És másutt más királyok ellen! De ehhez feltétlenül le kell győznünk a sárkányt, és el kell hoznunk az aranygyapjút!

Az úrhajós nagyot sóhajtott.

- Hol vannak a pásztorok?

- A tengerparton várnak... És már kész a hajó is. Argó a neve. Csak jó szelet, no meg téged várnak, hogy elindulhassunk Kolkhisz felé...

Az úrhajós felállt, és a félig töltött tömlőt dühösen belehajította a patakba, és mogorván nézte, amint a csobogó habok magukkal ragadják. Akkor aztán szorosabbra rántotta magán köpenyét, és az óriásra kacsintott.

- Te meg miért lopod itt a napot? Mutasd az utat, Héraklész!

A fiatalember már negyedik napja ült a hajó tatján, és megállás nélkül furulyázott. Valami szomorú, ismeretlen dallamot játszott, borongósat, mint a felhőfoszlányok mögül ki-kandikáló égbolt.

Az űrhajós a hajó korlátjának könyökölt, és szótlánul bámulta a vizet. Az újra meg újra visszatérő, bánatos dallam rosszkedvet ültetett a szívébe, és megmagyarázhatatlan mélabúval töltötte el. A hajó orrából hideg vízcseppek permeteztek fedetlen fejére, szoroson maga köré csavart köpenyére.

Az óriás hangtalanul bukkant fel mögötte, és ő is a korlátok dőlt. Érdeklődéssel nézte a felfelcsapó hullámokat, majd undorral a vízbe köpött.

- Vacak egy hely ez, Rafosz... Igazat beszélnek a tengerészek. Már aki Thrakiából visszatért.
- Honnan?

Héraklész Rafra nézett, és elmosolyodott:

- Látom, rajtad is fogott a varázslat... Az meg ott csak furulyázik. Ha ezt megússzuk, miénk az aranygyapjú!

Raf az óriás felé fordult, és gyanakodva vizsgálta szelíd arcát. Héraklész zavartan megdörzsölte az orrát, majd lapos pillantást vetett az űrhajósra.

- Te még nem hallottál a szigetről semmit? Raf megadóan megrázta a fejét.

- Semmit. Csak nem valami feladatról van megint szó? Az óriás megvonta a vállát.

- Ki tudja? Talán még rosszabb, mintha feladat lenne. - Előremutatott, a hajóorr mellé, ahol az ugrádozó hullámok taraja sűrű ködbe veszett. - Az ott Thrakia... Hallottál már átrakókról?

- Valamit, régen - motyogta bizonytalanul Raf.

- Az ott meg, amelyet eltakar előlünk Zeusz sűrű lehelete - az Lémnosz szigete!

Raf szótlánul bólintott.

Az óriás összeharapta a száját, és a világ minden kincséért sem nézett volna az űrhajósra.

- Ez a laszón tegnap este Thrakiáról mesélt. Persze ő is csak tengerészekről hallotta, a tengerésznép pedig tudod, hogy milyen! Ott is ördögöt lát, ahol nincs. Vagy legalábbis kevés van belőlük...

Zavartan elhallgatott, és az űrhajósra lesett.

- Folytasd csak - mondta Raf, nyugalmat erőltetve magóra -, folytasd!

- Lémnoszban ki kell kötnünk. Ha nem jutunk friss élelemhez, nos... akkor fuccs az aranygyapjúnak. Lémnosz meg...

- Lémnosz meg?

- Átkozott egy hely - nyögte ki az óriás.

- Minden hely átkozott - mondta az űrhajós.

- Nagy bölcsesség van a szavaidban, Rafosz - morogta udvariasan Héraklész. - Csakhogy Lémnosz... Hát igen... Nagyon veszélyes.

Az űrhajós egyre csak a szomorú dalt figyelte, és elkalandoztak a gondolatai. Héraklész közben egészen belemelegedett a beszédbe:

- És képzeld, Rafosz, még soha senki nem tért onnan vissza. Pedig a tengerészek sok mindent mesélnek. De olyannal még nem találkoztam, aki Lémnoszról beszélt volna... S ha mégis kérdezősködsz a matrózkocsmákban Lémnosz felől, egyszerre elhallgat mindenki, és örülj, ha ki nem dobnak! Azt mondják, hogy Lémnosz szörnyűbb, mint a két hegy, amelyik összeugrik.

- Mit csinál? - tért magához Raf.

- összeugrik... Van két hegy a tengerszoros bejáratánál. Az egyik az egyik, a másik a másik oldalon... Egymással szemben. Aztán mikor a hajó közéjük ér, egyszerre csak összeugranak, és összemorzsolják a szerencsétlent. De Lémnosz még ennél is rettenetesebb.

Mégis... Mi történhet Lémnoszon? - támadt fel a kíváncsiság az űrhajósban. Az óriás újra a tengerbe köpött.

- Azt csak Zeusz tudja, ha egyáltalán tudja. De az biztos, hogy onnan ember még nem jött vissza élve. Ha sikerül, mi leszünk az elsők...

Az űrhajós kedvetlenül összeráncolta a szemöldökét, és legszívesebben ő is a tengerbe köpött volna.

Az óriás gondterhelten szemlélte Raf elboruló arcát, aztán félénken vigasztalni kezdte:

- Mi visszatérünk. Mevlásd, visszatérünk... Majd vigyázunk magunkra.

Raf bólintott és érezte, hogy hátgerince borzongani kezd, ahogy rövid szünet után újra felhangzott a furulyaszó.

- Ki a fene ez azzal a furulyával? - kérdezte idegesen, és úgy megmarkolta a hajó karfáját, hogy belefehéredett a keze.

- Orpheusz - mondta az óriás.

- Nincs ennek más dolga, mint hogy furulyázzon? Az óriás vállat vont.

- Meghalt a kedvese. S valahol azt jósták neki, hogy csak a furulyával hozhatja vissza a túlvilágról. Ha hallom a dalát, nem tehetek róla, de beleborzongok... Te nem?

Raf eleresztette a karfát, és igyekezett kifújni az idegességet a tüdejéből. Egye meg a fene! És még mondják csak, hogy a zene nincs hatással az emberre!

- Pedig nem vagyok ijedős - mondta az óriás mogorván. - Te tudod, Raf, hogy nem félek a saját árnyékomtól. De amikor ez elkezd fújni... Úgy érzem, mintha az a halott leány itt lenne mellettem, és kinyújtaná a kezét. Mintha itt lebegne a ködben... Nem érzed? Mintha felénk nyújtaná a kezét...

Az úrhajós megdöbbsent. Jeges félelem kúszott fel a torkán, és nem mert megmozdulni. Az óriás csak beszélt, beszélt, hol a víz fölé hajolva, hol belemeresztve szemét a ködbe. Raf pedig már nem hallotta Héraklész hangját, térdei remegni kezdtek, s tüdejében megszorult a levegő.

Amikor a lágy, illatos, női karok átölelték a nyakát, ellenállhatatlan kényszerű érzett, hogy a vízbe vesse magát, és ússzon, ússzon, ki tudja, meddig.

Ismét megragadta a karfát, és hátrahajtotta a fejét. Szeme sarkából látta, hogy az óriásnak mozog a szája; beszéde azonban már nem jutott el a füléig.

A köd egyre sűrűbb lett, s az óriás alakja is mintha eltűnt volna a sűrű masszában.

Valahonnan felülről, az ismeretlen magasságból madárrikoltás csapódott a fedélzetre, az úrhajós azonban ezt sem hallotta.

A női karok egyre szorosabban ölelték, s a puha, kerek mellek nyomása is ott érződött a hátán.

Ismeretlen illatszerrel hintett hűvös arc súrolta az arcát, aztán egy meleg, remegő ajak siklott végig a tarkóján. Az úrhajós érezte, hogy már nem is lélegzik; mintha pórusain keresztül áradt volna a levegő a testébe. A szétcsapódó ködfátyolon át ismét előbukkant Héraklész arca s ajkai, amint hangtalanul mozogtak. A karok még szorosabban ölelték, és a mellek préselését is egyre erősebben érezte a hátán.

- Rafosz... Rafosz - suttogta egy hang a fülébe, s az ajkak ismét végigcsúsztak a tarkóján.

Az úrhajós, ha tudott volna csodálkozni, most csodálkozva ismerhette volna fel saját, rekedt hangját, amint válaszul a hívásra:

- Ki vagy... istennő?

- Eurüdiké - suttogta a hang. - Halott vagyok, de újra élek. Benned élek, Rafosz... Veled akarok élni, Rafosz!

- Miért jöttél? - kérdezte az úrhajós suttogva.

- A furulya... Ő hívott a furulyával... S ha hívnak, jönni kell. Jönni kell... Jönni kell! - s egyre távolabbról hangzott a hangja, mintha felszállt volna az égre, s onnan suttogott volna a sirályok magasságából.

- Ne menj el, istennő - hallotta Raf újra saját, kétségbeesett suttogását. - Ne menj el! Maradj velem!

Sokáig csak a sirályok vijjogása hallatszott, s már a kezek szorítása is a ködbe foszlott, amikor ismét meghallotta a hangot, messziről, mintha távolodna.

- Lémoszon megtalálsz! Lémoszon várok rád! A szigeten minden vágyad teljesül... Jönnöd kell, Rafosz! Lémoszon... - aztán a hajó oldalához csapódó hullámok zajában elhalt a hangja.

Raf arra eszmélt, hogy az óriás gyengéden átkarolja a vállát.

- Rosszul vagy, Rafosz?

Az úrhajós érezte, hogy hideg veríték önti el a homlokát, s lábai megremegnek, hogy szinte alig tudta tartani magát.

- A tenger istene így bünteti azt, aki a szárazföldről az ő birodalmába merészkedik. Én már jól kihánytam magam. Dugd le az ujjad a torkodon, Rafosz!

Az úrhajós ellökte magától az óriást, és a hajó tatja felé lépett. Előbb megtántorodott, aztán egy-két lépés után újra erőre kapott. Az óriással a nyomában addig botorkált a nappali szürkületben, amíg fel nem fedezte a takaróba csavart alakot, aki egy bálának döntve a hátát, szomorúan fújta barnára piszkolódott, valaha fehér hangszerét.

A furulyás, amint meglátta a feléje közeledőket, kivette hangszerét a szájából, s a szomorú dallam egyszerre csak szertefoszlott a levegőben. Valahol, a hajó felett ismét rikoltozni

kezdték a sirályok, s a ködfosztlányok felett mintha néha ki-kibukkant volna a nap.

Raf a pokrócba csavart alak fölé hajolt.

- Te furulyázol?

- Én, uram - mondta a férfi, és igyekezett feltápáskodni, Raf azonban visszanyomta.

- Maradj csak... Hogy hívnak?

A pokrócos kirázta furulyájából a nyálat.

- Orpheusznak. Dalnok vagyok. Valaha jó zenészek tartottak. Sokat muzsikáltam lakodalmakban és szertartásokon... Persze, ma már ez a múlté - s keserűen felnevetett.

Raf Héraklész felé bökött.

- Azt mondja, hogy bánatod van... Valami lány miatt. A furulyás szomorúan bólintott.

- Már öt éve, Rafosz. Öt éve, hogy nem tudok megnyugodni. Ez volt a kedvenc dala, amit az előbb fújtam. Szép, csak szomorú, mintha előre tudta volna a sorsát.

Az úrhajós érezte, hogy egyre inkább magához tér, és mégis, szinte félve tette fel a kérdést:

- Mi volt a neve a kedvesednek?

A furulyás szomorúan a még mindig áthatolhatatlan ködbe nézett.

- Eurüdiké, uram. Eurüdiké... Mindig ezt játszottam neki, ha a domboldalban leheveredtünk...

Hátulról átkarolta a nyakam, s az ajkát végighúzta a tarkómon. Soha nem csókolt meg ilyenkor, csak végighúzta az ajkát. És mindenfélét sutogott. Ez volt a szerelem, semmi más, csak ez. De hogyan is érthetnéd te ezt, uram?

Az úrhajós nagyot nyelt.

- Azt mondd, meghalt? Orpheusz bólintott.

- Meghalt, uram. A kénbarlangban, amely az alvilágba vezet. Tudod, volt arrafelé egy barlang, amely egyenesen Héphaisztoszhoz, az alvilág kovácsához vezetett. Onnan jöttek fel a bűzös gőzök, amelyek kovácsoláskor szabadulnak fel. Aki a barlangba lépett, nyomban meghalt. Tudod, volt neki egy gödölyéje, amit nagyon szeretett. Piros szalag volt a nyakán...

Egyszer ez a gödölye betévedt a barlangba. S mielőtt még megfoghattam volna a kezét, kitépte magát az öléseimből, és egyetlen kis sikoltással utánávetette magát. Soha többé nem láttam őt: En is utána akartam rohanni, de a pásztorok, akik a közelben voltak, nem engedtek.

Pedig talán jobb lett volna, ha akkor nem tartanak vissza!

Az úrhajósban vadul kergették egymást a gondolatok. Hipnózis... vagy ezen a bolygón a halottak valóban visszatérnek?

Felemelte a fejét és csodálkozva bámulta a ködfüggöny mögül kibukkanó napot. Aztán egyszerre csak hipp-hopp, s a köd nem volt sehol: elmaradt mögöttük a végtelen hullámok hátán. Az Argó pedig sebesen hasította a tajtékot, és talán csak akkor lassult meg egy kissé a futása, amikor a fedélzeten ismét felhangzott Orpheusz furulyája.

Az úrhajós a korlátnak támaszkodott, amikor a hajósok felsorakoztak mögötte. A legényeket Kasztór, Polüdeukész testvére vezette, akiről az a hír járta, hogy akárcsak Héraklész, Zeusz édesgyermeké. S bár Kasztór nem tartozott a hajósok közé, most mégis olyan igyekezettel képviselte az érdekeiket, hogy az úrhajós baljós gondolatai ellenére is elmosolyodott.

Amikor Raf hátrapillantott, azt is látta, hogy az óriás még mindig ott áll mögötte, mellette pedig Laszón alakja sötétlik. Orpheusz is abbahagyta a furulyázást, és csendesen figyelte az eseményeket.

- Kedves Héraklész - kezdte Kasztór, és a hajósokra mutatott. - Az emberek szóltak, hogy beszéljek veletek. Egyszerű emberek, és nehezen nyílik szóra a szájuk.

- De a tiéd annál könnyebben, ugye, Kasztór? - lépett előre Laszón.

- Én csak azt mondom, amit ezek - védekezett Zeusz magzatja. - Egy szó, mint száz, azt mondják, hogy ne kössünk ki Lémnoszon. Onnan még soha senki nem tért vissza. Lémnosz maga a halál. Ezt mondják az emberek, uram!

A hajósok helyeslően morogtak és bólogattak.

Héraklész kérdő tekintettel Laszónra pislantott.

- Nos?

A fiatalember nyugodt arccal, a hajósokhoz fordult.

- Féltek?

A hajósok lehajtották a fejüket, és szemüket a fedélzetre sűtötték.

- Ha nem kötünk ki, meghaltok. Friss vízre és friss húsrá van szükségünk. Ha nem kapunk gyümölcsöt, hamarosan kihullik a fogatok. Ki kell kötnünk Lémnoszon!

- Jobb fog nélkül itt a földön,, mint ragyogó fogakkal Kharón ladikjában - mondta valaki határozottan a hajósok közül.

A tárgyalás megfeneklett. Héraklész Laszónra nézett, Laszón Raфра, Raf pedig nem tudott tanácsot adni. Mintha vonzotta volna valami az ismeretlen szigetre, de ugyanakkor ösztönei veszélyt jeleztek.

- Kérdezzétek meg a jóst - mondta egy hang valahonnan a hajósok mögül, s Raf tekintete egy keskeny szakállú, ravasz nézésű emberre esett, aki úgy állt a korlátnak dőlve, mintha nem is lenne köze az egészhez.

- Ez kicsoda? - súgta Raf Héraklésznek.

- Laszón barátja... Valami Odüsszeusz. Ithakából morogta az óriás.

A tengerészek Raфра néztek és vártak, hogy mondjon valamit. S az úrhajós már-már meg is szólalt, amikor a keskeny szakállú újra csak megismételte, amit az előbb mondott:

- Kérdezzétek meg a jóst, Rafoszt! En magam csak akkor mernék a szigetre lépni, ha az istenek kedvező jelet mutatnának. Bolond az, aki csak úgy ukmukfukk kiköt, anélkül hogy tudná, hogyan vélekednek róla az istenek. Bár a kocsmában, Ithakában, az az ember azt mesélte, hogy Lémnosz a világ csodája. Meg is ölték érte a többiek. Én magám láttam. - Ezzel elhallgatott, és gondolataiba merülve a vízbe bámult.

A hajósok között halk morgás támadt, és egy óriás természetű ember, aki majd akkora volt, mint Héraklész, döngő léptekkel Odüsszeusz mellé lépett.

- Kérlek, uram... Hogy volt abban a kocsmában? Odüsszeusz nem kérette magát.

- Nem is tudom, elmesélhetem-e? Még valamelyik isten is benne talál lenni a dologban, és akkor pórul járok! Na de mindegy, a kedvetekért elmondom. Hát úgy történt, hogy az az ember nagyon berúgott. És elmesélte, hogy háromszor is megjárta Lémnoszt.

- És mit talált a szigeten? - türelmetlenkedett a hajós.

- Aranyat - mondta Odüsszeusz lakonikusan. - Annyi aranyat, hogy élete végéig gazdagon élhetett volna belőle, ha nem csúszik le a torkán. Háromszor fordultak a hajóval. Aztán megesküdték, hogy nem mondják el senkinek, sőt azt terjesztik mindenfelé, hogy Lémnoszról nincs visszatérés. Úgy ám. Egyébként én sem javaslom, hogy kikössünk a szigeten. Én Ithaka királya vagyok, és nincs szükségem a lémnosziak aranyára... és a fogaimra sem. Ha engem kérdeztek, csak annyit mondok, hogy gyerünk tovább! - S karjait kitérte a hajósok felé. - Veletek tartok, barátaim, tűzön-vízen át!

Az óriás természetű hajós társaira pillantott, majd felemelte a mutatóját.

- Állj csak meg, uram! Te király vagy, mi pedig csak egyszerű hajósok. Sejtettem én, hogy valami csalafintaság van a dologban. Amondó vagyok, hogy kössünk csak ki mégis szépen a szigeten. Ahogy Laszón úr és Héraklész akarják... S te, Raფozs, mit szólnsz mindehhez?

Raf alig tudta elrejtetni mosolygását.

- Indulásunk előtt ökröt áldoztunk Zeusznak. És az égi atya, kedvezően fogadta áldozatunkat.

Akkor meg mit tétovázunk? - rikkantotta a hajós, és a többiekre nézett. - Kormányozzuk közelebb a hajót, hogy leengedhessük a csónakokat? Odüsszeusz ekkor újra megszólalt:

- Nem javaslom, legények... Nemes célok érdekében indultunk útnak, ne váltsuk fel aprópénzre magasztos terveinket. Azt mondom, hogy...

Az óriás természetű tengerész Odüsszeuszhoz lépett, és nyájas mosolyra húzta a száját.

- Nagyon tisztelünk mi téged, ithaka királya, nagy utazó. Sokszor hallgattuk történeteidet, melyek vidámmá tették a hosszú, ködös estéket. De most azt mondom néked, nagy utazó és még nagyobb király, hogy fogd be a szád, ha jót akarsz! Nekünk arany kell, és akár tetszik, akár nem, kikötünk Lémnoszon.

A szakállas nem válaszolt, csak sértődötten beburkolódzott a köpenyébe.

Újra meglendültek a lapátok, s a hajó a lémnoszi partok felé közeledett. Raf odaballagott Odüsszeuszhoz, és halkkal megszólította:

- Tényleg félsz, Ithaka királya? A szakállas ránevetett.

- Én nem ismerem azt a szót, hogy félelem.

- Hát akkor?

- Itt álltam a korlátnál, amikor Orpheusz furulyázott, és megláttalak téged...

Raf összerezzen.

- Láttál valamit?

- Csak éreztem.

- Te is?

- Én is.

- És a többiek?

A szakállas megrázta a fejét.

- Aligha. Észrevettem volna rajtuk.

- Neked is megmondta a nevét? A szakállas bólintott.

- Igen, Eurüdiké... S ez annyit jelent, hogy nekünk kettőnknek feltétlenül ki kell szállnunk.

Hívnak bennünket!

- És az arany?

- Ha már a szigeten vagyunk, meglátjuk. Különben magam találtam ki ezt a mesét...

- Sejtettem - morogta Raf. - Sohasem voltál te kocsmában, és nem is beszélte tengerészekkel.

A szakállas szomorúan elmosolyodott, és Raf vállára tette a kezét.

- De bizony beszéltem. Ez nem hazugság. Beszéltem én... S még Lémnoszról is esett szó közöttünk.

- És mit mondanak? - kérdezte izgatottan Raf. - Ha nincs arany, mi van Lémnoszon?

- Ezt nem tudja senki - mondta a szakállas, és az egyre közelebb úszó partokat nézte. - Mert a

tengerészek azt állítják, hogy még soha senki nem tért vissza Lémnoszról. Soha, senki!

A sziget fehér sziklái harsogva törtek meg a hullámok, s a szirtek közé rakott

sirályfészekből ezerszámra röppentek fel a madarak, hogy üldözőbe vegyék a hullámok

taraján úszó hulladékdarabokat.

A tengerészek szó nélkül bámulták a sziklákat s a fenyegető szirtek között megbúvó csendes kis öblöt, amelyet éppen kikötésre rendeltek az istenek.

- A nagy csónakkal megyünk - adta ki Laszón a parancsot, s árgus szemmel ellenőrizte, ahogy a tengerészek a csónakot leeresztették. Aztán az előre megbeszélte sorrend szerint beszálltak, s az evezősök meghúzták a lapátokat. Sirályok harsány csapata röpdösött a fejük körül, amikor

néhány száz evezőcsapás után kikötöttek a parton.

Közvetlenül a parti sziklák mögött, álig néhány ölnyire a sirályfészekből buja erdő kezdődött; pálmák karcsú törzse emelkedett az égre, s a törzs köré fonódott liánok szinte áthatolhatatlanná

tették a fák alját. Valahonnan messziről dallamos füttyező hasított a csendbe,

amely egyaránt lehetett ismeretlen madár kiáltása vagy figyelmeztető jelzés is.

Az úrhajós megmarkolta rövid kardját, és igyekezett az óriás mellé húzódni. Ha támadásra

kerülne sor, nem sokra megy a tudásával... A nap eközben magasra emelkedett az égen, s

forró sugarai nyilazni kezdték a kutatókat. A bőrpáncélba és sisakba öltözött katonákat

előntötte az izzadság, s óvatosságukat feledeve lehányták magukról a feleslegesnek ítélt

harcieszközöket. Raf maga is megszabadult páncéljától, pedig mintha egy belső hang azt

súgta volna, hogy jó lenne magán tartania.

Még mindig a páncéljukkal bíbelődtek, amikor párdücbőrbe öltözött asszonyok bukkantak ki a fák közül.

A hajósok megmerevedtek, és abbahagyták a vetkőzést. Mintha csodát láttak volna, úgy

bámulták a mosolyogva feléjük lépkedő nőket.

Raf nagyot nyelt, amikor az asszonyok odaértek, és kíváncsian végigvizsgálták az

izzadságban fürdő harcosokat. Rövid tétovázás után Raf előtt állapodtak meg, és mélyen

meghajoltak:

- Üdvözlünk benneteket, vitézek, Hüpszipülé királynőnk nevében... Ki a vezető közületek?

Raf nagyokat lélegzett, és Laszónra mutatott.

A katonák és hajósok még mindig tátott szájjal figyelték a gyönyörű asszonyokat, akiket csak

egy tarka, leopárdbőrrel készített ágyékkötény takart, míg felül hosszú, fekete hajuk vont

fátylat dús kebleik elé.

- Ritkán járnak erre hajósok. Nagy a mi örömünk, ha erre téved egy-egy bárka. Férfiak nélkül,

egyedül élünk... Ezért aztán örülünk a hajósok vidám társaságának. Kérünk benneteket,

Hüpszipülé nevében, legyetek a vendégeink. Úrnőnk nagy lakomát rendez ma este a

tiszteletetekre. Vessetek horgonyt, és jertek palotánkba azon az ösvényen, amely ott vezet, az

erdő szélén...

Laszón csak nyögve tudott válaszolni: - Majd visszaküldök valakit a hajóra a többiekért...

Most meleg fürdőre lenne szükségünk. Talán...

- Úrnőnk már kikészítette a tiszta lepedőket a meleg források mellé. Gyertek utánunk,

idegenek! - ezzel megfordultak, s lassú, ringó léptekkel elindultak az ösvényen az erdő belseje felé.

Laszón letörölte a homlokáról csepegő verítéket, és Odüsszeuszra kacsintott.

- Ha én ezt elmesélem otthon valakinek... Odüsszeusz azonban nem kacsintott vissza, és pajzán fény sem gyúlt a szemében.

- Csak legyen alkalmad, hogy elmeséld - mondta mogorván, és szája sarkába harapta a bajusza végét. Raf gondolatban igazat adott neki, mert ismét úgy érezte, hogy az ismeretlentől való félelem felkúszik a torkán.

Az úrhajós soha nem látott álmvilágba csöppent. Azon már meg sem igen lepődött, hogy az erdő közepén csodálatos palota emelkedik, s a palota környékén csak úgy nyüzsögnek a félmeztelen lányok. Férfi egy sem volt közöttük.

Hüpszipülé, a királynőjük vitte éppen a beszédet, miután a hajón maradt vitézek is megérkeztek, s a meleg forrásokban lemosták magukról az izzadságot. A nap lebukott az erdő fáinak mögé, s a hold ezüstös fénye mesebeli színnel árasztotta el az amazonok birodalmát.

- Valaha voltak férjeink - mondta a királynő, aki Laszón mellett ült, s mintha csak véletlenül tenné, néha-néha a fiatalember ölébe ejtette a kezét. - Aztán elmentek... Elcsalták őket a trák asszonyok. Azt mondják, hogy a trák asszonyoknál nincsenek szebbek... Ti nem találkoztatok velük?

A következő pillanatban nagy vita kezdődött a trák asszonyok szépségéről. Raf végighordozta tekintetét a trónteremen, és szinte azonnal, megállapította, hogy az elmúlt percek során furcsa átrendeződés ment végbe a vendéglátók és a vendégek soraiban. Az egymás mellett ülő hajósok közé lémnoszi asszonyok fészkelődtek, némelyikük pedig egyenesen valamelyik férfi ölébe telepedett. A szüntelenül emelgetett boroskupák egyre fűtötték a hangulatot, s Rafnak eszébe jutott az a bizonyos este, amikor odafenn vagy odalenn, elcserélték az irányítószalagot..

Meg sem lepődött túlságosan, amikor valaki hátulról lágyan átkarolta a vállát.

- Aitea vagyok - suttogta egy szelíd hang a fülébe. - Igyál, szerelmem!

Raf engedelmesen kezébe vette a kupáját, és végigpillantott a lányon. Fekete haja fátyolként borult az arcára, bőre illatos olajtól csillogott.

Raf átölelte, és úgy tett, mintha nem érdekelné más, csak a kupában csillogó édes vörös bor.

A lány megvárta, amíg, fenéig issza a kupát, aztán gyengéden kivette a kezéből.

- Csak hadd mulatozzanak - mondta, és a többiekre mosolygott. - Az istenek is örömet lelik, ha a halandók Dionüszosznak áldoznak. Hogy hívnak, ifjú?

- Rafosznak.

A lány szemmel láthatóan megdöbbsent.

- Te vagy Rafosz?

Az úrhajós figyelmét nem kerülte el a lány ijedelme; alsó ajka megremegett, s a szeme egy másodpercre elborult, mintha valami megmagyarázhatatlan aggodalom töltötte volna el.

Aztán úgy látszik, legyőzte félelmét, vagy azt a titokzatos valamit, amely hangulatváltozásra készítette, mert újra gondtalan és izgató mosolyra kerekítette a szemét.

- Velem jössz?

Az úrhajós bólintott, és megfogta a lány feléje nyújtott kezét.

Hosszú, fáklyáktól halványan megvilágított folyosókon suhantak végig, mígnem egy gyékényből szőtt ajtó előtt a lány megtorpant.

- Itt lakom, Rafosz... Kérd Érósz, hogy szenteljen meg, mielőtt átléped a küszöbömet.

Az úrhajós zavart volt és ideges. Megbánta, hogy olyan Könnyen engedett a lány kívánságának. Tudta, bármilyen messze is legyen attól az átkozott csillagtól, még mindig tartania kell magát hazája szigorú törvényeihez, amely tiltja a C-2 lakóinak a más élőlényekkel való keveredést.

Persze, az is igaz, hogy egyszer már megszegte ezt a törvényt, Khloéval... Szerencséjére, abból nem lett semmi baj. Ki tudja azonban garantálni, hogy ezt is megússza következmény nélkül? Ugyanakkor szemére lehet-e hányni egy egészséges, első osztályú úrpilótának, aki egyenesen a mennyország kellős közepébe keveredett, ha nem tud ellenállni a csábításnak? Csendesesen mormogott magában, amit a lány imádságnak is vehetett. Amikor aztán nedves homlokkal és tanácstalanabban, mint valaha befejezte a töprengést, a lány kinyitotta az ajtót, s beengedte a mécsesekkel megvilágított szobába.

Az úrhajósnak azonnal szemébe tűnt a szoba egésze felett uralkodó óriási kerevet, a habfehér lepedők, az illatos, langyos vízzel teli tálak, kenőcsöstégelyek, és ki tudja még, micsodák. A lány megfogta a kezét, és az ágyhoz húzta, karjait a nyaka köré fonta, és csókolni kezdte mohón, hangtalanul.

Raf vigyázott, hogy elutasítása nehogy durvaságnak tűnjék. Gyengéden eltolta magától Aiteát, és szelíden megszólalt:

- Bort...

A lány hátrahökken, aztán büntudattal elmosolyodott.

- Persze, persze... Bocsáss meg!

Néhány gyors mozdulattal két kupát varázsolt elő a megszámlálhatatlan tégely és kancsó közül, és egy csőrös kannából bort töltött beléjük. Aztán felemelte kupáját, és az úrhajósra köszöntötte.

- Adjanak neked erőt az istenek, Rafosz.

Az úrhajós fanyarul elmosolyodott a kétértelmű köszöntésen, majd amikor a lány letette serlegét, s ismét ölelésre nyújtotta a kezét, óvatosan hátradőlt, és mintha csak véletlenül tenné, felhúzta a térdét. A lány karjai lehullottak a váratlan akadálytól, és némi aggodalommal pislantott az úrhajósra. Raf a kancsóért nyúlt, és újra teletöltötte a kupáját. Aztán a levegőbe emelte, mintha csak a nemesfémbe vert gyöngyökben gyönyörködne.

-Aitea... szép neved van. Honnan ismeresz te engem, Aitea?

A lány meghökken.

- Honnan ismernél? Hiszen nem ismerlek! Az úrhajós megcsóválta a fejét.

- Miért hazudsz, Aitea?

A lány tiltakozni próbált, de aztán lehajtotta a fejét.. Szeme idegesen rebtent jobbra-balra, mintha azon töprengene, mit mondhat el az úrhajósnak.

- Te Hüpszipülé lánya vagy? - kérdezte Raf. A lány újra megijedt.

- Honnan tudod?

- Nagy tudás nem kell hozzá - morogta az úrhajós. - Hiszen úgy hasonlítotok egymásra, mint két tojás... Mint anya és lánya. Mit is mondatok, hány éve már, hogy a lémoszi férfiak elhagytak benneteket? Huszonöt? Hány éves is vagy te, Aitea?

- Én... - s a tétovázástól elakadt a hangja.

- Mondjuk tizenhét - s az úrhajós felemelte az ujját -, ez annyit jelent, hogy azért időnként csak ellátogatnak ide férfiak... De furcsa módon egy sem tér vissza közülük Hellászba. Hol van az apád, Aitea?

A lány összezárta az ajkait, és makacsul hallgatott.

Raf leeresztette a térdét, és közelebb csúszott hozzá. Felemelte az állat, és kényszerítette Aiteát, hogy a szemébe nézzen.

- Ne félj tőlem, Aitea...

A lány előbb elképedt, aztán vidáman felkacagott.

- Én? Félni? Tőled? - s ismét felkacagott, mint a galambok Augeiasz istállójának az eresze alatt. - Inkább... - s hirtelen a szája elé kapta a kezét.

Raf mindent értett. "Inkább... neked kéne félned tőlem" - fejezte be magában a lány mondatát, s valóban úgy érezte, hogy nem áll messze a félelemtől.

Ismét kortyolt a kupájából, és kezébe vette a lány kezét.

- Válaszolj egy kérdésemre, Aitea?

A lány ajkához emelte serlegét, és a serleg karimája felett bátorítóan Rafrá nézett. Az úrhajósban felötlött ugyan, hátha mosolyát akarja elrejtteni, de tudta, hogy nincs sok ideje. - Van egy Eurüdiké nevű lány köztetek?

Ekkor váratlan dolog történt. A lány hangosan felnevetett, és hátradobta magát az ágyon.

Kebléről lecsúszott a selyemlepel, s az úrhajós homlokát ismét kiverte a veríték.

Aitea lassan megnyugodott, felemelkedett, de a selyemleplet mintha elfelejtette volna visszajigazítani.

- Ez hát a kérdésed? - s Rafnak feltűnt, mennyire megkönnyebbülten cseng a szava.

- Ez - hazudta.

- A furulyás az oka - mondta kuncogva a lány.

- Orpheusz?

- Hát, ha úgy hívják...

- Attól tartok, nem egészen értem. A lány lebiggyesztette az ajkát.
- Pedig nincs benne semmi érthetetlen. Ismered a kentaurok varázslatát?
Az úrhajós megrázta a fejét.
- Csak erősen rá kell gondolni valamire... s az a valami szinte életre kel. Úgy érzed, hogy ott van melletted, és még-sincs ott... Én és anyám tudunk olvasni a furulya szavából.
Idehallatszott a furulyaszó, és mi kiolvastuk belőle annak a... hogy is hívják?
- Orpheusz.
- Orpheusz bánatát. Eurüdiké után vágyódott. És a te neved is benne volt a furulyaszóban.
Rafosz, Rafosz, Rafosz... Ott szállt a vágy a levegőben, s szinte láttam, amint az az ismeretlen nő ott enyeleg Orpheusszal valami barlang előtti mezőn, és a háta mögé kerülve, ajkát a tarkójára szorítja. S a nevét is hallottam, amint a furulyás szólongatta: Eurüdiké, Eurüdiké!
- De nekem mi közöm mindehhez? S mi köze van Odüsszeuszhoz?
- Hogyhogy?
- Orpheusz nem látta Eurüdikét, és nem is érzett semmit. Csak én és Odüsszeusz...
A lány elmosolyodott.
- Nekünk mindegy. Nekünk az a fontos, hogy a hajók kikössenek. És a hajók mindig kikötnek.
- De miért éppen én és miért Odüsszeusz?
- Mert a ti szívetekben talán erősebb a vágy. Vágytok valami után, ami elérhetetlen, megfoghatatlan... S akiben erős a vágy, arra jobban hatnak a csodák.
- Több, mint egyszerű gondolatátvitel - morogta az úrhajós.
- Mit mondasz?
- Semmit.
A lány akkor köréje fonta a karjait, és ajkára szorította az ajkát. S az első osztályú úrhajós érezte, hogy szigorú törvények ide, szigorú törvények oda, ebből az ölelésből nincs menekülés.
Később arra ébredt, hogy a lány szinte durván az ágy széle felé taszigálja.
Menj, ott a másik ágy... Raf nem egészen értette a dolgot.
- Másik ágy? - kérdezte kábán.
Ott. A sarokban... Eredj már, no! - s a lány hangjában ingerültség bujkált...
A sarokban hívogató, keskeny, fehér heverő terpeszkedett, amelyet az úrhajós korábban észre sem vett. Bár esze ágában sem volt a lány szobájában tölteni az éjszakát, arra gondolt, hogy rövid időre kifújja magát.
- De hát... miért? - kérdezte kíváncsian, és még meg is játszotta a választ váró, kielégületlen szerelmest.
- Mert ez a törvény - mondta a lány hidegen és elutasítóan, aztán a fal felé fordult. - Majd holnap... és azután - s ezzel egyenletesen szuszogni kezdett.
Raf engedelmesen lemászott a kettős ágyról, és sóhajtva dobta magát a keskeny heverőre. Aztán olyan ugrással vetette le magát róla, mintha kígyó mart volna bele a lepedő alól. A torkába helyezett tolmácskészülékbe épített aprócska sugárzásjelző készülék ugyanis rázkódni kezdett, és dühödten felberregett. Azt mutatta, hogy Raf közelében óriási erejűre növekedett a radioaktivitás.
Az úrhajós legszívesebben hanyatt-homlok futásnak eredt volna, kíváncsisága azonban legyőzte félelmét. S bár a kattogás és berregés irtózáttal töltötte el, visszalépett ágyához és felhajtotta a takarót. Aztán a matracot is felemelte, és nem is nagyon csodálkozott, amikor az ágydeszkákon megpillantotta a barnás kődarabokat. Rövid ideig mozdulatlanul állt, majd visszahelyezte a matracot, és amilyen óvatosan csak udott, kilopódzott a szobából.
A folyosók falán még mindig égtek a fáklyák, de így is hosszú időbe telt, amíg kijáratot talált. Néhány lépést tett csak, s a palota előtti kertben találta magát. Az épület frontján elhelyezkedő nagyteremből pissenés sem hallatszott, ami azt mutatta, hogy az Argó utasai és a lémnoszi asszonyok alighanem már nyugovóra tértek.
Raf lekuporodott egy bokor árnyékába, és lázasan törni kezdte a fejét. Hogy az ördögbe találja meg társait a palota labirintusában?
Egyszerre csak halk szisszenést hallott, mintha éjszakai avarok füttyültek volna el a füle mellett. A következő pillanatban fehér folt lebbent az éjszakában, s amikor felemelkedett a bokor árnyékából, Odüsszeusz állt előtte.

- Vártalak, Rafosz - mondta a szakállas. - Éreztem, hogy jönnöd kell...
- Elegem van a megérezésekből - dörmögte az úrhajós, azon komoran a szakállasra pillantott. - Azt hittem, hogy te is egy lémnoszi asszony ágyában heverészel.
- Rám nem volt szükségük - kuncogta a szakállas. - Nem tudtak mit kezdeni velem. Azt mondtam, hogy csak a fiúkat kedvelem, így aztán békén hagytak.
Raf a veszély ellenére is elmosolyodott.
A szakállas hangja megkeményedett.
- Jó megfigyelő vagyok, Rafosz. Bejártam a fél világot, ismerem az embereket, és sok csodát megéltem már. Amikor ma a hajón átölelt Eurüdiké, tudtam, hogy a lémnosziak hívnak... A kentaurók varázslatával. Nem tehetek róla, de meg kellett néznom Lémnoszt, mindenáron!
- Még az életed árán is? A szakállas bólintott.
- Ha megfejtetlen rejtély akad az utamba, sohasem mérlegelek. Mindent tudni akarok. S úgy érzem, meg is fejtetem a Lémnosz-sziget titkát.
- Csakugyan? És mi a titok?
A szakállas gyorsabbra fogta mondandóját.
- Emlékszel, hogy Lémnoszról még soha nem tért vissza senki. Te nem figyelted, amikor kikötöttünk, a partot. Telistele van hajókról származó deszkadarabokkal. Még papirusz hajó roncsát is láttam a sziklákon. Aztán figyelted-e, hogy mennyi fiatal lány van közöttük? Nem volt még egynek sem férje...
- Hát akkor?
- Magukban élnek, férfiak nélkül. Aztán a partra csalják a hajókat, és nászt ülnek a hajósokkal...
- És megölik őket.
- Úgy van. Az ezután született gyermekek közül pedig csak a lányokat hagyják életben, a fiúcscecsemőket elpusztítják. Kegyetlen országba kerültünk, Rafosz!
Ebben a pillanatban, a palotában énekszó csapott fel; enyhén mámoros férfiak és nők kórusa. Az úrhajós fellélegzett. Talán még nem késő!
- Bennünket is meg akarnak ölni - mondta a szakállas. - Csak azt nem tudom, hogyan. Hiszen ők is lerészegedtek. Fegyvert sem látni sehol. Talán megmérgeznek bennünket... Bár ők is isznak a mi kupáinkba öntött borból!
Raf megragadta a szakállas karját.
- Idefigyelj, Odüsszeusz! Nincs sok időnk a beszédre.
Azonnal el kell hagynunk a szigetet. Mielőtt még befeküdnének az ágyaikba! A szakállas fürkésző pillantást vetett Rafka.
- Megtaláltad a titok nyitját? Az úrhajós bólintott.
A szakállas habozott, és a palota felől hallatszó éneket figyelte.
- Gondolod, hogy megbírnak velük? Raf kétértelműen megcsóválta a fejét.
- Aligha. Hetek óta hajóznak, és most asszonyzagot éreznek. Inkább megölnék bennünket, semhogy ne bújjanak velük ágyba... Ha pedig ez megtörténik, mindannyiunknak vége!
- Prokrasztész ágya?
- Valami olyasmi... Segítesz, Odüsszeusz? A szakállas bólintott.
- Eredj a hajóra, Rafosz. Tudod, hogy mit kell tenned? Én felcsalom őket a fedélzetre... Majd odasúgom nekik, hogy a királynő számoszi bort kíván inni, mégpedig tüstént. Hiszen tele van vele a hajófenék... S azzal hál majd jutalomból, aki legelőször elhozza neki az egyik kis hordócskát, amely ott lapul a hajófenéken. Megsúgom nekik azt is, hogy a győztest a királynő férjéül választja. Mejlásd, egymást tapossák majd, hogy: a hajóhoz érhessenek. Amikor aztán valamennyien a hajófenékbe rontottak, zárd rájuk az ajtó, Rafosz. Vágd el a köteleket, és hagyd, hogy a tengerár messzire sodorja a hajót Lémnosz partjaitól. Reggel, ha már elszállt a mámoruk, kieresztjük őket... Igyekezz, Rafosz!
Az úrhajós megszorította Odüsszeusz karját, és futásnak eredt. Lélekszakadva rohant a parti csónakokig, s a hold már a fák tetejét sűrölte, amikor a fedélzetre lépett. Ott aztán mindent pontosan úgy tett, ahogy a szakállas kívánta.
A part egyre jobban távolodott, s a hold mogorva arccal pislogott a látóhatár szélén. A hajófenékben hol elhalkult, hol felerősödött a dübörgés. Héraklész fenyegető kiáltásai egyre csendesedtek, s egyszerre csak fedélzetet rengető horkolás csapott fel a talpuk alól. Hamarosan az egész legénység mély álomba merült.

A furulyás, aki végig a hajón maradt, a taton ült, és bánatosan fújta hangszerét. A szomorú dallam körbejárta a hajót, majd eltűnt a sziget felé futó, fodrozódó hullámok hátán.

Raf a korlátra támaszkodott, és várta a búcsút. S ahogy a szomorú dallam újra meg újra ott keringett a hajó körül, érezte, hogy a lány, meleg karok ismét átölelik.

- Felébredtél, Aitea? - kérdezte mosolyogva.

- Becsaptál, Rafosz - suttopta a szél. - Becsaptál... Te nem vagy földi ember. Isten vagy, Rafosz? Földi ember nem fejthette volna meg a titkunkat.

Az úrhajós hátrahajtotta a fejét.

- Becsaptalak? Hiszen meg akartál ölni!

- Te nagy utazó vagy, Rafosz... Miért nem akarsz hát leszállni az alvilágba is?

- El kell mennünk az aranygyapjúért! S el is megyünk!

- Férfibeszed, ostobaság - suttopta a szél. - Nem jobb lett volna a karjaim között?

Az úrhajós megrázta a fejét, és felemelte a karját.

- Isten veled, Aitea... Mindörökre!

- Zeus legyen veled, Rafosz. És ne gondold, rám haraggal... - Aztán a szél hangtalanul elült a fészkebe, és Orpheusz is eltette a furulyáját.

Amikor az Argó reggel befutott a kikötőbe, s Rafosz kinyitotta a hajófenék zárját, a hajósok szomorúan tódultak ki a fedélzetre.

Héraklész nagyot csuklott, és Rafoszhoz lépett.

- Miért csináltad ezt velünk, Rafosz? Az úrhajós Odüsszeuszra mutatott.

- Majd ő elmond mindent... És ha nem hisztek neki, akár a tengerbe is dobhattok.

- Ugyan, ugyan, Rafosz - morogták szégyenkezve a hajósok.

- Bontsatok ki egy-két hordóval a számoszibó! - mondta Raf, és az óriás vállára tette a kezét.

- Azt beszéljük meg, hogy mit kezdünk azzal a sárkánnyal, amely az aranygyapjút őrzi...

A jó vitorlával felszerelt gálya mint türelmetlen, vágatásra kész csikó dobálta magát a kikötőben. Az árbocok intő ujjakként meredtek az égre, s az úrhajósnak az volt az érzése, hogy az olümposzi isteneket fenyegetik.

Héraklész és Raf lelkes tervezgetéssel töltötték az estét, nehéz borokat ittak, és mosolyogva találgatták, hogy vajon milyen is lehet az a tűzokádó sárkány...

Éjfélre járhatott az idő, amikor Laszón kopogtatott Raf kabinjának ajtaján.

- Két ember van itt, uram... Augeiasz istállójából... Beszélni akarnak veled. Azt mondják, tanácsodat kérik.

Héraklész ekkor már az igazak álmát aludta valahol a fedélzeten, s az úrhajós is éppen lefekvéshez készülődött. Nem volt ugyan kedvére a kései látogatás, de nem tehetette meg, hogy elküldje egykori társait. Csak nem hallották meg ott is az aranygyapjú hírért? Nagyot ásított, és elküldte Laszónt a jövevényekért.

A két pásztor illedelmesen meghajolt; megvárták, amíg Laszón mögött becsukódik az ajtó. Az egyik magas volt, csontos és fekete, a másik barna és kövérkés. Meleg dióbarna szemei barátságosan mosolyogtak kerek, jóindulatú arcában.

- Legyenek veletek az istenek - mondta Raf, és a kabin fala mellé helyezett lócára mutatott.

A két jövevény azonban állva maradt. A magas óvatosan hátrapislantott, s amikor meggyőződött róla, hogy a kabinban rajtuk kívül nincs senki, elmosolyodott.

- Üdvözöllek, Raf - mondta, és az úrhajós megdöbbenve tántorodott hátra: anyanyelvén hallotta a pásztor szavait.

- A C-2 üdvözlését küldi - mondta mosolyogva a dióbarna szemű. - Alig találtunk ide... Nem mondom, közelebbi objektumot is kereshetett volna az automatád...

Raf tátott szájjal és meredt szemmel bámulta a jövevényeket.

- Hors első osztályú kapitány vagyok a Keresőszolgálatból - mondta a hosszú. - A társam Hir kapitány. Csak hogy végre rád találtunk! Nincs is sok időnk a várakozásra. Még napfelkelte előtt indulnunk kell...

Ekkor Rafban felengedett a görcs, és tiltakozó mozdulattal előrenyújtotta a kezét.

- Nem! Ez lehetetlen! Még nem! Várjatok, égy kicsit! Nekem itt még dolgom van! A két jövevény arcáról lefagyott a mosoly.

- Ejha! - mondta az alacsony, és szeme sarkából jelt adott a hosszúnak. - Miféle dolgod?

- Nem hagyhatom éppen most itt őket! Nem tehetem meg velük! Hiszen számítanak rám...

Adjatok még egy kis időt!

- Sajnálom, Raf mondta a hosszú. - De a parancs úgy szól, hogy azonnal indulnunk kell! Sajnálom...

- Én pedig nem megyek - mondta határozottan Raf. - Gyertek vissza később! Akármikor... Nem hagyhatom éppen most cserben őket... Hiszen szükségük van rám!

Az alacsony ekkor egészen közel lépett Rafhoz, és gyengéden megfogta a karját.

- Gyere, pajtás, ne ellenkezz! Majd elfelejted őket! Hát igen, majd mindannyian így vagytok ezzel, akik egyszer kapcsolatba kerülnetek a csillagközietekkel... Gyere, Raf, ne kéresd magad! Raf kirántotta karját a diószemű szorításából, és a sarokba ugrott. Felkapott egy kis, fából faragott, háromlábú széket, és maga elé tartotta.

- Ne közeledjete! - sziszegte. - Ha közelebb jöttök, felverem az egész hajót... S ezek megölnek benneteket!

A hosszú akkor a köpenye alá nyúlt, s a szurokfáklya gyenge fényében megcsillant kezében a sugárpisztoly.

- Nagyon sajnálom, Raf... Később majd megérted, hogy nem tehettem mást. Még hálás leszel nekem egyszer ezért... Mert téged aztán alaposan átprogramoztak, pajtás!

Raf maga elé tartotta a széket, és elkeseredetten felordított.

- Ne! Ne lőj! Segít...

A sugárpisztoly csövéből vékony, csillogó csík csapott elő, s megpenderítette Raf testét.

Kezéből kiesett a háromlábú szék, s koppanva vágódott a fapadlóra. Az alacsony úrhajós felfogta Raf zuhanó testét, és úgy tartotta a karjában, mint egy alvó, tehetetlen gyermeket...

- Nos? - kérdezte a hosszú, és eltette a sugárpisztolyt.

- Sajnálom - mondta az alacsony. - És alighanem meg is értem egy kicsit... Tudod mit?

Csináljunk úgy, mintha a tengerbe veszett volna... Ne higgyék, hogy megszökött.

Aztán kinyitotta az ajtót, és Raf lehúzott saruját a hajó párkányára tette, mintha gazdája éjszakai fürdőzésre indult volna.

A tenger locsogó hullámai elnyomták az éjszaka minden más nesztét.

A Nem Regisztrált Objektumokon Lakó Értelmes Lényekkel Foglalkozó Biztonsági Szolgálat vezetője meglehetősen fiatal, ember volt; nemrégiben fejezte be az egyetemet. Igaz, hogy már a harmadik diplomáját szerezte, és jelentős gyakorlati szolgálat is állt mögötte. Rövidre nyírt kefefrizurát és aranykeretes szemüveget hordott, s az üveg mögött barátságos, világoskék szemek fürkészték kíváncsian a világot. S hogy ez a kíváncsiság a lelke mélyéből fakadt, mi sem bizonyítja jobban, minthogy élt-halt hivataláért, és minden ügyet, legyen az akármilyen apró-cseprő, de kapcsolatban állt a nem regisztrált objektumok értelmes lényeivel, magáénak érzett, s kötelességének tartotta, hogy személyesen is megvizsgálja. Csak a legkritább esetben engedett át egy-egy vizsgálatot beosztottjainak, azt is inkább pedagógiai indítékkal és nem minden szívfájdalom nélkül.

A főnök kefehaját simogatva ült íróasztala mögött, és a vastag iratcsomó legtetejére meresztette a szemét. Már aligha lehetett szüksége arra, hogy még egyszer áttanulmányozza, hiszen a vaskos dosszié minden lapját csaknem kívülről tudta. És mégis. Érezte, hogy valami megmagyarázhatatlan rejtéllyel áll szemben, valami izgató bacilus hatolt a leikébe, amitől a harci kedv és az érdeklődés úgy fellobogott benne, mint a cirkuszi lóban, ha meghallja az idomító ostorának csattanását.

Asszisztense és jobbkeze, Kid kapitány percek óta lankadatlan érdeklődéssel figyelte új főnökét, és igyekezett kitalálni, vajon mi készíthette a Nagytanácsot, hogy ezt a látszatra jelentéktelen kefefrizurást nevezze ki a nagy hatalmú Szolgálat vezetőjévé. Mert hogy a Nagytanács nem tesz semmit ok nélkül, arról Kid kapitány meg volt győződve. Akkor meg mi a fenét esznek rajta?

A főnök végre megmozdította a fejét, levette szemüvegét, és ujjával megnyomkodta a szemhéját. Aztán visszatette a szemüveget az orrára, s a szomszéd asztalnál olvasást tettető kapitány felé fordította az arcát.

- Mondja, kapitány! Ismeri maga a Raf-ügyet?

- Természetesen, uram - mondta Kid.

- Jól ismeri?

- Alaposan áttanulmányoztam, uram... Raf kapitány vallomását és a mentőszolgálat embereiét is. Az a meggyőződésem, hogy jól ismerem...

- Remek... Akkor remek! És magát Rafot is ismeri?

- Őszintén szólva, nem nagyon. Én nem voltam felderítő. Talán ha egyszer-kétszer találkoztunk ez előtt a... hm... különös ügy előtt. Akkor is nagyobb társaságban.

- Nem tűnt fel magának valami rajta? Arra gondolok, hogy valami furcsa... Hiszen tudja...

- Arra gondol, uram, hogy normális volt-e azelőtt?

- Hát, ha nem is mennék ennyire messzire... de nagyjából erről van szó.

- Nem vettem észre rajta semmi különöset. Bár az igazsághoz tartozik, hogy amint mondtam, ismeretségünk még felületesnek is alig volt mondható. Ha az utcán találkozunk, nem biztos, hogy rám ismert volna. De nem volt vele kapcsolatban semmiféle kellemetlen benyomásom. Egyáltalán nem, uram... És bátorkodom felhívni a figyelmét, hogy a vallomások között megtalálhatók szűkebb baráti köre tagjainak a véleménye is. Azok talán többet tudnak nálam.

- Én a magáéra voltam kíváncsi, kapitány.

- Értem, uram.

- Kérem, kapitány! Ha megérkeznek, hagyjon magunkra! Ha lehetséges, szeretnék négy szemközt beszélni vele.

A kapitány összehúzta a szemöldökét.

- Természetesen, uram. Bár... a zárt osztályon fekvőkkel nem szoktak négy szemközt maradni. Igaz, hogy a kényszerzubbony megakadályozza a nyilvánvaló erőszakot...

A főnök félbeszakította:

- Köszönöm, kapitány. És mondja... maga látta azóta? Úgy értem, a zárt osztályon?

- Természetesen. A vizsgálat előtt kötelességem megvizsgálni a körülményeket.

- És megvizsgálta?

- Tulajdonképpen nem, uram... Illetve... Hát egyszerűen nem lehetett.

- És miért nem?

- Mert úgy viselkedett, uram. Annak ellenére, hogy kényszerzubbonyban volt... Köpködött, és többször is felém rúgott. És ordított, ahogy a torkán kifért...

- Ne mondja... És mit ordított?

- Hát... többnyire azt, hogy tesz erre az egész rohadt bandára, őt elrabolták, és követeli, hogy vigyék vissza arra a nem regisztrált objektumra. Mert ott dolga van. Valami aranygyapjút meg sárkányt emlegetett... Hogy nem hagyhatja cserben Héraklész meg a többieket. Azt is mondta, hogy csirkefogó vagyok, mint Peliasz... És hogy, már meg-bocsásson, uram, ön is csirkefogó... Sőt még a Nagytanács is. Folytassam, uram?

- Köszönöm. És egyébként mit csinál?

- Hát... gubbaszt a cella sarkában. Többnyire csak ül, némán, és a falra mereszti a szemét. Aztán egyszerre felpattan, rugdosni kezdi az ajtót, és ordít, hogy engedjék szabadon. El akar repülni, oda...

- Mondja, kapitány... Maga javasolná az elektrosokkos kezelést?

A kapitány tűnődve felhúzta a vállát.

- Őszintén szólva, nem tudom. Igaz, hogy a sok kitöröl az emlékezetből mindent, attól a pillanattól kezdve, hogy útnak indult, de az agya is súlyosan károsodhat. Nem valószínű, hogy a kezelés után valaha repülhet még. Pedig az iratok szerint, uram, az egyik legkiválóbb felderítő. Első osztályú.

- Igen, igen - sóhajtott a főnök. - És vegyi vagy másmilyen kezelés?

- Nem hiszem, hogy célravezető lenne. Úgy látom, nagyon súlyos a károsodás! Azaz túl erősek a benyomások, amelyeket azon az objektumon szerzett. Elképzelhető, hogy valami sajátos módon beprogramozták. Belekódoltak valamit az agyába, és ő a kód szerint cselekszik... Ki tudja, hogy mit tesz majd még ezután?

A főnök akart még mondani valamit, de hirtelen megcsörrent a telefon. Felemelte a kagylót, aztán morgott valamit és letette.

- Itt vannak - mondta. - Kérem, engedje be őket!

Az asszisztens felállt, az ajtóhoz ment, kinyitotta, majd kitekintett rajta. Aztán visszafordult, és a főnöke felé bólintott.

Amikor az ápolók bevezették a kényszerzubbonyba húzott Rafot, Kid kapitány elhagyta a szobát. A szolgálat vezetője állva maradt íróasztala mögött, és meghallgatta a rangidős ápoló jelentését.

- Az ápoltat elővezettük - fejezte be végül az ápoló. - Van valami kívánsága, uram?

Egyelőre nincs. Kérem, ültessék arra a székre. Úgy. Köszönöm. Kérem, várjanak odakinn...

- Uram - emelte fel a kezét tétován a rangidős ápoló. - Kötelességem felhívni a figyelmét...

A főnök türelmetlen mozdulatot tett.

Tudom, tudom... De zubbonyban van. Maguk meg maradjanak közel az ajtóhoz, ha akarnak... Megteszik?

- Kérem - mondta az ápoló kényszeredetten, és a másikkal együtt elhagyta a szobát.

Raf elkínzott arccal, keserű, mély barázdákkal a szája sarkán, hátára kötött kézzel ült a nagy íróasztallal szemben. A főnök feje felett a kéklő ég ragyogott, s a félig nyitott ablakokon behallatszott a madarak éneke.

A főnök letette szemüvegét, és barátságosan Raфра nézett. Kezét összekulcsolta maga előtt az asztalon, majd lágy, rábeszélő hangon megszólalt.

- Én a biztonsági szolgálat vezetője vagyok. Amelyik a nem regisztrált objektumok értelmes lényeivel foglalkozik. Nem vagyok sem orvos, sem betegápoló, sem bíróság vagy akármilyen, ami elítélné magát. Érti? És engem nem is annyira maga érdekel, mint az az objektum, amelyet meglátogatott. Azonkívül kérdezni szeretnék magától egyet s mást. Válaszolna a kérdéseimre?

Raf hallgatott, majd felemelte sovány arcát, amelyen mintha gúnyos mosoly suhant volna át.

A kapitány figyelmét nem kerülte el az úrpilóta mosolya, és nagyot dobbant a szíve. Mint tapasztalt pszichológus megértette, hogy első mondatai kedvező fogadtatásra találtak.

- Nézze, kérem - folytatta -, nekem semmiféle hatalmam nincs maga felett. Ha nem válaszol, visszaviszik oda. Maga semmit sem veszít vele, én viszont sokat.

- Ki kérte, hogy idehozzanak?! - tört ki Rafról. - Én.

- És mit akar? Nagyon jól tudja, hogy ki vagyok, mit akarok, és hogy miért van mindez...

Csak nem azt akarja mondani, hogy azok ott nem az én aktáim maga előtt?

A főnök elpirult.

- De... azok...

- Akkor inkább olvasson azokat! Amikor még azt hittem, hogy... eh... akkor még viszonylag részletesen elmeséltem mindent. Ami a dolog műszaki részét illeti. Ott van minden leírva. Mit akar még tudni? Vitéssen vissza, vagy Bánom is-én! Ha akarnék, se tudnék magának újat mondani!

A főnök az asztalra könyökölt.

- Ajánlok magának egy egyezséget. Végighallgat? Raf keserűen elvigyorodott.

- Kár strapálnia magát. Úgysem eszem meg a szövegét! Ami ott történt, az nagyjából csak rám tartozik. Maguk semmit sem értenének belőle... Magukat csak az érdekli, hogy van-e sugárisztolyuk meg atomágyújuk... Mit izgatja magát az az egész világ?

- Mégis, Raf kapitány... Hallgasson meg! Ismétlem, tesztek magának egy ajánlatot!

- Hát csak tegyen... Én is tesztek... de nem ajánlatot, hanem magukra!

A főnök zavarba jött, ismét elpirult, aztán összeszedte magát.

- Kérem, kapitány... Nem lehetne valamivel kényelmesebben beszélgetnünk? Az ajánlatom a következő. Utálok úgy beszélgetni, hogy a partnerem kényszerzubbonyban ül előttem...

- Csak nem a lelkiismerete szólalt meg?

- Nem. Egyszerűen utálok. Már mondtam, hogy nem vagyok ápoló. És elárulom, ahhoz sincs hatalmam, hogy akár visszaeresszem magát arra az objektumra, akár megakadályozzam a visszatérését. Nincs döntési jogom.

- Akkor meg mi a fenét akar tőlem?

- Egyszerűen beszélgetni... De nem így. Ha megígéri, hogy nem él vele vissza, levetetem magáról a zubbonyt. Iszunk valamit, ha akar, persze. Én kérdezgetek magától ezt-azt, de ha nem akar, nem válaszol a kérdéseimre. Ne érezze magát lekötöztetve...

Raf kurtán felnevetett.

- Lekötöztetve? Magának?

A főnök úgy tett, mintha nem érezné a bántó élt.

- Ha megígéri, hogy nem kezd el dühöngeni, vagy nem ugrik nekem... és efféléket. Képzelve, milyen kellemetlen lenne, ha mondjuk fojtogatni, kezdene. Mármint nekem. Új ember vagyok itt, és máris azzal kezdem, hogy összeveretem magam? Nos?

Rafnak halvány mosoly tévedt az arcára.

- Nem is tudom - mondta tétován. - Tulajdonképpen nincs sok kedvem beszélgetni. Magával sem és másokkal sem.

- Akkor legalább igyék valamit! De ne így! - Rendben van - mondta Raf hirtelen. -
Megígérem!
Az ördög tudja, hogy miért...
- Na látja. Ja, és még valamit. Az előbb azt mondtam, hogy nincsen semmi hatalmam... Hát
őszintén szólva, ez így azért nem igaz...
- Ezt amúgy is sejtettem - mondta Raf.
- Nos, a beszélgetésünk végén választhat. Ha úgy dönt, hogy vissza akar menni a cellába,
tessék, ismét magára veheti a kényszerzubbonyt. De ha mást akar, ismétlem, az eredménytől
függetlenül, szólhatok néhány szót az érdekében...
S mielőtt még Raf válaszolhatott volna, felemelte a telefonkagylót, és beszólította az ápolót.
- Oldja fel kérem a zubbonyt, és vegye le róla! Na de kérem! - hökkent meg az ápoló.
- Utasítom, hogy vegye le a zubbonyt!
Az ápoló összekapta magát, és csak annyit mondott: Igenis. Az ön felelősségére, uram...
Amikor az ajtó becsukódott mögötte, Raf hátra vetette magát a karosszékben, és tornásztatni
kezdte zsibbadt kezét, mint hosszan tartó repülőút után, reggel az ágyában.
A főnök konyakosüveget és két apró poharat vett elő.
- Jöjjön közelebb - intett Rafnak, és teletöltötte a pohárkákat.
- Ez az első pofon a szabályzatnak - mondta, és felemelte az egyiket. - Itt ugyanis tilos inni!
Hát akkor, mire?
- Az egészségemre... Nem? - kérdezte Raf gúnyosan, és felemelte a poharat. Megleپődvé
érezte, hogy a konyak mázsás súllyal húzza lefelé a karját, s bosszankodott, amikor nem tudta
leplezni keze remegését. Az ital azonban kellemesen égette a torkát, s lágy bágyadságot
kényszerített az agyára.
- Csak nem tett bele valamit? - kérdezte gyanakodva.
- Mit képzelsz? - kérdezte a kefehajú sértődötten. - Csak nem mérgezem saját magamat is?
Rafnak tetszett az őszinte válasz.
- Hát akkor elő a farbával! Lássuk, mi az, amire úgysem válaszolok?
A főnök újra töltött, aztán Rafta nézett.
- Legközelebb akkor iszik, amikor akarja... Nehogy azt mondja, visszaélek vele, hogy
elszokott az alkoholtól. Rendben?
- Rendben.
- Hát akkor...
- Hát akkor?
- Nézze, Raf kapitány! Tulajdonképpen arra lennék kíváncsi, hogy mi történt magával
odaalenn. Miért is tagadná? Maga egy csomó olyan értékes információ birtokában van, amit
magán kívül senki nem tud. Én azért tanultam, hogy ezeket gyűjtsem. Az információkat a nem
regisztrált objektumokról. S maga nekem egy élő kincsesbánya...
- Ezt szépen mondta.
- Ez az igazság. És ha már elmondja, miért ne nekem mondaná el, a szakembernek?
- Honnan veszi, hogy egyáltalán el fogom mondani?
- Két eset lehetséges: vagy teljesen bedilizik, és akkor az információk megsemmisülnek... De
maga nem dilizik be.
- Olyan biztos ez?
- Tökéletesen. Ha eddig megúsza, már normális marad. Kapott egy idegösszeomlást,
dührohamokkal körítve, de olyan normális, mint én vagyok. De vegyük csak a másik
lehetőséget! Maga nem tudja majd megállni, hogy valakinek ne beszéljen azokról a dolgokról.
Tegyük fel, ha kizárják a repülők közül, és öregkorában idült alkoholistaént éjszakai
lebujokban pár fillérért meséli kalandjait, amelyeket valóban megélt, és amelyeket mindenki
hazugságnak hisz... Valakinek csak el kell mondania! Egyszer biztosan el kell mondania! És
akkor miért ne én legyek az a szerencsés, a szakember?
- Igaza van...
- Tehát... Szeretném, ha elmondaná, mi történt odaát. Ígérem, hogy nem veszem szalagra. De
engem személy szerint nagyon érdekel...
Raf tenyerébe hajtotta az arcát. Gondolkodni próbált, de a gondolatok kicsúsztak a fejéből,
kiröppentek az ablakon, s iszonyatos csillagközi távolságokat legyőzve leszálltak egy nem
regisztrált objektumon.

A főnök nem zavarta meg a csendet.

Végre Raf felemelte a fejét, és keserűen elmosolyodott.

- Nem véletlenül került maga ide! Gratulálok a főnökei választásához. Felőlem pedig akár szalagra is veheti. Hallgasson hát ide...

S Raf, első osztályú úrpilóta beszélni kezdett.

Amikor befejezte elbeszélését, hátradőlt a karosszékekben, S ismét kinézett a kéklő nyári égboltra. Néhány pillanatra elfogta: ugyan a rossz érzés, hogy nem követett-e el árulást ottani barátaival, Héraklésszel és a többiekkel szemben, de aztán megnyugodott. Már körülbelül biztos volt benne, hogy soha többé nem fogja viszontlátni őket.

A főnök sokáig hallgatott, talán tudatosan nem akarta megtörni a csendet. Aztán felállt, karját a hátán összekulcsolva, sétálni kezdett a szobában, majd néhány lépés után visszaült, s szemét a szemközti falra meresztette. Láthatóan mély benyomást tett rá Raf kapitány kalandja a nem regisztrált égitesten.

Aztán megszólalt, s olyasmit mondott, amire Raf igazán nem számított.

- Mondja, kapitány! Miért akar maga visszamenni egyáltalán?

- Hogyhogy miért? Azok ott a barátaim...

- Nem hiszem, kapitány - mondta a főnök, és megcsóválta a fejét. - Az embernek csak magához hasonlóak lehetnek a barátai. Maga mást érez irántuk, nem barátságot.

- Nem tudom, hogy pontosan mit érzek, mondta Raf. - És lehet, hogy valóban nem barátságot.

Ezt alighanem ön jobban tudja. Elvégre én nem vagyok se pszichológus, se filozófus. És nem lovagolok szavakon... Egy azonban kétségtelen. Ezeknek az embereknek szükségük volt rám, és én cserbenhagytam őket!

A főnök rövid ideig gondolkodott.

- Hallgasson rám, kapitány... Hadd mondjam el a véleményem! Meghallgat?

- Természetesen. Hiszen megállapodtunk.

- Szóval, ahogy én látom a dolgokat... A maga lelkiismerete nem nyugodt, hiszen megszerette azokat ott, és úgy érzi, hogy cserbenhagyta őket. Pedig, kapitány, maga a legjobbkor távozott, akkor, amikor még csak hálával tartoztak magának... Hangsúlyozom, csak hálával!

- Ezt nem értem.

- Figyeljen csak ide. Azok, ott, ahogy maga elmesélte, a fejlődés meglehetősen alacsony fokán állnak. Természeti körülményeik és társadalmi szervezettségük jelentősen eltér a miénktől, még ha történelmünk homályba vesző szakaszait vesszük is figyelembe. Egy ponton valahol megrekedtek a fejlődésben. Elvesztették, vagy még egyáltalán meg sem találták - ezt különben honnan tudnám? - az önmaguk erejébe vetett hitet. Érti? Persze hogy érti. Képzelve el, kapitány, hogy valaki egy vulkán kráterében ül, és meg van róla győződve, hogy neki joga van ott ülni, a vulkán meg tűrje és fogja be a száját, jobban mondva a kráterét. És ebben az a vicces, hogy a vulkán is elhiszi, hogy az a valaki, ott a kráterben, uralkodik rajta. A történelemnek meg a társadalom fejlődésének valami ostoba vicce... Nem?

- Hát... igen.

- Érthetetlen ezenkívül még az is, hogy ezek az emberek annyira elvesztették az önmagukba vetett hitet, hogy már el sem tudták képzelni, hogy maguk is tehetnek valamit önmagukért.

Abban a.... hogy is hívják, óriásban bíztak csak.

- Héraklész...

- Úgy van, Héraklészben meg az istenekben. S amit ezek el tudtak végezni helyettük, szívesen fogadták, önmaguk azonban otthon gubbasztottak. Hagyták, hogy az a pasas ott, a kráterben...

- , Király...

- Szóval, hogy az a király azt csinálja velük, amit csak akar. És itt jött maga, Raf kapitány.

Mint egy meteorit, belevágódott abba a világba.

- Hát... alighanem szó szerint.

- Nos. Én nem látok az ottani élet mélyére... De amit maga elmondott, abból az látszik, hogy még ki tudja, meddig, ugyanezek az állapotok és viszonyok uralkodtak volna. Érti?

- Azt hiszem, igen.

- Nos, erre maga lepottyant, és megváltoztatta a világukat.

- Ez azért túlzás...

- Persze. És így azért nem is igaz. De maga elvetett egy magot, amelyből terebélyes fa nőtt.

Maga és az az óriás ráébresztették őket önnön erejükre. Rájöttek, hogy ahogy élnek, az nem normális. És ahogy azt az istálló királyt elűzték, el fogják űzni a másodikat, a harmadikat, a negyediket és valamennyit. Egyiket a másik után... És egyes-egyedül maga oltotta beléjük az igazság bacilusát. És az óriásba is. Legyen rá büszke, Raf kapitány!

- El kellett volna velük mennem az aranygyapjúért! Mi lesz, ha kudarcot vallanak? Ha a vereség megsemmisít mindent...

- Téved, Raf kapitány. Ahogy elmesélte, elhozzák azok maguk is azt az aranygyapjút.

- No de a sárkány...

- Maga is tudja, kapitány, hogy nincs ott semmiféle sárkány. Valami trükk lehet a dologban.

És ott van az óriás is, a maga legjobb tanítványa. Neki már esze is van, nemcsak ereje. Legyen nyugodt, kapitány, elhozzák az aranygyapjút, és véget vetnek Peliasz uralmának. Utána meg a többiének... A maga bacilusa megállíthatatlanul szaporodik... Raf lehajtotta a fejét.

- Azt hiszem, értem.

- Figyeljen rám, kapitány! Mondtam már, hogy az ő érdekük is úgy kívánta, hogy maga visszatérjen ide... Nem hisz nekem?

- Mire alapozza ezt a véleményét?

- Ha maga vezeti őket... mondjuk sikerről sikerre, tudja, mi lett volna a vége? Feltétlenül az, hogy maga olyan tiszteletnek örvendett volna közöttük, amelytől már csak egy icipici lépés, és azoknak a helyére lép, akiket a maga segítségével döntöttek meg. Ne köntörfalazzunk, kapitány... Maga diktátor; lett volna közöttük korlátlan hatalommal. És szép lassacskán elfelejtette volna, hogy miért harcolt velük együtt. Érti? Hatalmasnak és legyőzhetetlennek érezte volna magát, akinek mindenki mindent köszönhet. Aztán elkezdett volna kegyeket osztani, kegyenceket keresni, másokat büntetni, parancsokat ordítozni... És ők, a maga kétségtelen érdemeire való tekintettel alávetették volna magukat az akaratának. És akkor ezek az emberek cseberből vederbe estek volna. Megölték Augeiaszt, Peliaszt és még ki tudja, kit, és magát kapták volna érte cserébe.

- Lehetetlen - tört ki Rafból. - Én sohasem tettem volna ilyet!

- Ezt csak most mondja, kapitány. Mert nincs a hatalom birtokában. Az pedig alaposan megdolgozza még a legműveltebb elmét is... Főleg, ha nem vigyáz. És ön, kapitány, sokkal, de sokkal veszélyesebb lett volna számukra, mint a többi király vagy diktátor.

- Megtudhatnám, hogy miért?

- Maga hozzájuk képest örök életű. Az ő diktátoraik legalább halandók. De maga? Maga jelentette volna az igazi veszélyt, higgye el, kapitány... És még valamit. Tegyük fel, hogy jó királyuk lett volna. És mindent megcsinál helyettük. Elintézi a feladatokat, mint korábban Héraklész. Akkor ők mire valók? Hogy ismét az istenekben higgyenek? Mert maga, kapitány, vagy diktátor, vagy isten lett volna közöttük... Ért engem?

- Rettenetes, amit mond...

- Miért volna rettenetes? Hiszen szerencsére nem történt meg. Maga felébresztette őket, teljesített egy feladatot, amit ki tudja, honnan kapott, aztán visszatért kiindulási bázisára. Nem ismerjük még eléggé a világmindenséget, kapitány! Valóban, lehetséges, hogy ön feladatot teljesített. És ha most visszamenne, valószínű, hogy elrontana mindent. Vállalná érte a felelősséget?

- Nem tudom... nem tudom... nyögte Raf kétségbeesetten.

- Talán éppen magára volt szükség, hogy azt a hosszú téli álmodat elkergesse a szemükről. De most már elég az ébresztetésből... Felébredtek, és maguk akarják csinálni a dolgaikat. Most még szeretik magát, kapitány... De ha köztük marad, meggyűlöltek volna!

A telefon halkán megcsörrent. A főnök felvette, belemordult valamit, majd halkán beszélni kezdett. Rafnak esze ágában sem volt odafigyelni, teljesen lefoglalták saját, kétségbeesett gondolatai. Csak arra ocsúdott fel, amikor a főnök felállt, és újratöltötte a poharakat.

- Iszik még egyet, kapitány? Tudja, az előbb nem mondtam igazat... Néha sajnos el kell tagadnom dolgokat, ez a szakmámmal jár. Nekem tulajdonképpen elég nagy hatalmam van, és... hát igen, döntési jogom a maga ügyében. Ezért hallgasson ide, kapitány... Magját most nem szállítják vissza az ideggyógyintézetbe. Jön egy jármű, amely elviszi egy polgári szanatóriumba. Semmi vasrács, zárt osztály vagy efféle. Ezt a szemetet meg tegye el emlékébe - s a kényszerzubbonyra mutatott. - Vagy mégsem - tette hozzá gyorsan -, most látom csak, hogy be van leltározva... Szóval, ott felerősítik, aztán ismét a régi lesz...

- És újra repülhetek? - kérdezte fejét lehajtva Raf. A főnök meglepetten felhúzta a szemöldökét.

- Természetesen. Maga az egyik legjobb felderítőnk. Csak nem mondunk le magáról...

- És nem kell aláírnom... vagy megígérnem...

- Semmit sem kell tennie, kapitány... Csak hallgasson a saját lelkiismeretére!

- És soha senki nem megy oda közülünk? A főnök megrázta a fejét.

- Mi nem, kapitány... Talán majd az utódaink. Mert tudja, a világmindenség olyan, mint egy üveggömb. Ha vigyázatlanul nyúlunk hozzá, összetörik. És mi még nem tudjuk, hogyan kell hozzányúlni. Talán majd később, amikor azok a veszélyek, amelyekre céloztam, már nem lesznek többé. A természetet csak lépésről lépésre szabad megismernünk... Ha durván belegázolunk, tönkreteszhetjük. Minden jót, kapitány...

S Raf kapitány még nagyon sokáig vezette csillagközi űrhajóját a végtelen tereken, és soha nem szegte meg a lelkiismerete által állított tilalmakat. Csak néha-néha, magányos éjszakákon, ha ugyan van éjszaka vagy nappal az űr örökkévalóságában, amikor a reaktorok békésen duruzsoltak alatta, álmodta vissza magát egy faágakból rakott, aprócska kunyhóba, s látta, hogy föléje magasodik egy ismeretlen istennő ezüsttel borított teste... S másnap reggel, míg a komputer gombját nyomogatta, alig tudta kivenni fejéből a kérdést, hogy vajon létezik-e boldogság a világmindenségben?